

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou
Výroční zpráva 2025

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

Výroční zpráva 2025

Obsah

Archeologie.....	2	Muzeum krajky Vamberk.....	35
Botanika.....	4	Sýpka – Muzeum Orlických hor	35
Historické vědy	5	Klášter Opočno	35
Historie	5	Výstavy mimo prostory MGOH	36
Etnologie.....	6	Putovní výstavy MGOH	36
Knihovna.....	8	Přednášky a exkurze.....	36
Muzejní pedagogika.....	9	Ostatní kulturní a vzdělávací akce.....	38
Správa sbírek.....	11	Návštěvnost.....	45
Akvizice	12	Propagace.....	47
Péče o sbírkové předměty.....	13	Hospodaření v roce 2025	48
Inventarizace sbírek	13	Mzdová a personální oblast	48
Pohyby sbírek.....	13	Přehled o pracovnících a platech za rok 2025	48
Konzervace a restaurování	15	Personální obsazení v roce 2025: ...	48
Digitalizace.....	17	Rozvaha	50
Věda a výzkum.....	18	Výnosy a náklady	51
Historické vědy	18	Výnosy.....	51
Přírodní vědy	18	Náklady.....	52
Publikační činnost	20	Celkový přehled	54
Vědecké studie.....	20	Všeobecný komentář	55
Katalogy.....	20	Výnosy roku 2025	55
Propagační a prezentační materiály	20	Výnosy ze vstupného.....	56
Nepublikované práce – v tisku	20	Granty, dotace a dary roku 2025	57
Semináře a konference.....	21	Náklady roku 2025.....	58
Konference.....	21	Odpisy 2025	59
Odborná setkání a semináře	21	Finanční majetek	59
Workshopy a školení	21	Dotace ze státního rozpočtu	59
Spolupráce.....	22	Investice z FRR KHK.....	60
Muzeum krajky Vamberk.....	23	Autoprovoz.....	60
Orlická galerie	25	Nakládání s majetkem	61
Sýpka -	26	Tvorba a čerpání peněžních fondů ..	63
Muzeum Orlických hor	26	Inventarizace majetku	64
Synagoga – panátník Karla Poláčka.....	28	Kontrolní činnost	64
Klášter Opočno	29		
Drobné expozice a dlouhodobé zápůjčky	31		
Utzův mechanický betlém.....	31		
Soukenický betlém.....	31		
Památník Karla Plachetky.....	31		
Rychnovsko na hist. fotografiích.....	31		
Opočno v zrcadle času	32		
Ostatní dlouhodobé zápůjčky	32		
Kulturně vzdělávací činnost.....	33		
Výstavy	33		
Hlavní výstavní prostory	33		
Orlická galerie	33		

Úvodem

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem. Je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr, vložce číslo 687 a jeho činnost je vymezená ve Zřizovací listině (poslední aktualizace 2025).

Tato zpráva o činnosti za rok 2025 je zpracována podle osnovy obsažené ve Směrnici č. 7 Rady Královéhradeckého kraje k řízení příspěvkových organizací zřízených krajem a obchodních společností založených krajem a v souladu s doporučeními Odboru kultury a památkové péče Královéhradeckého kraje.

Adresa muzea:

Muzeum a galerie Orlických hor, Jiráskova 2, 516
01 Rychnov nad Kněžnou
IČO: 00371149
telefon: 494 534 450
www.moh.cz

Sbírky Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou jsou zapsány v Centrální evidenci sbírek (CES) vedené Ministerstvem kultury České republiky pod evidenčními čísly:

MRK/002-05-06/135002 - sbírka muzea Orlických hor

GRK/001-06-29/015001 - sbírka Orlické galerie

Muzejní knihovna je zapsána v evidenci knihoven pod číslem 3545/2003.

Archeologie

Archeologické pracoviště vědecko-výzkumného oddělení MGOH na základě zřizovací listiny a oprávnění Archeologického ústavu Akademie věd České republiky může provádět systematické a záchranné výzkumy v oblasti Královéhradeckého kraje a okresu Ústí nad Orlicí. V souladu s posláním rychnovského muzea vyvíjí aktivitu takřka výlučně na okrese Rychnov nad Kněžnou. Jejím cílem je systematicky pokrýt archeologickou péčí všechny archeologické památky ohrožené stavební a jinou činností, a to jak předběžně v rámci vyjadřovacích procesů, tak i následně v terénu. V rámci této činnosti jsou prováděny zejména záchranné archeologické výzkumy, ale i systematické sběry a výzkumy.

Největším plošným výzkumem roku 2025 byl obchvat Častolovic, první část, která obchází Častolovice z východu. Trasa byla kompletně skryta, zkoumány byly především objekty lužické kultury popelnicových polí, zejména halštatského období a předkolonizační komplex chaty a uměle vytvořené tůně. Významný podíl mezi objekty tvořily i úzké žlábkové, patrně pasti z mladší doby kamenné. Součástí záchranného archeologického výzkumu byl předběžný detektorový průzkum.

Menší plošně, ale jinak velmi náročný, byl po etapách prováděný výzkum na podsklepení přístavby domu Jednoty Bratrské v Rychnově nad Kněžnou, součást čp. 372. Hlavním nálezem bylo destruované těleso nejspíše městské brány s velmi četnými nálezy keramiky a kadlubem na odlévání kulí, vše z poloviny 15. století.

Pokračovalo i dalších 6 etap kopaných v nově zřizovaném areálu f. PEWAG v Doudlebach nad Orlicí. Výzkum v jednotlivých etapách (7 - 12) probíhal od března do konce září 2025. Prokopávané situace byly opět sídlištní, převážně patřící do kultury popelnicových polí. Velkým přínosem zde je průzkum pravěké vodoteče, který přináší významná environmentální data.

Časovou výzvou byl dohled nad nově vznikajícím nákladovým nádražím a přilehlým zázemím průmyslové zóny, odehrávající se od ledna do října převážně na katastru Lipovky. Detektorový průzkum a dozor na stovkách hektarů nicméně vyústil jen ve dva drobné záchranné výzkumy na reliktu eneolitického sídliště. Celá akce byla součástí projektu nazvaného „Zkapacitnění trati Týniště - Solnice“. Kromě tohoto rozsáhlého dohledu bylo součástí také několik drobnějších dozorů v jiných částech této stavby.

Ostatní záchranné výzkumy již byly menšího rozsahu.

V Rychnově nad Kněžnou například pokračovala další etapa opravy zárubní zdi u speciální školy, na okraji zámeckého areálu, v této části již jen s minimem nálezů. Byl nalezen půdorys původního stavení zachycený na stabilním katastru a pod něj podbíhající spálená destrukce starší stavby.

Pokračoval i výzkum při rekonstrukci čp. 25 ve Vamberku (uvnitř středověkého jádra), za budovou. Nalezeno bylo již jen torzo situace ze 16. století.

V Rybné nad Zdobnicí byl při rekonstrukci mostu nalezen přesunutý horizont středověkého

Detektorový průzkum na Lipovce

hřbitova (cca 150 m přes potok). Jílovitá vrstva, plná lidských kostí, posloužila stavebníkům barokního mostku jako separační materiál. Kostí byly zcela ve zlomcích, pozůstatky minimálně desítek jedinců. Získaná data pro radiokarbonovou metodu datování (^{14}C) kladou tento soubor do poloviny patnáctého století.

Poměrně překvapivě byla archeologicky pozitivní i rozsáhlá akce výměny sloupů elektrického vedení probíhající napříč celým územím okresu Rychnov nad Kněžnou. Na katastru Lupenice, kde byl jeden ze sloupů zřizován zcela nově, výkop narušil kulturní vrstvu náležející jen dvě desítky metrů vzdálenému tvrzišti.

Archeologické léto – Klášter nad Dědinou

Na obchvatu Solnice se rychnovské muzeum podílelo na ZAV, prováděném Univerzitou Hradec Králové. Při této příležitosti by pod vedením archeologického oddělení MGOH realizován rozšířený detektorový průzkum.

Již zcela ke konci sezóny terénních prací byly v rámci sadových úprav na hřbitově v Bílém Újezdě narušeny rozsáhlé karnery sekundárně pohřbených jednotlivých lidských kostí nalézajících se mělce pod povrchem. Karnery byly základně

zadokumentovány, nejsvrchnější lidské pozůstatky posunuty hlouběji a investor následně změnil projekt, tak aby mohly být ponechány na místě.

Posledním záchranným výzkumem pak byly výkopy pro stavbu rodinného domu v Litohradech. Částečně zde bylo narušeno sídliště kultury lužických popelnicových polí. Tento nález představuje již několikátou takto datovanou situaci v rámci obce.

Kromě toho bylo dozorováno 152 negativních akcí (z toho 44 neinvestičních), výše uvedených pozitivních bylo 11 investorských a 1 neinvestiční.

Byly vypracovány podklady pro celkem 181 vyjádření.

Mimo terénní práce probíhalo také standardní odborné a laboratorní zpracování archeologických nálezů a dat. Nalezené movité archeologické památky byly průběžně základně čištěny a ošetřovány v rámci archeologické laboratoře. Laborantka se krom výše popsané činnosti podílela také na základním odborném zpracování nálezů (zejména počítání, vážení a popisování zlomkového keramického materiálu. V roce 2025 bylo takto zpracováno 942 inventárních čísel.

Hlavním výstupem odborného zpracování archeologických výzkumů jsou nálezové zprávy. Team archeologického oddělení v roce 2025 zpracoval a do systému AMČR vložil celkem 11 nálezoových zpráv. Deset z těchto zpráv bylo vypracováno samostatně, jedenáctá, týkající se výzkumu v trase budoucího obchvatu Solnice, byla vypracována ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové.

Mimo výše popsaných základních úkolů se v roce 2025 pracoviště zapojilo také do prezentační činnosti muzea. Tato práce spočívala zejména v zapojení se do celostátní akce Archeologického ústavu Akademie věd ČR nazvané Archeologické léto, v jejímž rámci bylo realizováno několik terénních exkurzí. Krom toho byla také zorganizována konference RPAO a v závěru turistické se archeologické oddělení také spolupodílelo na přípravě akce u příležitosti mezinárodního dne Archeologie, která se uskutečnila v Klášteře v Opočně.

Průběžně také probíhala práce s amatérskými hledači s detektory kovů. Spolupráce spočívala především v přebírání a dokumentaci nalezených předmětů ale také v jejich odborném vedení a poskytování průběžných konzultací a metodického vedení. Tato činnost byla v roce 2025 rozšířena také o zorganizování setkání těchto spolupracovníků, které bylo spojeno s jejich školením.

Pracoviště botaniky Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou se v roce 2025 systematicky věnovalo terénnímu výzkumu, odborné dokumentaci flóry a spolupráci na národních i mezinárodních projektech. Stěžejní součástí jeho činnosti byl soustavný terénní průzkum, který probíhal v průběhu celého roku na území regionu i dalších částí České republiky. Výzkum byl zaměřen především na nepůvodní druhy rostlin a flóru velkých měst, zejména Olomouce, Brna, Prahy, Pardubic a Hradce Králové. V rámci těchto aktivit bylo shromážděno několik stovek floristických záznamů, které významně přispívají k poznání rozšíření rostlinných druhů a tvoří důležitý podklad pro další odborné zpracování a publikaci.

Významnou část výzkumu představovalo také systematické sledování specifických stanovišť, jako jsou železniční stanice ve východních Čechách, kde dochází k častému zavlečení nepůvodních druhů. V rámci těchto průzkumů byl zaznamenán například nově zavlečený taxon máku *Papaver dubium* subsp. *stevenianum* na několika lokalitách. Pozornost byla věnována rovněž dalším rizikovým lokalitám, jako jsou zahradní centra, okrasné výsadby v intravilánech obcí, okraje komunikací či hřbitovy, kde se nepůvodní druhy často šíří. V jarních a letních měsících pokračoval také cílený výzkum rodu chlupáček (*Pilosella*) na území východních Čech, přičemž zvláštní důraz byl kladen na oblast Českořebovska.

Pracoviště botaniky dlouhodobě rozvíjí spolupráci s řadou odborných institucí a jednotlivých specialistů. Terénní průzkumy byly realizovány jak samostatně, tak ve spolupráci s odborníky z muzeí, akademických pracovišť i organizací ochrany přírody. Tato spolupráce přispívá k výměně zkušeností i ke zkvalitnění získaných dat. Pracoviště se rovněž podílelo na externích projektech, jako je Fotoatlas cévnatých rostlin České republiky či projekt Česká flóra organizovaný Českou botanickou společností, a zároveň realizovalo vlastní interní výzkumné projekty zaměřené na rozšíření rodu *Pilosella* ve východních Čechách a studium nepůvodní flóry na území České republiky.

V roce 2025 se pracoviště botaniky zapojilo také do činnosti expertní skupiny připravující nový Červený seznam ohrožených cévnatých rostlin České republiky. Tato odborně i časově náročná agenda představuje významný příspěvek k ochraně přírody na národní úrovni.

Důležitou součástí činnosti byla rovněž popularizace botaniky a zapojení do vzdělávacích aktivit. Pracoviště se podílelo na realizaci programů pro veřejnost i školy, například v rámci aktivit v opočenském klášteře, kde zajišťovalo odborný výklad i přípravu tematických programů. Významná byla také organizace terénního setkání muzejních botaniků Asociace muzeí a galerií ČR, které se uskutečnilo na začátku června. Pracoviště zajistilo přípravu odborných materiálů, návrh tras i organizační zajištění akce, která byla i přes nepředvídané komplikace úspěšně realizována.

Na podzim se pracoviště podílelo na přípravě odborného semináře muzejních botaniků zaměřeného na nepůvodní druhy rostlin. Součástí programu byla odborná přednáška věnovaná zajímavým neofytům na území České republiky a také praktická exkurze po vybraných lokalitách v Brně, které se zúčastnilo několik desítek odborníků z celé republiky.

Pracoviště botaniky se věnovalo rovněž publikační a redakční činnosti. Probíhaly práce na přípravě sborníku Orlické hory a Podorlicko a současně redakční spolupráce na časopisu Zprávy České botanické společnosti, v rámci níž byly zpracovány recenze a korektury řady odborných příspěvků. Pokračovala také spolupráce s akademickou sférou, zejména s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Hradec Králové, včetně konzultací a oponentur kvalifikačních prací.

V průběhu roku se pracoviště intenzivně věnovalo i poradenské a determinační činnosti. Prostřednictvím elektronické komunikace a specializovaných platforem bylo určeno nebo potvrzeno více než deset tisíc taxonů rostlin, a to nejen z území České republiky, ale i z širšího evropského kontextu. Tato činnost významně přispívá k popularizaci botaniky i k prohlubování odborné spolupráce s veřejností.

Pravidelně byly také prováděny korektury tiskových zpráv a technická pomoc při výstavách. Nově botanik zpracovával podklady pro RIV (Rejstřík informací o výsledcích), kdy soustředil veškeré podklady od svých kolegů (publikace, výstavy, odborné přednášky apod.), a následně zadával potřebné informace do databáze.

Historické vědy

Z oblasti historických věd jsou v muzeu zastoupeny především historie a etnografie. Obě pracoviště velkou měrou zajišťují vytipovávání a odborné zpracování nových akvizic muzea. Mimo to na nich leží hlavní tíže přípravy výstav v Hlavních muzejních prostorách MGOH a řešení badatelských dotazů.

Historie

Historické pracoviště Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou se v roce 2025 věnovalo odborné, výzkumné i prezentační činnosti, přičemž významně přispívalo k poznání regionálních dějin a k odborné správě sbírkového fondu. Počátek roku byl spojen zejména s přípravou výstavy 90' / Jak je znáte neznáte, která zahrnovala rozsáhlé studium odborné literatury a shromažďování podkladů. V průběhu roku došlo k personální změně, kdy po odchodu historičky na mateřskou dovolenou nastoupil na její pozici Mgr. Jaroslav Motl, který

plynule navázal na dosavadní činnost pracoviště, zejména v oblasti odborného zpracování sbírek a badatelské práce.

Výzkumná činnost byla zaměřena především na dějiny židovské menšiny v regionu Podorlicka a Orlických hor v širším kontextu historického vývoje českých zemí. Pozornost byla věnována jak materiální, tak duchovní kultuře židovských komunit, zejména na Rychnovsku, a dále dějinám holocaustu ve východočeském regionu. Součástí výzkumu bylo studium archivních materiálů uložených v archivu Židovského muzea, které se vztahují k Rychnovu nad Kněžnou a okolním židovským obcím, včetně činnosti místních charitativních spolků. Badatelská práce se zaměřila také na dosud méně zpracovaná témata, jako je fungování židovského skautu, činnost židovských spolků či historie šlechtického rodu Königswarterů.

Specifickou oblast představoval výzkum nazvaný Druhý život českých Tór, jehož cílem bylo sledování osudů svitků Tóry a dalších předmětů

Z výstavy 90' Jak je znáte / neznáte?

pocházejících z rychnovské synagogy. Tento výzkum přispěl k identifikaci a lepšímu poznání kulturního dědictví místní židovské obce. Na základě shromážděných poznatků probíhala příprava panelové výstavy Geniza a záchrana židovských památek během druhé světové války, která bude instalována v prostorách rychnovské synagogy. V roce 2025 byly zpracovány texty, zajištěny obrazové podklady ze sbírek Židovského muzea a připravena koncepce výstavy.

Historický snímek zachycující rychnovské Tóry.

Vedle výzkumu se pracoviště systematicky věnovalo odborné správě sbírek. V průběhu roku proběhla inventarizace fotografického fondu, při níž byly zkontrolovány rozsáhlé číselné řady negativů a pozitivů. Současně pokračovalo zapisování sbírkových předmětů uložených v badatelně, přičemž bylo nově evidováno 122 položek, pro které byly vytvořeny inventární karty a následně předány správci sbírek k dalšímu zpracování.

Důležitou součástí činnosti bylo také poskytování odborných konzultací a zpracování badatelských dotazů. Pracoviště reagovalo na dotazy odborné i laické veřejnosti, které se týkaly například regionální historie, osobností či konkrétních lokalit. V rámci této agendy byly vyhledávány archivní materiály, fotografie a literární zdroje a poskytovány odborné rešerše. Spolupráce probíhala mimo jiné s periodiky, studenty i soukromými badateli.

Pracoviště se podílelo také na vzdělávacích a popularizačních aktivitách. Byla realizována odborná přednáška v rychnovské synagoze věnovaná nálezům v genize, dále komentované prohlídky pro návštěvníky a příprava edukačních programů zaměřených na historii a kulturní dědictví regionu. Tyto aktivity přispívají k širšímu zpřístupnění odborných poznatků veřejnosti.

Součástí činnosti bylo rovněž další vzdělávání pracovníka pracoviště, který se pravidelně účastnil Školy muzejní propedeutiky, odborných seminářů a školení zaměřených na muzejní evidenční systémy. Tyto aktivity přispívají ke zvyšování odborné kvalifikace a kvalitě vykonávané práce.

Historické pracoviště tak v roce 2025 naplnovalo své poslání v oblasti výzkumu, správy sbírek i prezentace kulturního dědictví a významně přispělo k poznání historie regionu i k jejímu zpřístupnění odborné i široké veřejnosti.

Etnologie

Etnologické pracoviště v roce 2025 zabezpečovalo základní správu historické podsbírky, spočívající ve vedení chronologické a systematické evidence. Podstatou chronologické evidence 1. stupně je přírůstková kniha historické a přírodovědné podsbírky, vedená v elektronické podobě v programu Museion a současně v ručně psané formě. V průběhu roku 2025 bylo zaevidováno 956 nových sbírkových předmětů. V rámci systematické evidence 2. stupně byly zpracovávány nové inventární karty obsahující odborný popis, určení datace a lokality, další evidenční náležitosti a připojenou fotodokumentaci sbírkových předmětů. Veškeré záznamy jsou ukládány v programu Museion a vytištěny ve třech vyhotoveních určených pro pracovní, archivační a badatelské účely.

V rámci sbírkotvorné činnosti probíhal vlastní sběr předmětů, výběr a odborné posouzení nových akvizic pocházejících z pozůstalostí a darů. Realizovala se postupná revize evidence sbírkových předmětů, zahrnující doplnění fotografické dokumentace, zpřesnění odborných popisů a doplnění dalších náležitostí, které na inventárních kartách dosud chyběly.

Pracoviště zajišťuje komunikaci s pracovní skupinou zřízenou při odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v souvislosti s provozem programu Museion pro evidenci muzejních sbírek. V rámci této spolupráce byly průběžně řešeny uživatelské problémy, úpravy uživatelských oprávnění a zajišťováno základní školení nových uživatelů včetně zřízení jejich přístupových účtů; současně probíhala účast na kontrolních dnech a odborných školeních. Činnost pracovní skupiny byla v uplynulém období rozšířena o oblast digitalizace muzejních sbírek, na kterou navázalo školení kurátorů a dalších pracovníků muzea zaměřené na přípravu podkladů pro publikaci digitalizovaných sbírkových předmětů.

Hlavní výstavní sezona v prostorách Muzea a galerie Orlických hor byla věnována tématu Devadesátky, jak je znáte/neznáte? Výstava proběhla v termínu od 6. dubna do 31. října 2025 ve výstavních prostorách muzea v druhém patře Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou. Výstavu připravovala historička Mgr. Martina Dostálová ve spolupráci s etnoložkou Mgr. Pavlou Bláhovou. Samotné instalaci výstavy předcházelo vytvoření koncepce,

výběr a příprava sbírkových předmětů a zajištění výpůjček. Byla zajištěna propagace v podobě plakátů a podkladů pro tiskové zprávy a probíhala spolupráce s medií. Ve spolupráci s muzejním edukátorem byla výstava doplněna edukačním programem pro školy. Na závěr výstavní sezóny etnoložka zajistila ukončení výstavy, návrat sbírkových předmětů do depozitářů a vrácení četných zápůjček jednotlivým přispěvatelům výstavy.

Mgr. Pavla Bláhová připravila také výstavu 90's / Otevřené archivy a křivdy minulosti. Expozice byla realizována ve formě venkovní panelové instalace před gymnáziem F. M. Pelcla v Rychnově nad Kněžnou a současně byla zpřístupněna také návštěvníkům muzea ve výstavních prostorách Kolowratského zámku.

Tématu devadesátých let se věnovala také další výstava, kterou připravila Mgr. Pavla Bláhová. Instalace proběhla v muzejních prostorách Kolowratského zámku a zaměřovala se na vývoj krajkářství. Byla zde představena výstavní kolekce prezentující autorskou tvorbu textilních výtvarnic tohoto období a zároveň byly na doprovodných panelech shrnuty proměny v dalších oblastech oboru – krajkářském školství, činnosti družstva VKV, počátků svobodného podnikání krajkářek i v kulturně-společenských aktivitách, například v tradici Krajkářských slavností. Výstava byla tematicky propojena se stálou expozicí Muzea krajky ve Vamberku a návštěvníkům tak nabízela možnost hlubšího seznámení s daným tématem.

Během roku 2025 se oddělení etnologie zapojilo do řady dalších aktivit spojených s organizací kulturních akcí pro veřejnost. Mgr. Pavla Bláhová se například zapojila do přípravy Klášterní slavnosti v Opočně pro kterou v rámci svého stanoviště připravila bohatý program zaměřený na seznamování s předměty z historických a etnologických sbírek.

Mezi dlouhodobé úkoly pracoviště patří zpracování historické zátěže tvořené předměty nashromážděnými v minulých letech ve skladových prostorách muzea. Tyto předměty jsou systematicky revidovány, odborně určovány a jsou k nim dohledávány akviziční údaje. Vybrané exponáty byly následně zařazeny do sbírek MGOH v rámci obou stupňů evidence a uloženy v depozitáři.

Etnologické pracoviště bylo zařazeno do pracovní skupiny připravující aktualizovanou podobu sbírkotvorné koncepce MGOH. V rámci této činnosti byl aktualizován akviziční řád a depozitární řád a pracoviště zároveň vypracovalo návrh sbírkotvorné činnosti pro historickou podsbíрку MGOH. Do praxe byl zaveden nový inventarizační plán, včetně seznamů inventur jednotlivých částí sbírky na následujících deset let. Etnoložka dále zpracovávala podklady pro správce historických tříd,

oddělení archeologie, archiv muzea, přírodovědné sbírky, Muzeum krajky Vamberk a Orlickou galerii.

V roce 2025 došlo v muzeu k výraznějším personálním změnám, v jejichž důsledku etnoložka po dobu několika měsíců pomáhala zajišťovat agendu pracovišť historie a správy sbírek. Tato činnost zahrnovala průběžné zajištění odborné a administrativní kontinuity uvedených pracovišť a plnění nezbytných úkolů souvisejících se správou a evidencí sbírek. Velký význam pro muzeum mělo také zajištění zaškolení nového kolegy pozici historika a zejména jeho seznámení se muzejním evidenčním systémem a akviziční praxí.

Pracoviště etnologie se podílelo na přípravě odborného programu pro kolegy z digitalizačního centra ve Zvolenu, kteří v rámci projektu Erasmus navštívili náš region. Mgr. Pavla Bláhová se nejprve zúčastnila odborného semináře pořádaného Muzeem východních Čech. Následně zajistila exkurzi do Muzea krajky ve Vamberku, kde byl hostům poskytnut odborný výklad a představen charakter zdejších sbírek včetně specifických požadavků na jejich digitalizaci. Program pokračoval návštěvou pracoviště v Rychnově nad Kněžnou, během níž byli účastníci provedeni depozitáři, seznámeni s rozsahem historické sbírky a následně také s činností digitalizačního pracoviště, které prezentoval kolega Mgr. Mikuláš Heinrich.

V neposlední řadě zajišťovalo pracoviště etnologie odborný servis pro badatelskou veřejnost. Poskytovalo odborné konzultace, zprostředkovávalo práci se sbírkovými předměty a zpřístupňovalo archivní a sbírkové materiály ke studijním účelům. Vzhledem k výše zmíněnému dočasnému zajišťování agendy správy sbírek a historie zaznamenalo etnologické pracoviště také výrazný nárůst počtu badatelských dotazů. Badatelské dotazy byly systematicky vyřizovány a odborně zpracovávány v co nejkratších možných termínech, a to jak formou osobních konzultací, tak písemnou cestou. Součástí této činnosti byla rovněž průběžná spolupráce s dalšími paměťovými institucemi a odbornými pracovišti.

Knihovna

Knihovna Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou je v souladu se zřizovací listinou muzea veřejně přístupnou specializovanou knihovnou ve smyslu § 3 zákona č. 257/2001 Sb. Knihovna je vedena v evidenci knihoven pod číslem 3545/2003.

Jejím posláním je shromažďovat, evidovat, zpracovávat, uchovávat a zpřístupňovat literární dokumenty sbírkové povahy, dokumenty dokládající kulturní a jiné činnosti v regionu a dokumenty potřebné pro odbornou práci zaměstnanců muzea i odborné veřejnosti. Veškerou svou činností přispívá k uchovávání kulturního dědictví, k rozvoji vědy, kultury a ke vzdělávání a výchově občanů.

Otevírací doba knihovny:

út - čt : 9 - 14 hodin

Dle individuálních požadavků badatelů bylo možné domluvit i jinou dobu pro návštěvu knihovny (v pondělí, pátek).

Akviziční činnosti byla prováděna v souladu s odborným zaměřením muzea dle požadavků odborných pracovníků, nakladatelských nabídek a snahou o zajištění knih s regionální tematikou.

Knihy jsou evidovány v přírůstkovém seznamu knihovny a dále jsou katalogizovány v systému Tritius.

Celkem bylo zapsáno: přír. číslo - 3429/2025 - 3652/2025 (224 knihovních jednotek). Z toho bylo 12 knih zakoupených, 5 bylo vlastní produkce (katalogy Orlické galerie), vlastním sběrem bylo získáno 78 knih a dále nově zapsaných 129 titulů (jde většinou o publikace z 19. století, které jsou psané německy a švabachem, některé bez titulního listu a potřebných údajů - dohledávání v různých knihovnách a portálech). Celkově bylo zkatalogizováno 652, z toho bylo 342 knih a 308 článků z periodik, dále byly odstraňovány chyby ve starších záznamech - především ve jmenných autoritách a chyb vzniklých při převodu ze systému Clavius, dále byla průběžně doplňována klíčová slova, třídníky MDT, překlady. Tyto opravy nejsou zahrnuty do statistiky.

Dále jsou katalogizovány články z regionálních periodik, které jsou především psány o činnosti muzea či články odborných pracovníků muzea.

V knihovně jsou rovněž evidována periodika (Rychnovský deník, Zpravodaje měst, ale i některá odborná periodika Archeologické rozhledy apod). Počátkem kalendářního roku bylo provedena kompletizace předchozího ročníku s kontrolou v evidenci.

V rámci plánu práce na rok 2025 a zpracovávání již dříve zapsaných a nyní nově katalogizovaných a nově zapisovaných KJ byla provedena kontrola starých tisků se záznamem do přírůstkové knihy.

Výpůjčky jsou většinou prezenční pro badatele, studenty a rovněž byly použity pro zodpovídání

bibliografických dotazů). Kolegům jsou některé tituly zapůjčeny absenčně k doplnění jejich příručních knihoven. Velké množství výpůjček tvoří různá periodika - Posel z Podhoří, Zpravodaje měst. a denní tisk. V roce 2025 bylo evidováno 2393 výpůjček, což je o 172 výpůjček méně než v roce 2024. Pouhé nahlédnutí do denního tisku nebo do odborného periodika

Detail literatury uložené v rámci knihovny MGOH

není evidováno.

Pro potřeby pracovníků MGOH je využívána i služba MVS, reprografické služby jiných knihoven. V roce 2025 to byla především literatura k dějinám židovství

Další významnou činností knihovny je poskytování bibliograficko-informační služby (vyhledávání informací o literatuře, událostech, osobnostech). Knihovnice poskytovala informace osobně, telefonicky i písemně. Kromě dotazů na "klasická" témata jako je Karel Poláček či judaismus se objevují i nová témata jako sv. Florián, Jiří Šlitr, obec Zdobnice. Pro Památník národního písemnictví v Praze byl řešen dotaz ohledně pomníků F.M. Pelcla v RK i náhrobek na hřbitově - datum odhalení, a autor. Se studentkou hradeckého gymnázia byly konzultovány Kameny zmizelých - příprava pracovního listu o osudech židovského obyvatelstva.

Muzejní pedagogika

Pracoviště Muzejní pedagogiky v uplynulém období naplnilo řadu stanovených cílů v oblasti výchovně-vzdělávacích aktivit. Zásadním úspěchem bylo získání finanční podpory z dotačního programu Podpora projektů výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví Ministerstva kultury České republiky. Podpořeny byly dvě projektové žádosti - Včelí stezka v klášterní zahradě kapucínského kláštera v Opočně a Krajkový svět realizovaný v Muzeu krajky ve Vamberku.

Projekt Včelí stezka byl realizován formou edukačních panelů, které vznikly ve spolupráci s místními opočenskými včelaři. Stezka seznamuje návštěvníky s životem včel, jejich významem pro přírodu i člověka a základy včelařství. Koncipována je s ohledem na různé věkové skupiny - od dospělých až po nejmenší návštěvníky. Pro děti byly připraveny také tematické pracovní listy, které podporují aktivní zapojení a porozumění obsahu.

Druhým podpořeným projektem byl Krajkový svět v Muzeu krajky ve Vamberku. Díky získané dotaci zde vznikly edukační prvky, které hravou a srozumitelnou formou přibližují základní principy paličkování krajky - používané materiály, typy krajků i rozdíly mezi nimi. Tyto edukační prvky jsou mobilní, což umožňuje jejich využití nejen v expozici, ale také ve venkovních prostorách nebo při doprovodných programech.

Pracoviště Muzejní pedagogiky se rovněž aktivně podílelo na realizaci doprovodných akcí pro veřejnost. V únoru 2025 proběhla v kapucínském klášteře v Opočně dílna Na Hromnice o hodinu více, během níž si návštěvníci všech věkových kategorií vyráběli vlastní skleněné lucerničky. Pro dětské návštěvníky byla určena také akce Masopustní masky, zaměřená na výrobu masek a škrabošek. V klášterní zahradě byla pro děti připravena naučná stezka s

šiframi, realizovaná v sadech. Děti pracovaly s kartami, odpovídaly na otázky a po vylustění tajenky si mohly vyzvednout drobnou odměnu. Již třetím rokem se v klášteře konala dílna Hmyzí hotýlky, u níž se však projevil nízký zájem veřejnosti. Z tohoto důvodu bude do budoucna zvažováno její další pořádání či případná úprava formátu.

V období před Velikonocemi byl tradičně velký zájem o edukační program Hody, hody doprovozu..., v jehož rámci si děti vytvářely vlastní velikonoční pohlednice pro své blízké. Součástí programu bylo také povídání o velikonočních tradicích a interaktivní aktivita v expozici založená na hledání kartiček a plnění úkolů, jejichž správné vyřešení vedlo k odhalení tajenky.

Součástí činnosti pracovníků Muzejní pedagogiky byla také spolupráce na Klášterní slavnosti, která se uskutečnila v červenci v areálu kapucínského kláštera v Opočně. Pro dětské návštěvníky byla ve spolupráci s kolegy připravena řada rozmanitých stánků. Program zahrnoval tvořivou dílnu, historické okénko zaměřené na poznávání vybraných historických předmětů a botanické okénko věnované poznávání rostlin a květin. Akce nabídla dětem možnost aktivního zapojení a propojení poznávání historie, přírody a rukodělných činností.

Pracoviště Muzejní pedagogiky, které zajišťuje edukační aktivity, PR a propagaci Muzea a galerie Orlických hor (MGOH) a jeho poboček, znamenalo v roce 2025 změnu a nástup nové muzejní pedagogy a PR pracovnice, Mgr. Marcely Urbánkové, v srpnu 2025.

V oblasti edukačních programů pokračovalo pracoviště v nabídce již existujících programů a doplnilo jej o další dva, které byly vytvořeny ke stávajícím výstavám. Programy, které byly zařazeny a nabídnuty školám v druhé polovině, byly „Pípáci aneb letem ptačím světem“ a „Ptačí agenti“ v

Edukační program v muzejním ateliéru

Památníku Karla Plachetky, „Kouzlo krajiny“ v prostorách Orlické galerie a program „Devadesátky, život a politika“ v prostorách muzea. Dále to byly také tematické programy zaměřené na vánoční období na Sýpce.

Pracoviště muzejní pedagogiky bylo rovněž aktivní v oblasti PR a komunikace s veřejností. Jedním z klíčových výstupů bylo vytvoření a distribuce nového katalogu edukačních programů, který byl zaslán školám v regionu. K tomu to kroku náležela také aktualizace kontaktů na jednotlivých školách. MGOH a oblast muzejní pedagogiky byly představeny a propagovány na Olympiádě regionálních znalostí, které pořádá sdružení SPLAV. Zde byl distribuován letáček s představenými programy na nový rok a zde byly nabídnuty některé drobné aktivity z programů pro žáky a studenty.

Běžné aktivity zahrnovaly pravidelné rozesílání pozvánek na akce pořádané muzeem, správu a úpravy webových stránek muzea a zajištění měsíčního i čtvrtletního informování městských zpravodajů o plánovaných akcích jednotlivých poboček. V rámci propagace na sociálních sítích pracoviště navázalo na předchůdkyni ve vizuálním charakteru. To zahrnovalo tvorbu grafických příspěvků, pořizování fotografií a videí z akcí, čímž se udržuje vizuální atraktivita sdělení.

Neméně důležitou součástí PR aktivit byla příprava a rozesílání tiskových zpráv, které informovaly veřejnost o aktuálních událostech a projektech muzea. Pracoviště rovněž navázalo úzkou spoluprací s médii, včetně poskytování rozhovorů a informací Českému rozhlasu Hradec Králové, čímž bylo zajištěno široké povědomí o činnosti muzea.

Program Ptačí agenti

Pracoviště se také podílelo na přípravě komplexního katalogu akcí MGOH na rok 2026. Tento dokument, vytvořený s digitalizátorem, Mgr. Mikulášem Heinrichem, obsahuje přehled všech plánovaných aktivit a slouží jako klíčový nástroj propagace muzejních poboček. Na webových stránkách pak došlo k doplnění akcí na další rok a jejich propagace.

Oblíbený vánoční program pro školy v Sýpce

Správa sbírek

Pracoviště správy sbírek Muzea a galerie Orlických hor v roce 2025 zajišťovalo široké spektrum odborných, evidenčních i provozních činností souvisejících s péčí o svěřené sbírkové fondy a jejich zpřístupňováním veřejnosti i odborné obci. Významnou součástí činnosti byla spolupráce s dalšími muzejními institucemi, v jejímž rámci docházelo k realizaci výpůjček sbírkových předmětů a přípravě výstavních projektů. Pracoviště správy sbírek bylo v roce 2025 významně ovlivněno personální změnou na pozici správce sbírek. Správce sbírek pracující jako zástup za mateřskou dovolenou si našel nové pracovní uplatnění u jiného zaměstnavatele s několikaměsíčním předstihem plánovaným návratem původní správkyňe sbírek z mateřské dovolené. Tuto situaci bylo nutno operativně řešit. O vykonávání základních úkolů správce sbírek tak byla dočasně požádána etnoložka MGOH Mgr. Pavla Bláhová. Po návratu správkyňe sbírek z mateřské dovolené v září 2025 došlo k plnohodnotné obnově činnosti pracoviště.

Zásadním úkolem pracoviště zůstává systematická sbírkotvorná činnost, která vychází z odborné profilace muzea a spočívá v cílevědomém doplňování sbírek o předměty dokumentující historický vývoj regionu.

Sbírky jsou evidovány v Centrální evidenci sbírek pod příslušnými evidenčními čísly pro Orlickou galerii a muzejní sbírku. Každodenní práce se sbírkami zahrnuje jak administrativní, tak praktické činnosti. Administrativní agenda spočívá zejména ve zpracování smluvní dokumentace, vedení

evidenčních systémů a práci s databázemi, zatímco praktická část zahrnuje manipulaci se sbírkovými předměty, jejich ukládání, kontrolu stavu a přípravu pro výstavní účely či restaurátorské zásahy.

Jedním ze základních úkolů správy sbírek je neustálé vyvíjení sbírkotvorné činnosti. Ta vychází z odborné profilace muzea a je realizována cílevědomým a systematickým shromažďováním předmětů muzejní povahy, jež jsou nositeli svědectví o minulých stavech či dějích. Sbírky MGOH jsou evidovány v CESU pod čísly GRK/001-06-29/015001 (Orlická galerie) a MRK/002-05-06/135002 (Muzejní sbírka).

Velkou část pracovní náplně správy sbírek tvoří soustavná práce se sbírkovými předměty, která se dá rozdělit na část administrativní (na vyhotovování výpůjčních a zápůjčních smluv, restaurátorských smluv, kupních smluv, licenčních smluv a v neposlední řadě zpracovávání smluv k putovním výstavám, na práci v databázi Ces, Museionu, Comet Cloudu a v dotačním portálu Ministerstva kultury ČR) a část praktickou (zejména na vyhledávání a vydávání předmětů na výstavy, do expozic vlastních i cizích a jejich zpětné uložení, inventarizace historické podsbírky – označování a obnovování inventárních čísel, kontrolování stavu sbírek v depozitářích, doplňování údajů na inventárních kartách, vyti-

povávání ohrožených předmětů a jejich předávání k následnému ošetření a také k digitalizaci, správa karanténního depozitáře apod.).

V oblasti elektronické evidence II. stupně se přepsalo několik stovek evidenčních karet z třídy 19-A (Umělecké předměty) do jednotného

Jeden ze sbírkových předmětů zaevidovaných v roce 2025

evidenčního systému Museionu. Zapsané sbírkové předměty za rok 2024 za Orlickou galerii a Muzejní sbírku (archeologii, historii a přírodovědu) byly řádně nahlášeny do online databáze CESu.

Akvizice

V rámci akviziční činnosti proběhlo v červnu jednání poradního sboru pro sbírkotvornou činnost MGOH. V jeho rámci byly projednány akviziční návrhy kurátorů MGOH. Na tomto základě bylo postupně nakoupeno jak do sbírky muzea, tak do sbírky Orlické galerie několik desítek sbírkových předmětů.

Přírůstková kniha přírodověda a historie – přírůstková čísla 1/2025–956/2025 z toho:

Podsbírka přírodovědná: celkem 0 kusů

Podsbírka historická: celkem 1 585 kusů (př. č. 1/2025–956/2025) – sbírkové předměty byly získány především vlastním sběrem, formou darů a nákupů. Jednalo se o nejrůznější předměty spjaté s regionem např. řemeslné nástroje – pily, hoblíky, sekery, kladívka a dláta, soubor regionálních časopisů, umělecké obrazy od Josefa Korejze Blatinského, kolekce náhrdelníků, šperků a paličkované

krajky – pokrývky, límce, podvinky a různé návrhy, dámské oblečení – šaty, obuv, dětské oblečení a hračky, školní potřeby – sešity a učebnice. Dále šlo o reklamní materiál a cedule regionálních firem na Rychnovsku.

Podsbírka archeologie: celkem 3 035 kusů (př. č. 1/2025–26/2025) – většinou se jednalo o zlomky keramiky z vlastních výzkumů probíhajících v regionu Rychnovska. Konečný stav sbírky MRK/002-05-06/135002 (Muzejní sbírka) byl k 31. 12. 2025 celkem 47 502 sbírkových evidenčních jednotek.

Přírůstková kniha Orlické galerie – celkem 6 kusů (př. č. 1/2025–6/2025) – sbírkové předměty byly získány formou darů a nákupů. Do sbírky Orlické galerie bylo získáno nákupem unikátní dílo od Rudolfa Černého – obraz Krávy, olej na plátně. Ostatní předměty byly získány formou darů. Výjimečný a štědrý byl dar 5-ti uměleckých děl s názvy – Kostel Nejsvětější Trojice v Rychnově nad Kněžnou z roku 1980, Rybná nad Zdobnicí z roku 1975, Liberk z roku 1988, Vůz na cestě a Podzim z roku 1969, které do OG věnoval Mgr. Lukáš Richterek, Ph.D. Konečný stav sbírky GRK/001-06-29/0150001 (Orlická galerie) byl v minulém roce 2 482 sbírkových evidenčních jednotek.

Evidence I. stupně - sbírka Muzea OH (archeologie, historie, přírodověda)

	počáteční stav	přibylo	z toho					ubylo	důvod úbytku	konečný stav
			sběr	koupě		dar	jinak			
				ks	Kč					
př. č.	46 520	982	668	58	257 350	206	50	0	-	47 502

Evidence I. stupně - sbírka Orlické galerie (výtvarné umění)

	počáteční stav	přibylo	z toho					ubylo	důvod úbytku	konečný stav
			sběr	koupě		dar	jinak			
				ks	Kč					
př. č.	2 476	6	0	1	5 500	5	-	0	-	2 482

Evidence II. stupně - sbírka Muzea OH (archeologie, historie, přírodověda)

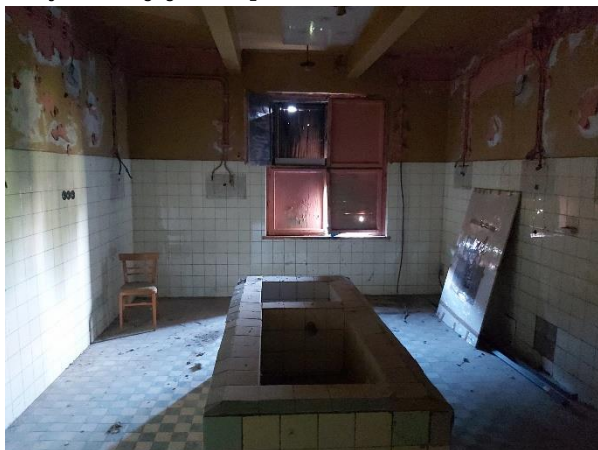
	počáteční stav	přibylo	ubylo	důvod úbytku	konečný stav
inv. č.	44 696	4 468	0	-	49 164

Evidence II. stupně - sbírka Orlické galerie (výtvarné umění)

	počáteční stav	přibylo	ubylo	důvod úbytku	konečný stav
inv. č.	2 985	6	0	-	2 991

Péče o sbírkové předměty

V oblasti péče o sbírky probíhala krom konzervátorské péče popsané v samostatné kapitole především plánovaná obnova depozitářů a navyšování jejich kapacit.

Prostor pro budoucí depozitář archeologie před rekonstrukcí

V rámci plánu obnovy depozitářů se pozornost správce sbírek soustředila zejména na vybudování nového depozitáře archeologie v místnosti č. 403-404 a č. 406-407. V této oblasti došlo zejména k vyklízení nepotřebných věcí, a díky úspěšným jednáním s majitelem budovy městem Rychnov nad Kněžnou se podařilo v těchto prostorách vybudovat zcela nové rozvody elektriny a prostory celkově revitalizovat. Byly vytvořeny nákresy umístění nového úložného systému s přihlédnutím ke konkrétní sbírce. Ke konci roku 2025 byl daný úložný systém objednan a namontován.

Díky finanční podpoře z FRR se také podařilo doplnit chybějící vybavení v novém depozitáři výtvarného umění. Do depozitáře byly doplněny kovové závěsné sítě na obrazy a dva pojízdné zásuvkové bloky kombinované s pracovní plochou.

V průběhu celého roku také probíhalo stěhování sbírek i potřebného mobiliáře do nového depozitáře kraje zřízeného v rámci muzejních prostor v Rychnově nad Kněžnou.

Inventarizace sbírek

Během roku 2025 byla provedena inventarizace sbírkových předmětů jenom u vybraných tříd, a to z důvodu nepřítomnosti správce sbírek (od jara do podzimu). Do konce roku byla provedena inventarizace u třídy 15 (Zbraně a sportovní

potřeby), třídy 25 (Dějiny dělnického hnutí), třídy 26 (Dokumentace vývoje a současnosti průmyslu) a třídy 27 (Dokumentace socializace vesnice a zemědělství). Celkem bylo zrevidováno 1 686 sbírkových předmětů. Zbytek naplánované inventarizace u historické podsbírk (třídy 13, 16 a 22) z roku 2025 bude přesunuta a provedena v následujícím roce společně se sbírkovými předměty,

Vyčištěný a zrekonstruovaný prostor budoucího depozitáře archeologie připravený k instalaci mobiliáře

kteří se mají inventarizovat v roce 2026. Dále proběhla řádná inventarizace u přírodovědné podsbírk (třídy 23), kde bylo zrevidováno celkem 2 671 sbírkových předmětů.

V rámci sbírky Orlické galerie byla zinventarizována čísla G0001 až G0203.

Pohyby sbírek

V roce 2025 bylo vyhotoveno celkem 22 smluv o zápůjčce a v nich bylo zahrnuto celkem 1 206 kusů zapůjčených sbírkových předmětů. Dále byly ke dni 31. prosince 2025 prodlouženy

Ze zápůjčky betlémů

dvě dlouhodobé smlouvy, a to ve stálé expozici "Utzův mechanický betlém" v Olešnici v

Orlických horách a u sádrového modelu Jana Husa na radnici ve Vamberku.

Daleko více bylo správcem sbírek připraveno a vyhotoveno smluv, které si zapůjčovalo

MGOH od cizích institucí na připravované výstavy. Takových smluv bylo celkem 46 kusů. U všech těchto smluv bylo samozřejmě zajištěno pojištění.

Zápůjčky sbírkových předmětů			
Číslo smlouvy	Vypůjčitel	Název výstavy / výzkumu	Počet kusů
1/2025	Obec Kravaře v Čechách	Tradice krajkářství na Vamberecku	109
2/2025	Petr Berger	Restaurátorský průzkum	1
3/2025	Galerie umění Klatovy	Malíř A. Ságner	9
4/2025	Lukáš Kučera	Chemická analýza nádoby	1
5/2025	Městské muzeum v Ústí nad Orlicí	Malované nebe. Světci na lidových podmalbách	37
6/2025	Muzeum východních Čech	Průzkum nálezů z Třebešova	106
7/2025	Muzeum východních Čech	Hledači a sběrači	5
8/2025	Gočárova galerie	Figura v kraje / v konfrontaci	1
9/2025	Archeopark Všestary o.p.s.	Stálá expozice	54
10/2025	Dana Modráčková	Restaurování podmaleb na skle	6
11/2025	Oblastní muzeum v Chomutově	Tradice krajkářství na Vamberecku	182
12/2025	Univerzita Hradec Králové	Konzervace archeologických nálezů ze Se- mechic	15
13/2025	VŠCHT Praha	Restaurování krajek (Projekt NAKI III Vlákna paměti)	10
14/2025	Jiří Kmošek	Restaurování šavle	1
15/2025	Muzeum východních Čech	Zrození měst ve východních Čechách	27
16/2025	VŠCHT Praha	Restaurování krajek	10
17/2025	VŠCHT Praha	Restaurování krajek (Projekt NAKI III Vlákna paměti)	1
18/2025	Martin Černý	Kresebná dokumentace movitých archeolo- gických nálezů	265
19/2025	Městské muzeum Žamberk	XXV. vánoční výstava	140
20/2025	Život na zámku, Kvasiny	Betlémy na zámku Kvasiny	18
21/2025	Jan Skala	Restaurování archeologických předmětů	104
22/2025	Archeologický ústav AV ČR	Příprava publikace	8
23/2025	Město Vamberk	Busta Jana Husa – MÚ	1
24/2025	Olešnice v Orlických horách	Expozice Utzova mechanického betlému	95

Konzervace a restaurování

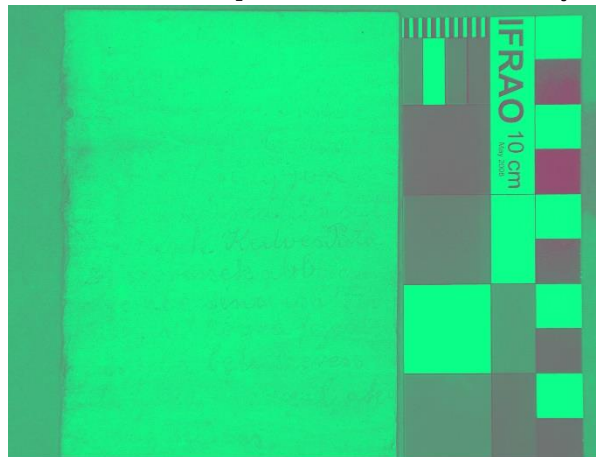
Konzervátorské pracoviště Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou zajišťovalo v roce 2025 komplexní péči o sbírkové předměty, a to jak na úrovni preventivní, tak i sanační konzervace. Jeho činnost byla zaměřena nejen na samotné konzervátorsko-restaurátorské zásahy, ale také na systematický monitoring klimatických podmínek v depozitářích a výstavních prostorách. Na základě získaných dat byly průběžně navrhovány a upravovány postupy směřující k zajištění optimálního prostředí pro dlouhodobé uložení i bezpečné vystavování sbírkových předmětů, což představuje klíčový předpoklad jejich uchování pro budoucí generace.

V průběhu první poloviny roku byly dokončeny významné konzervátorsko-restaurátorské zásahy na vybraných sbírkových předmětech. Jednalo se především o portrét Fridricha Grimma, u něhož byly provedeny práce vedoucí ke stabilizaci materiálu a zlepšení jeho celkového stavu, a dále o rozsáhlý soubor bronzových artefaktů ze Semechnic. Tento depot obsahoval téměř 200 kusů předmětů, jejichž ošetření představovalo časově i odborně náročný úkol vyžadující individuální přístup ke každému z nich.

Rekonzervované preparáty žab připravené k uložení v depozitáři

Na přelomu srpna a září došlo k personální změně na pracovišti konzervátora. Od 1. září 2025 nastoupila nová konzervátorka, která plynule navázala na rozpracované úkoly a převzala k dalšímu zpracování několik sbírkových

Vzkaz z paměťové schránky při průzkumu pod speciálním osvětlením

předmětů po své předchůdkyni. Mezi nimi byla legionářská truhla, dřevěný houpací koník a podmalba na skle, u nichž pokračovaly konzervátorsko-restaurátorské práce. Do konce roku byly dále ošetřeny drobné předměty z aktuálních akvizic, zejména nářadí a předměty denní potřeby, a zároveň byla zahájena rekonzervace tří keramických nádob pocházejících z archeologických výzkumů.

Díky dotaci z programu Integrovaný systém ISO/D-c a podpoře Královéhradeckého kraje se podařilo zrestaurovat šest poškozených skleněných podmaleb. Tyto specializované restaurátorské zásahy provedla dlouhodobě spolupracující licencovaná restaurátorka Dana Modráčková. Díky výše zmíněné dotační podpoře se také podařilo nakoupit speciální obalový materiál pro uchování sbírek textilní povahy, především krajek. V rámci výběru vhodného materiálu proběhl podrobný průzkum dostupného materiálu a konzultace s VŠCHT, která doporučila vhodný obalový materiál a nejšetrnější způsoby uložení těchto sbírek.

Významnou součástí činnosti pracoviště byla také odborná spolupráce s dalšími institucemi. Na začátku listopadu proběhl ve spolupráci s Národní knihovnou České republiky průzkum

dokumentů nalezených v paměťové schránce v Neratově. Pomocí specializovaných technologií, konkrétně videospektrálního komparátoru VSC 8000 a forenzní lampy Crime-lite®8x4 Mk4, se podařilo částečně zviditelnit vybledlý text a významně zlepšit čitelnost dochovaných písemností. Tento zásah přispěl k jejich lepší interpretaci i dalšímu odbornému využití.

Další velmi významná spolupráce probíhala také s Muzeem východních Čech v Hradci králové. V rámci této spolupráce došlo k rekonzervaci většího množství kapalinových preparátů živočichů ze sbírek MGOH. Tyto preparáty zhotovené v šedesátých a sedmdesátých letech vykazovaly vzhledem ke svému stáří značnou degradaci a byly ohrožovány zejména rozpadem formalinové lázně v níž byly uloženy. V rámci odborného ošetření v MVC byly tyto preparáty vyjmuty, vyčištěny a uloženy do nových uzavíratelných nádob. Preparáty byly zároveň postupně

převezeny z uložení ve formalínu na bezpečnější lihovou lázeň.

V rámci podpory profesního rozvoje se konzervátorka zúčastnila odborné konference RESCUED - Neviditelná a zanikající data zachráněná díky změně omezení záchranného výzkumu, která se konala ve dnech 19. a 20. listopadu 2025 v Brně. Akci pořádal Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s Moravským zemským muzeem. Účast na konferenci přispěla k rozšíření odborných znalostí a jejich následnému uplatnění v praxi.

Konzervátorské pracoviště tak v roce 2025 naplňovalo své poslání v oblasti ochrany sbírkových fondů, odborné péče o jednotlivé předměty i spolupráce s dalšími institucemi a odbornou veřejností.

Digitalizace

Digitalizační pracoviště Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou se v roce 2025 systematicky věnovalo digitalizaci sbírkových fondů i podpoře prezentačních a výstavních aktivit instituce. Hlavní náplní jeho činnosti byla digitalizace části sbírky zařazené v inventární řadě 19-A, která zahrnuje kresby a akvarely Josefa Korejse Blatinského. V průběhu roku se podařilo zdigitalizovat celkem 1123 inventárních čísel, čímž došlo k významnému posunu v dostupnosti a ochraně této části sbírky. Digitalizace probíhala v souladu s aktuálními metodickými standardy a s důrazem na kvalitu výstupů i dlouhodobou archivaci dat.

V rámci druhého kola nákupů digitalizačního vybavení, realizovaného díky dotační podpoře, získalo muzeum v roce 2025 nové technologické prostředky, které rozšířily možnosti pracoviště. Pořízen byl knižní scanner umožňující šetrnou digitalizaci vázaných dokumentů, dále dron pro letecké fotografování, který nachází uplatnění zejména při dokumentaci objektů a krajiny, a rovněž notebooky, stolní počítače a další technické vybavení. Tato investice přispěla ke zvýšení efektivity práce i ke zkvalitnění výsledných digitálních výstupů.

Vedle digitalizace se pracoviště významně podílelo také na grafickém zpracování výstavních a

propagačních materiálů. V průběhu roku připravilo grafiku pro hlavní výstavu Devadesátky, panelovou výstavu 90's otevřené archivy, projekt Včelí stezka Opočno a rovněž roll-upovou výstavu věnovanou genezi rychnovské synagogy. Dále zajišťovalo grafické zpracování katalogu Marie Sedláčková - Vojtěch Sedláček, plakátů k výstavám i propagačních materiálů pro akce konané v Synagoze - Památníku Karla Poláčka a v Zahradě kapucínského kláštera v Opočně. Tímto způsobem pracoviště významně přispělo k jednotné vizuální komunikaci instituce.

Součástí činnosti byla rovněž odborná spolupráce a sdílení zkušeností v oblasti digitalizace. Pracovníci oddělení se aktivně účastnili odborných setkání a konferencí. Dne 2. dubna 2025 proběhlo setkání s kolegy ze zvolenského digitalizačního centra Slovenské národní galerie, na němž byl prezentován příspěvek zaměřený na metody a postupy využívané při digitalizaci sbírek. Dne 10. června 2025 se pracoviště zúčastnilo konference Na vlnách digitalizace pořádané v Praze, kde byly představeny aktuální technologické trendy a novinky v oboru. Účast na těchto akcích přispěla k dalšímu odbornému rozvoji pracoviště a k implementaci nových poznatků do praxe.

Nově pořízený knižní skener umožňující šetrnou digitalizaci knih, archiválií ale například také citlivých podmaleb na skle

Věda a výzkum

Rozšiřování hranic poznání, ať již v oblasti humanitních či přírodovědných disciplín, bezesporu patří k pracovní náplni většiny muzejních institucí. V případě MGOH je oblast studijního zájmu vymezena převážně regionální působností muzea. Mimo to však díky profesním zájmům některých odborných pracovníků dochází k jistým přesahům na národní i mezinárodní úrovni.

Historické vědy

Mimoběžných záchranných archeologických výzkumů MGOH v roce 2025 pracovalo i na dalších výzkumech z oblasti humanitárních věd.

V oblasti historického výzkumu se Mgr. Jaroslav Motl zaměřil na dějiny židovské menšiny ve východních Čechách, zejména na Rychnovsko. Výzkum byl koncipován jako dlouhodobé studium materiální i duchovní kultury židovských komunit s důrazem na jejich každodenní život, institucionální struktury a proměny v kontextu zásadních historických událostí v českých zemích. Pozornost byla věnována rovněž dějinám holocaustu v regionálním měřítku, přičemž výzkum sledoval konkrétní osudy jednotlivců i širší dopady perzekuce na místní komunitu. Nedílnou součástí badatelské činnosti bylo studium archivních pramenů uložených v Židovském muzeu, zejména materiálů vztahujících se k rychnovské židovské obci a jejím spolkům. Výzkum se dále zaměřil na dosud méně probádaná témata, jako jsou aktivity židovských spolků, existence židovského skautského hnutí či působení šlechtického rodu Königswarterů v regionu. Samostatnou linií představoval projekt sledující osudy liturgických předmětů, zejména svitků Tóry pocházejících z rychnovské synagogy, a jejich další existenci po druhé světové válce.

Etnologický výzkum vedený Mgr. Pavlou Bláhovou se v roce 2025 soustředil především na studium kulturních a společenských proměn regionu ve druhé polovině 20. století, zejména v období 90. let. Výzkum byl založen na kombinaci studia archivních pramenů, odborné literatury a terénního sběru dat, včetně dokumentace pamětnických výpovědí. Zvláštní důraz byl kladen na každodennost, proměny životního stylu, ekonomických podmínek i hodnotového systému společnosti po roce 1989. Součástí výzkumu bylo rovněž zkoumání fenoménu vyrovnávání se s minulostí prostřednictvím otevřených archivů a reflexe dříve potlačovaných témat, včetně regionálních případů politických represí.

Vedle toho se etnologické pracoviště věnovalo i dílčím tématům z oblasti tradiční lidové kultury a její transformace v současnosti.

Dalším výzkumem, do něhož je MGOH dlouhodobě zapojeno je projekt NAKI III. Vlákna paměti, jehož nositelem je Univerzita Hradec Králové. Projekt se věnuje historii krajkářství na Vamberecku, uchovávání krajek a jejich prezentaci. Výstupem projektu budou dvě výstavy, mapa zpracovávající fenomén krajkářství a metodika pro konzervování uchovávání krajek v muzeích. Muzeum je do projektu zapojeno především jakožto zdroj výzkumného materiálu. Kromě toho je také v plánu realizace výstav, které budou výstupem v prostorách Muzea krajky Vamberk a v Orlické galerii v Rychnově nad Kněžnou. V neposlední řadě je muzeum s projektem částečně propojeno i personálně, neboť někteří řešitelé projektu (v rámci projektového úvazku na UHK) jsou rovněž zaměstnanci MGOH.

Přírodní vědy

V oblasti přírodních věd se Muzeum a galerie Orlických hor v roce 2025 aktivně zapojovalo do řady odborných výzkumných projektů, a to jak na národní, tak mezinárodní úrovni. Klíčovou roli zde sehrávala spolupráce s akademickými institucemi a odbornými platformami zaměřenými na botanický výzkum, zejména v oblasti studia biodiverzity a rozšíření rostlinných druhů.

Významnou součástí výzkumných aktivit byla účast na projektu Česká flóra, jehož cílem je propojení odborné i laické veřejnosti prostřednictvím sdílení floristických dat. Projekt umožňuje systematický sběr a ověřování údajů o výskytu planých a zplanělých rostlin na území České republiky. Získaná data jsou následně integrována do národních i mezinárodních databází, což přispívá k jejich širšímu využití v oblasti ochrany přírody i vědeckého výzkumu.

Další významnou aktivitou byla spolupráce na projektu Fotografický atlas rostlin České republiky, jehož ambicí je vytvořit komplexní obrazovou dokumentaci domácí flóry. Projekt se zaměřuje na zachycení více než tří tisíc druhů rostlin včetně obtížně určitelných taxonů a přispívá k prohloubení znalostí o druhové rozmanitosti rostlinstva.

Muzeum se prostřednictvím svého botanika podílelo také na projektu PLADIAS, zaměřeném na analýzu a syntézu rostlinné diverzity. V rámci této spolupráce probíhalo kritické hodnocení

floristických dat z regionu východních Čech a jejich využití při tvorbě map rozšíření cévnatých rostlin. Tyto mapy představují důležitý podklad pro vznik budoucího atlasu rozšíření rostlin v České republice.

V roce 2025 se rovněž rozběhly práce na novém vydání Červeného seznamu cévnatých rostlin České republiky, do jehož přípravy se muzeum aktivně zapojilo. Cílem tohoto projektu je aktualizace údajů o ohrožení jednotlivých druhů a vytvoření relevantního nástroje pro ochranu ohrožené flóry.

Vedle externích projektů byly realizovány také interní výzkumné aktivity. Jednou z nich byl průzkum rodu chlupáček (*Pilosella*) ve východních

Čechách, zaměřený na kritické zhodnocení jeho druhového složení a rozšíření. Tento výzkum reaguje na dosavadní nedostatek poznatků o této komplikované skupině rostlin, která je charakteristická častou hybridizací.

Další interní projekt se soustředil na studium neofytní flóry, tedy nepůvodních druhů rostlin na území České republiky. Výzkum zahrnoval terénní šetření, analýzu dostupných dat i sledování šíření nepůvodních druhů v evropském kontextu. Výsledkem je soubor dat využitelný pro připravovaný katalog nepůvodních rostlin i pro další vědecké publikace.

„KULACI“ - KOLEKTIVIZACE V ZEMĚDĚLSTVÍ

V Československém hospodářství se již od roku 1947 objevovaly různé problémy, způsobené především ukončením dydaktické humanitární pomoci UNRRA. Velké potíže byly způsobeny suchem a neúrodou. Situace využití ve svůj prospěch komunisté. Ministr zemědělství Klement Gottwald vyjádřil se Stalinem množné dodávky obilí ze Sovětského svazu. Tato pomoc však byla na úkor obyvatelstva SSSR, které se pokylovalo s hladomorem.

Po nástupu komunistické strany k moci v únoru 1948 začala kolektivizace zemědělství v Československu, jejím cílem bylo po vzoru SSSR zrušení soukromého vlastnictví zemědělské půdy a její převod do společného hospodářství - jednotných zemědělských družstev (JZD).

Kolektivizace měla dramatické dopady. Rolníci byli v mnoha případech nuceni vystupovat do JZD pod nátlakem. Jednalo se o ekonomické sankce, násilnou konfiskaci majetku, vyhrůžování a perzekuce. „Kulaci“ a další odpůrci režimu byli často zatýkáni, přesilováni do pohraničí nebo vystaveni soudním procesům.

Kritéria pro označení za „kulaka“ zahrnovala vlastnictví většího množství půdy (obvykle nad 15 hektarů), mechanizace hospodářství nebo zaměstnávání nájemníků. Přes 50 tisíc soukromých zemědělců bylo v tomto období v Československu odsouzeno. V listopadu 1951 komunisté spustili Akci K (kulak), která měla definitivně zlikvidovat selský stav vyšetřováním rodin odsouzených sedláků z jejich vesnic. Akce K nařizovala rodinám příslušníků odsud do tří dnů po vynešení rozsudku nad obžalovaným sedlákem. S sebou si mohli vzít jen nejnútnejší majetek k zaopatření rodiny.

Stát vynucoval kolektivizaci také prostřednictvím tzv. dodávek, kdy rolníci museli odevzdávat nejméně vysoké předepsané kvóty obilí, mléka, masa a dalších produktů. Nesplnění těchto povinností vedlo k vysokým nepřátelstevním pokutám.

Proces kolektivizace vedl k hlubokým změnám ve venkovském prostředí, které zpřetrhaly tradiční vazby zemědělců k půdě a rodné zemi.

Po válce bylo zřejmé, že se bude muset hospodařit na větších pozemcích, že zemědělci budou muset spojit malé pozemky a zefektivnit výrobu. Takové převedení mezi zemědělci panovalo, a postupně se také hospodářství spojilo za konkrétním účelem - třeba se společně koupit traktor nebo mláčky. Tento proces se však chopila komunistická strana Československa, která hned v roce 1948 začala s realizací násilnou kolektivizací zemědělství. Hlavní fází vyvlastňování zemědělské výroby a spojování do stranou ovládaných družstev proběhla v letech 1948-1950.

Vzpomínky pol. vězeň Bohuslava Veverky pro Paměť národa

Při kontrole plnění plánu dodávek mléka bylo zjištěno, že je do konce II. čtvrtletí 1952 dodala o 1 843 litrů méně. Nesplněním dílčích dodávek mléka ohrozila JZD plynulé zásobování pracovního lidu, dopustila jse se přestupku a trestně se pokouto 10 000 Kč. V případě nedostupnosti pokuty náhradním trestem odněti svobody na dobu 1. měsíce.

Vzpomínky manželky pol. vězeň Bohuslava Veverky pro Paměť národa

Koupil jsem za 120 tisíc traktor, na kterém jsem měl 75 tisíc dílů, sebral náh ho. Dále je si, co chci uvést paměti. Děl jsem jako mezik, a neměl jsem z toho nic. Pořád jsem pracoval a pořád jsem to nikomu dávali. Nestáli jsem vyhlídat na souběh.

Vzpomínky pol. vězeň Bohuslava Veverky pro Paměť národa

Otec mezik pracoval v JZD jako koč u koni. Za tuto práci pobíral asi 600 korun. Matka pocházela z Lidic. Bolest po lidické tragédii měla matka velice těžko a když se potom přišlo vyprávět z gruntu a jeho lidovce, nervově se zhroutila. Majetek nám vzali, ale daňový důh nám nechali, a tak otec jebl musel spíkat. Život rolníků byl v té době velmi těžký.

Vzpomínky příslušnice PTF Zdenka Rakose

Vzpomínky příslušnice PTF Zdenka Rakose

V roce 1951 jsem byl pro svůj „kulacký původ“ o prázdninách vyhozen ze 3. ročníku Zemědělské školy Státní jako mých 15 spolužáků. Dne 1. srpna 1951 nás poslal „zvenek se“ mezi dělnickou třídu na výstavbu Hněd. Vlastně v tito. Je když budeme dobře pracovat, že nás 1. října vezmou zpět do školy. Byl to však jeden z mnohých nepřátelých komunistických sil.

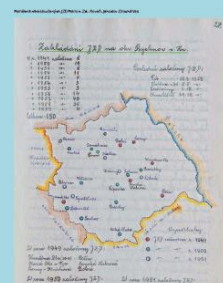
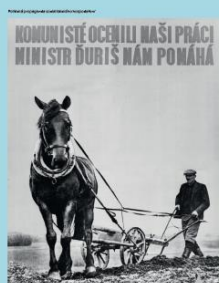
Vzpomínky syna pol. vězeň Františka Petra

Vzpomínky syna pol. vězeň Jaroslava Chaloupky

Kdo je to kulak?

Při hledání vhodného označení pro majetné zemědělce se komunisté inspirovali v Sovětském svazu, kde se pro nepohodlné rolníky používalo označení „kulak“.

Výraz „kapitalistické živly na vsi“ často používaný v Leninových a Stalinových spisech, se jevil jako příliš krutý a odtahový. Označení stávků by se zase vztahovalo ke kategorii největších zemědělců, do níž nebylo dost dobře možné zahrnout méně majetnou vrstvu, která měla být v zájmu kolektivizace odstraněna. Pojem sedlák či velkosedlák by zase navozoval příliš pozitivní představu zrušeného hospodářství s přirozenou autoritou, spjatého s tradicí vesnice i dělnického gruntu. Klement Gottwald používali uvedených pojmů rezolutně odmítl a pro „živly“, proti kterým měl být veden boj na vesnici, doporučil výraz „boháč“, jak se brzy ukázalo, termíny „vesnický boháč“ i „kulak“ měly dostatečně pejorativní náboj, schopný podněcovat závisť a nenávisť vůči většině a diktatorství hospodářství. Oba termíny se v politické rovině začaly pozvolna užívat od podzimu roku 1948, aby se na dlouhou řadu let staly součástí politických projevů, stranických a státně bezpečnostních směrnic, řízení, soudních rozsudků apod. Režim poplatná propaganda a publicistika používali pojmy „kulak“ a „vesnický boháč“ jako harkévé označení pro diskriminované příslušníky selského stavu až do konce 80. let.

Z výstavy 90'S Otevřené archivy a křivdy minulosti, která byla výstupem badatelské práce etnoložky MGOH

Publikační činnost

Publikační činnost je samozřejmou součástí jakékoli vědecké práce. Pracovníci MGOH pravidelně přispívají do nejrůznějších odborných, populárně vědních či regionálně působících periodik a publikací. Mimo to muzeum tradičně vydává časopis **Orlické hory a Podorlicko**, který slouží jako platforma pro zveřejňování regionálních vlastivědných prací napříč vědními obory.

Kromě vlastních publikací muzea jsou pracovníci MGOH autory či spoluautory celé řady dalších publikací. Zároveň je přispíváno do nejrůznějších odborných i popularizačních periodik.

Například od roku 2017 spolupracuje botanik Jan Doležal jako hlavní autor a editor floristického seriálu **Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae**. V článcích jsou shrnuty poznatky a novinky z floristického výzkumu celé České republiky za uplynulou sezonu. Práce je spojena jak s floristickým výzkumem, tak s revizí herbářových položek, studiem literatury a editováním textů.

V roce 2025 zpracovali pracovníci MGOH tyto publikační výstupy:

Vědecké studie

- **Beková, M.** (2025): Nejstarší historie Čánky, in Vošlajerová K. Čánka od domu k domu. Opočno.
- **Doležal, J.** (2025): Botanická exkurze na náplavy řeky Orlice u Štěpánovska. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 28: 7-12.
- **Vávra M. & Doležal J.** (2025): Botanická exkurze na Stříbrný rybník v Malšově Lhotě. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 28: 2-7.
- **Dřevojan P., Novák P., Doležal J., Lososová Z., Lustyk P., Peterka T. & Vlčková P.** (2025): Komentované fytoocenologické snímky z České republiky 9. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 60/1: 151-177.
- **Lustyk, P. & Doležal, J.** (2025): Additamenta ad flora Reipublicae Bohemicae. XXIII. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 60/1: 27-150.
- **Kuthanová K.** (2025): Počátky ženského průmyslového vzdělávání v Brně, spolky jako platforma odborného vzdělávání. In: Lada Hubatová-Vacková (ed.), Hlavou a rukama Škola uměleckých řemesel v Brně 1924-2024.
- **Fabiánková, M., Rejzlová, M.** (2025): Marie Sedláčková-Sebousková, osobnost českého krajkářství. Textil v muzeu. 76-79.

Katalogy

- **Kuthanová, K., Tokoš, V.** (2025): Marie Serbousková- Sedláčková, Vojtěch Sedláček, MGOH, Rychnov nad Kněžnou

Propagační a prezentační materiály

- **Tokoš, V.:** Antonín Sondej – The Moment,

Nepublikované práce - v tisku

- **M. Rejzlové:** Cesta krajkářky Marie Sedláčkové-Serbouskové po Slovensku v letech 1920 - 1921, Orlické hory a Podorlicko. 2025
- **Beková, M. :** Settlement of the Urnfield Period in the Clay Pit of the Brickyard in Kostelec nad Orlicí even after ten years - and something extra special
- **Beková M.- Bláhová-Sklenářová Z. :** Sborník V. Vokolka, v tisku.
- **Beková, M. :** Kování avarského typu z Rychnovska na severovýchodě Čech. Nové užití kolků byzantského typu.
- **N. Profantová, M. Beková:** sborník M. Lutovský, v tisku

Semináře a konference

Odborní pracovníci MGOH se pravidelně účastní nejrůznějších odborných setkání. V některých případech jako pasivní posluchači, v jiných v roli přednášejících.

Význam těchto aktivit spočívá zejména v rozšiřování okruhu odborných znalostí, výměně zkušeností i navazování nových kontaktů.

S roční periodicitou MGOH ve spolupráci se spolkem Villa Nova Uhřetova - středisko experimentální archeologie a regionálních dějin tradičně pořádán seminář „Rekonstrukce a prezentace archeologických objektů“. Toto plénium složené z odborníků i zapálených laiků řeší zejména otázky experimentální archeologie, muzejní edukace a zprostředkování výsledků práce širší veřejnosti.

Mimo výše uvedených aktivit se v roce 2025 se pracovníci MGOH zúčastnili také těchto konferencí a seminářů:

Konference

- **Kolokvia výzkumy v Čechách** – referáty o výzkumech realizovaných v sezóně 2024.
- **Interdisciplinární kolokvium Text, textil, kontext**, 11. – 13. 6. 2005, Ústav pro českou literaturu AV ČR, Praha
- **Textil v muzeu** – 11. 6. 2025, Moravské zemské muzeum, Brno
- **Crafts and Heritage. Tourism and Sustainability**, 20. 11. 2025, Department for Interethnic Relations in Bucharest, Bukurešť – on-line účast
- **Konference Europe Old and New**, 10. – 12. 9. 2025, Slezské zemské muzeum, Opava
- **RESCUED - Neviditelná a zanikající data zachráněná díky změně omezení záchranného výzkumu**, 19. – 20. 11. 2025, Moravské zemské muzeum, Brno

Odborná setkání a semináře

- **Odborná komise pro tradiční lidovou kulturu Královéhradeckého kraje** – pravidelná jednání.
- **Hradecká konzervatoř pro lektory kreativního učení**, 4.-5. října, 12. října, 29.-30. listopadu, 7. prosince, 13.-14. prosince, místo konání: Centrum uměleckých aktivit, Hradec Králové
- **Seminář muzejních botaniků ČR a SR**, 2. – 6. 6. 2025, Muzeum východních Čech, Hradec Králové
- **Setkání PR pracovníků PO a OPS Královéhradeckého kraje**, 5. 11. 2025, Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové, Hradec Králové
- **Seminář Digitalizace kulturního a kreativního sektoru**, 2. 4. 2025, Muzeum východních Čech, Hradec Králové
- **Podzimní setkání muzejních botaniků**, 21. – 22. 10. 2025, Moravské zemské muzeum, Brno
- **Redakční rada projektu Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice**, Národní ústav lidové kultury, Strážnice.

Workshopy a školení

- **Seminář Tradice a zvyky židů**, 13. 10., Židovské muzeum v Praze, Praha
- **Seminář Dějiny židů**, 21. 11., Židovské muzeum v Praze, Praha
- **Škola muzejní propedeutiky**, roční kurz – 1x měsíčně, Asociace muzeí a galerií, Praha
- **Školení uživatelů Museion**, on-line
- **Evropské dotace** -on-line
- **Nastavení cílů značky**, 30. 9. 2025, Centrum uměleckých aktivit, Hradec Králové

Spolupráce

Muzeum a galerie Orlických hor v rámci své činnosti spolupracuje s řadou institucí i jednotlivců, a to jak na poli studia regionu, tak odborné či metodické činnosti.

V roce 2025 pokračovala spolupráce s katedrou botaniky a katedrou archeologie Univerzity Hradec Králové. Tato spolupráce spočívá zejména v poskytování studijního materiálu, studentských konzultacích a zpracovávání oponentských posudků pro potřeby bakalářských, diplomových a disertačních prací.

Na úrovni místních municipalit probíhá spolupráce zejména ve městech a obcích, kde MGOH provozuje expozice. V rámci této spolupráce je muzeu místními samosprávami poskytována technická

Spolupráce s partnery v Opočně je koordinována v rámci pravidelných schůzek Klášterní rady

výpomoc či pomoc s propagací kulturních programů. Muzeum se naproti tomu spolupodílí na kulturním životě místních komunit a coby spolupořadatel se zapojuje do některých aktivit obcí. Příkladem této spolupráce může být například společné pořádání vánočních jarmarků v Rokytnici v Orlických horách a ve Vamberku. V rámci spolupráce s organizacemi zřizovanými městem Rychnov nad Kněžnou muzeum například zapůjčilo výstavní panely pro realizaci exteriérové výstavy věnované historii festivalu Poláčkovovo léto či poskytlo informace ke stavbě velikonočního valbiska na Rychnovském náměstí. Již pravidelnou aktivitou na poli

spolupráce je spolupořádání Krajkářských slavností a Bienále české krajky ve Vamberku.

V rámci odborné spolupráce s ostatními muzei a odbornými institucemi působí pracovníci MGOH jako členové poradních sborů pro sbírkotvornou činnost. Mimo to jsou členy nejrůznějších odborných sdružení, jako například Východočeská regionální archeologická komise, Česká botanická společnost atp.

Již tradiční je spolupráce se spolky. Dlouhodobě funguje například spolupráce se spolkem Villa Nova Uhřínov - centrum experimentální archeologie a regionálních dějin a stejně tak s Muzeem zimních sportů turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách. Velmi intenzivní spolupráce v této oblasti probíhala v roce 2025 zejména v Opočně, kde muzeum spolupracovalo hned s několika místními partnery, či v Rokytnici v Orlických horách, kde jsou tradičními partnery muzea především Městské informační a kulturní středisko a Clan Orlických horálů.

Průběžně také probíhala práce s amatérskými hledači s detektory kovů. Spolupráce spočívala především v přebírání a dokumentaci nalezených předmětů ale také v jejich odborném vedení a poskytování průběžných konzultací a metodického vedení. Tato činnost byla v roce 2025 rozšířena také o zorganizování setkání těchto spolupracovníků, které bylo spojeno s jejich školením.

Dlouhodobá spolupráce probíhá i na poli výzkum, zejména v oblasti botaniky. V této oblasti MGOH spolupracuje prostřednictvím svého botanika na výzkumných projektech průhonického Botanického ústavu Akademie věd České Republiky.

Pokračovala také spolupráce s Vyšší odbornou školou textilních řemesel v Praze, kde se využívají mimo jiné textilní techniky: paličkovaní a šitá krajka. V rámci této spolupráce bylo také v roce 2025 uzavřeno s touto školou memorandum o spolupráci. Obdobně pokračovala spolupráce s Vysokou školou chemickotechnologickou v Praze.

Na poli mezinárodní spolupráce MGOH dlouhodobě spolupracuje zejména s partnerským Muzeem nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym, jehož zřizovatelem je Województwo Lubelskie v Polsku.

Muzeum krajky Vamberk

Muzeum krajky Vamberk (MKV) je externím pracovištěm, jehož hlavní náplní je zajištění provozu stálé expozice věnované lidové krajkářské tvorbě a vývoji krajkářství pod vlivem odborného školství od konce 19. století. V rámci expozice je představena krajkářská tvorba zakladatelských osobností české moderní krajky a práce jejich žákyň, především v souborech, které reprezentovaly stát na světových výstavách EXPO Brusel 1958 a EXPO Montreal 1967.

S počátky krajkářství ve Vamberku je potom spojována zejména belgická šlechtična Magdalena Grambová, přinést v první třetině 17. století. Krajky se od druhé poloviny 19. do začátku 20. století ve Vamberku vyráběly téměř v každé domácnosti. V 19. století se krajka začala vyrábět také strojně a poptávka po ručně paličkované krajce začala slábnout. Ještě do počátku 90. let 20. století se tradice ručně paličkované krajky udržela v družstvu Vamberecká krajka Vamberk, které však již zaniklo. Ve Vamberku byla v roce 1889 otevřena první česká

krajkářská škola, která dodnes plní svou funkci a formou kurzů vyučuje všechny zájemce o toto krásné řemeslo. Ze sbírek krajkářské školy bylo v roce 1929 založeno Muzeum krajky, které bylo v roce 1976 připojeno pod správu Okresního muzea Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, budoucího MGOH.

MKV se dlouhodobě věnuje sběru, uchovávání a prezentaci krajek a krajkářství na území České republiky, s přesahem do okolních zemí, nicméně se zvláštním důrazem na oblast Podorlicka. Mezi dlouhodobé cíle patří evidence druhého stupně a inventarizace sbírek.

V oblasti odborné a výstavní činnosti bylo v roce 2025 realizováno několik počínů. Proběhla příprava a vydání reprintu katalogu ke stálé expozici, který přispěl k lepší dostupnosti odborných informací návštěvníkům. Stěžejní výstavní aktivitou byla příprava a realizace výstavy Krajky pro Marii, vzniklé ve spolupráci s Orlickou galerií Umění a design manželů Sedláčkových, doplněné

Pohled do expozice Muzea krajky Vamberk

stejnomeným katalogem. Tato výstava byla z větší části realizována v prostorách Orlické galerie. V prostorách Muzea krajky Vamberk byla k vidění její druhá menší část. Dále byla instalována výstava Akvizice Muzea krajky Vamberk / Krajka jako po-

Z výstavy Krajka jako poklad

klad, zaměřená především na tvorbu Marie Sedláčkové Serbouskové u příležitosti 130. výročí jejího narození. Zajímavým počinem byla rovněž spolupráce s Gočárovou galerií na výstavě Krajky v konfrontaci. V průběhu roku probíhala také příprava, instalace a transport putovní výstavy Tradice krajkářství na Vamberecku, která byla prezentována například v Kravařích v Čechách a v Oblastním muzeu v Chomutově.

V oblasti péče o sbírky byla klíčovou událostí realizace dvou etap stěhování depozitářů z Vamberka do Rychnova nad Kněžnou. Celkem bylo odborně zabaleno, převezeno a nově uloženo 10 981 sbírkových předmětů. Součástí této činnosti byla i následná inventarizace, revize uložení a optimalizace depozitárních podmínek. Muzeum zároveň získalo finanční prostředky z programu ISO-D na nákup speciálního obalového materiálu splňujícího soudobé požadavky na bezpečné uložení sbírek. Akviziční činnost byla zaměřena na získání děl významných autorek i historických souborů, včetně pozůstalostí a materiálů zaniklého vambereckého družstva.

V oblasti provozní bylo řešeno zejména potřeba odstranění provozních rizik výtahu, která byla zjištěna v rámci pravidelné inspekční prohlídky. Ve spolupráci s odborníky ze spol. Climtech se tato

rizika podařilo v roce 2025 odstranit. Počátkem roku bylo také jednáno se zřizovatelem o možnostech revitalizace zahrady o úpravách sklepních prostor. Po konzultacích s odborníky bylo konstatováno, že vzhledem k předpokládané finanční náročnosti a aktuálním možnostem financování jsou tyto plány prozatím nerealizovatelné.

Významnou oblastí byla spolupráce a partnerské vztahy. Bylo uzavřeno memorandum s Vyšší odbornou a Střední školou textilních řemesel v Praze, které otevírá prostor pro spolupráci v oblasti vzdělávání, výstav i Bienále české krajky. Muzeum se rovněž zapojilo do mezinárodní prezentace na konferenci v Bukurešti zaměřené na vztah řemesel, kulturního dědictví a cestovního ruchu.

Kulturně-vzdělávací činnost zahrnovala tradiční zapojení se do Krajkářských slavností pořádaných městem Vamberk a programy Muzejní noci a Dne otevřených dveří.

Díky dotační podpoře Ministerstva kultury se podařilo pořídit soubor nových herních prvků ve stálé expozici. Muzeum zajistilo také workshop paličkování pro adaptační kurz střední školy Manažerská akademie Beroun, který se konal v Čenkovicích.

V oblasti odborné reprezentace se pracovnice muzea aktivně účastnily konferencí a kolokvií, kde prezentovaly výsledky své práce. Přednášky byly realizovány jak na domácí půdě, tak na mezinárodní úrovni. Publikační činnost zahrnovala příspěvky do odborných i regionálních periodik. Součástí profesního rozvoje byla i účast na školeních zaměřených na financování kulturního dědictví a práci s evidenčními systémy.

Jeden z exponátů vystavených v rámci Krajkářských slavností

Orlická galerie

Orlická galerie (OG) nalézající se v prostorách druhého poschodí Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou je od roku 2002 pracovištěm MGOH. V prostorách OG jsou jak stálé expozice, tak i výstavní prostory vyhrazené krátkodobým výstavám. Expozice i výstavní prostory jsou vzhledem k stavebně technickým možnostem budovy a ekonomice provozu zpřístupňovány pouze v jarních, letních a podzimních měsících. Od roku 2018 jsou k prostoru Orlické galerie přičleněny také Hlavní výstavní prostory MGOH.

Činnost Orlické galerie Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou byla v roce 2025 zaměřena na realizaci výstavních projektů, doprovodných programů a systematickou odbornou práci se sbírkami. Výstavní plán byl i přes personální změny naplněn v plném rozsahu a galerie nabídla návštěvníkům pestrou, žánrově i tematicky rozmanitou dramaturgii. Na jaře ukončil byla ukončena spolupráce s výstavářem. Tuto pracovní pozici se podařilo poměrně rychle znovu obsadit, díky čemuž nedošlo k ohrožení výstavní sezóny. Zásadnější změnu znamenal odchod průvodkyně do starobního důchodu. V reakci na tuto skutečnost došlo ke zrušení této pracovní pozice a vytvoření nové pracovní pozice dokumentátora. Cílem bylo zejména zefektivnění využití pracovní síly. V rámci této změny dokumentátor zastává rovněž funkci průvodce. V okamžicích kdy není vytížen návštěvníky tak může vykonávat odborné činnosti spojené se zpracováváním sbírkových předmětů a další administrativu.

Ve hlavních výstavních prostorách muzea byla realizována výstava Devadesátky, jak je znáte / neznáte?, která přiblížila atmosféru 90. let jako období zásadních společenských, politických i kulturních proměn. V prostorách stálé expozice Orlické galerie byla připravena sezónní výstava Umění a design manželů Sedláčkových, jež

představila tvorbu Vojtěcha Sedláčka a Marie Serbouskové-Sedláčkové. Výstava zdůraznila význam tohoto uměleckého páru pro region Orlických hor a nabídla návštěvníkům pohled na malířskou, kreslířskou i designérskou tvorbu, včetně krajkářských návrhů a realizací, tato výstava byla propojena s výstavou Krajka pro Marii realizovanou v Muzeu krajky Vamberk.

Další výstavní projekty roku zahrnovaly například prezentaci díla Jana Slavička, výstavu Antonína Sondeje či skupinovou výstavu mladých umělců Trofeje. Podzimní program byl věnován

mimo jiné výstavě Zlínský okruh a prezentaci tvorby Gabriely Novákové. Galerie se zároveň věnovala i projektům s výrazným společenským přesahem, jako byla výstava Ne ruka, to duše maluje, a podpoře mladých autorů prostřednictvím výstavy E-ateliér / Z archivu II – David Čermák.

Vedle výstavní činnosti se galerie soustavně věnovala odborné práci se sbírkovým fondem. Ta zahrnovala zejména evidenci, dokumentaci a odborné zpracování sbírkových předmětů, včetně jejich průběžného doplňování a vyhodnocování akviziční

činnosti. V průběhu roku 2025 se podařilo sbírku galerie obohatit o několik nových prací Josefa Korejse Blatinského, čímž došlo k dalšímu posílení zastoupení tohoto významného regionálního autora ve sbírkách instituce.

Důležitou součástí činnosti galerie byly také doprovodné programy pro veřejnost. V průběhu roku se uskutečnily filmové večery zaměřené na českou kinematografii a hudební recitál Slávka Klecandra. Výstavní sezóna byla zakončena tematickým programem spojeným s projekcí filmu Modrý tygr, komentovanými prohlídkami a edukačními aktivitami pro školy i širokou veřejnost. Tyto aktivity přispěly k posílení role galerie jako kulturního a vzdělávacího centra regionu.

Z výstavy Jan Slaviček

Sýpka -

Muzeum Orlických hor

Sýpka - Muzeum Orlických hor vznikla v roce 2013 jako externí pracoviště MGOH v Rokytnici v Orlických horách. V jejích prostorách je umístěna stálá expozice nazvaná "Přírodou za řemesly Orlických hor". Expozice se nachází v nově zrekonstruované budově historické sýpky z poloviny 19. století. Architektonické řešení navržené architektem P. Šudou z Hradce Králové nápaditě snoubí historické stavební konstrukce s moderními materiály jako je sklo a kov. Výtvarné řešení expozice navrhl architekt J. Horský a vlastní realizaci dle scénáře připraveného pracovníky MGOH a CHKO Orlické hory provedla společnost Výstavní realizace Praha.

Cílovou skupinou expozice umístěné ve všech třech patrech budovy jsou zejména rodiny s dětmi. Tomu je uzpůsoben jak interiér, tak obsah a způsob instalace exponátů. Nosnou myšlenkou této expozice je zejména vztah člověka a krajiny a jejich vzájemné interakce. Ve vazbě jsou zde proto prezentovány jak lokální zdroje surovin, tak historická řemesla na nich závislá. Opomíjen není ani environmentální aspekt. Proto je poukazováno kupříkladu na život ve specifických biotopech vznikajících na základě lidské činnosti, jako jsou kosené louky, pole

či intravilány měst a vesnic. Nejvýraznějším prvkem expozice je 9 m vysoký model biotopu osazený 55 druhy preparovaných ptáků, který prochází skrz všechna patra budovy. Samozřejmým doplněním návštěvnického zážitku je také množství audiovizuální techniky. Jejím úkolem je jak prosté zprostředkování informací, tak přilákání a zaujetí zejména dětských návštěvníků.

Stálá expozice je ze své podstaty atraktivní zejména pro návštěvníky kteří ji ještě nenavštívili. I přes to, že se část návštěvníků vrací pravidelně, je nutné v rámci provozu expozice organizovat i nejrozličnější krátkodobé výstavy a doprovodné programy, které by motivovaly veřejnost k opakovaným návštěvám. Cílem je zejména zapojit muzeum do místní komunity tak aby se stalo zcela samozřejmou součástí kulturního života města. Pracovníky expozice Sýpka jsou tak každoročně pořádány nejrozličnější pravidelné i jednorázové akce.

Sýpka - Muzeum Orlických hor v Rokytnici v Orlických horách, realizovala v roce 2025 bohatý a tematicky pestrý program, který oslovil široké spektrum návštěvníků. Rok byl zahájen v únoru odbornou přednáškou „Návrat člověka na Měsíc“

Strom "prorůstající" přes všechna patra budovy - jedna z hlavních dominant expozice Sýpka - Muzeum Orlických hor

(únor), kterou vedl Tomáš Příbýl, specialista na kosmonautiku z brněnského Technického muzea. Přednáška přiblížila aktuální plány kosmických velmocí na obnovení pilotovaných letů na Měsíc. Na jaře následoval tradiční program „Velikonoce v Sýpce“ (duben), zaměřený na lidové zvyky a řemesla, kde si návštěvníci mohli vyzkoušet pletení pomlázek, zdobení kraslic i další techniky. V květnu se Sýpka zapojila do celostátní akce Muzejní noc prostřednictvím programu „Muzejní noc v Sýpce / Kouzla s fotografiemi“ (květen), který kombinoval večerní prohlídky s fotografickým workshopem a neformálním posezením. V rámci fotografického workshopu si návštěvníci pod vedením Ivana Nehery, zkušeného fotografa z Rychnovského fotografického klubu mohli vyzkoušet některé historické fotografické techniky – například vyrobit si vlastní fotografii metodou Van dīke. Letní a podzimní období patřilo především výstavní činnosti – výstava „Josef Korejz Blatinský – renesanční člověk z Javornice“ (srpen-listopad) představila mimořádně všestrannou osobnost regionu a jeho přínos v oblasti umění, etnografie i dokumentace života v Orlických horách. Podzimní program dále doplnily tvořivé dílny „Vytvoř si svého draka!“ (září), „Dušičky v Sýpce“ (listopad) a „Vítání adventu v Sýpce“ (listopad), které navazovaly na tradiční lidové zvyky a podporovaly aktivní zapojení návštěvníků. Závěr roku patřil akci „Rokytnický vánoční jarmark“ (prosinec). Tento tradiční jarmark byl v roce 2025 po dohodě se spolu pořádajícím Městským kulturním a turistickým střediskem pořádán v novém formátu, kdy byli všichni účastníci pouze v muzeu Sýpka. Program byl v tomto roce více zaměřen na interaktivitu. I přes úbytek prodejců suvenýrů si tak návštěvníci pochvalovali především hřejivou atmosféru a pocit rodinného prostředí.

Přednáška Temná stránka AI

Program byl v průběhu roku obohacen také o několik mimořádných akcí. Počátkem roku se v Sýpce již podruhé konala básnická soutěž Horal- ský bard připravená místním Clanem Orlických

horalů. Na jaře se uskutečnila přednáška o přírodě Chráněná krajinná oblast Orlické hory, organizovaná Místní akční skupina Sdružení Splav, v níž zo- olog Václav Pavel přiblížil návštěvníkům mimo jiné výskyt vlků či zajímavosti o chráněných druzích ptactva. Na podzim se konala premiérová „Horal- ská Krafárna“, pořad připravený Ladislavem Hemr-

Návštěva masopustního reje v Sýpce

líkem z Clanu Orlických horalů, jehož hostem byl spisovatel Jan Hrdina. Tento nový formát založený na moderovaném rozhovoru obohatil program o dis- kusní rovinu. Kulturní nabídku dále rozšířily hu- dební akce – koncert folkové skupiny Duo ťuk ze Žamberku (listopad) a „Vánoční koncert Patrika a Hynka Hradeckých“ (prosinec), realizovaný ve spo- lupráci s již zmiňovaným Městským kulturním a tu- ristickým střediskem Rokytnice v Orlických horách.

Významným aspektem činnosti Sýpky v roce 2025 byla spolupráce s regionálními partnery. Dlouhodobé partnerství s Městským a kulturním a turistickým střediskem Rokytnice v Orlických ho- rách se projevilo zejména při organizaci kulturních akcí, především koncertů ale společenských se- tkání, která přispěla k rozšíření nabídky pro veřej- nost. Mimo výše zmíněných společných kulturních programů se tak sýpka zapojila například do pří- pravy velmi populární Velké Mikulášské, kdy posky- tovala zázemí pro setkávání realizačního týmu a pří- pravu některých účinkujících v den pořádání. Spo- lupráce s Clanem Orlických horalů se odrazila v re- realizaci nových programových formátů zaměřených na regionální identitu a sdílení zkušeností, zatímco propojení s Místní akční skupinou Sdružení Splav umožnilo zařazení odborně zaměřených přednášek reflektujících přírodní dědictví Orlických hor. Tyto aktivity potvrzují, že Sýpka není pouze muzeální in- stitucí v tradičním smyslu, ale plní také důležitou komunitní funkci – stává se místem setkávání, vzdě- lávání i aktivního trávení volného času. Díky propo- jení kulturních, vzdělávacích a společenských akti- vit se podařilo oslovit jak místní obyvatele, tak ná- vštěvníky regionu a posílit roli muzea jako živého centra regionálního dění.

Synagoga - panátník Karla Poláčka

Synagoga v Rychnově nad Kněžnou je jednou z památek připomínajících existenci židovských komunit, které až do 2. sv. války žily na několika místech v Podorlicku. V jedné z židovských rodin v Rychnově n. Kn. se v roce 1892 narodil a zde i vyrůstal budoucí spisovatel a novinář Karel Poláček (1892-1945), mj. autor knihy *Bylo nás pět*.

Životu a dílu Karla Poláčka, ale i situaci židovských komunit na Rychnovsku, byla věnována expozice umístěná v budově rychnovské synagogy. Tato expozice byla vybudována pracovníky Památníku národního písemnictví v Praze a Židovského muzea v Praze za pomoci pracovníků muzea a tehdejší Okresní knihovny.

V současné době je běžný návštěvnícký provoz této expozice z ekonomických důvodů smluvně zajišťován Městem Rychnov nad Kněžnou a pracovníky místního IC. MGOH pak zajišťuje průvodcovské služby pro větší skupiny, náročnější návštěvníky nebo studenty.

Kromě toho je synagoga také využívána jako přednáškový a koncertní sál ve kterém se každoročně koná několik akcí tohoto druhu pořádaných jak muzeem, tak městem Rychnov nad Kněžnou.

Již několikátým rokem je jsou v rámci provozu synagogy připomínány židovské oběti holocaustu a to prostřednictvím kladení kamenů zmizelých. Zatím co v minulých letech byly tyto památníky kladeny vždy v intravilánu města Rychnov nad Kněžnou, v roce 2025 byla tato tradice rozšířena na další místa. Dne 24. dubna 2025 byly slavnostně položeny dva nové kameny v Potštejně, přičemž při této příležitosti byly připomenuty osudy obětí holocaustu z regionu. Zvláštní pozornost byla věnována také životnímu příběhu Hany Munkové, která přežila válečné útrapy a později působila jako herečka v zahraničí. Připomenut byl i její manžel Alexandr Munk, jenž zahynul na samém konci

druhé světové války. Aktu se osobně zúčastnil i jeho nevlastní bratr Petr Munk, a to ve věku přesahujícím devadesát let, což dodalo celé události mimořádně silný lidský rozměr. Projekt bude pokračovat i v následujícím roce, kdy budou instalovány další dva kameny v Borohrádku.

Stěžejní programovou náplní synagogy byl cyklus Vědecké čtvrtky, který i v roce 2025 přinesl veřejnosti pestrou škálu odborných přednášek. Část programu byla zajištěna z externích zdrojů, část připravili pracovníci muzea. V květnu vystoupil bývalý vyšetřovatel válečných zločinů a představitel OSN Vladimír Dzuro s přednáškou věnovanou vyšetřování válečných zločinů v bývalé Jugoslávii,

kteřá přiblížila posluchačům nejen historické souvislosti, ale i praktické aspekty mezinárodní spravedlnosti. V červnu následovala přednáška Pavla Grubera, jenž se věnoval historii a současnosti organizace Amnesty International a širším otázkám ochrany lidských práv. Podzimní část cyklu doplnila archeologická přednáška Martiny Bekové, archeoložky muzea zaměřená na nejstarší osídlení Podorlicka a problematiku prvních Indoevropanů v regionu. Cyklus byl uzavřen referátem historika MGOH Jaroslava Motla, který představil téma genizy a přiblížil unikátní nálezy z půd synagogy, včetně rychnovské.

Tradiční akcí byl Den židovských památek,

konaný druhou srpnovou nedělí, tedy 10. srpna 2025, kdy synagogu navštívilo několik desítek návštěvníků. Součástí programu měl být i koncert izraelských umělců, sopranistky Tanyi Magram a dirigenta Petera Shevtsova, který však musel být z důvodu nemoci přesunut. Náhradní termín koncertu se uskutečnil 19. října 2025. Hudební odpoledne nabídlo kvalitní interpretaci klasického repertoáru a podtrhlo jedinečnou atmosféru historického prostoru synagogy.

Klášter Opočno

Bývalý kapucínský klášter v Opočně je nemovitou kulturní památkou ČR s bohatou historií. Hlavní devizou opočenského kláštera je jeho poloha a prozatím skrytý kulturně-historický potenciál. „Genius loci“ kláštera a zahrady vytváří nezaměnitelnou atmosféru místa, která i dnes osloví každého, kdo chce a umí naslouchat. Hradební zeď evokuje ohraničený ráj na zemi, vzbuzuje iluzi chráněného místa, kde se takřka zastavil čas. Je ideálním místem k odpočinku, zastavení a zamyšlení. Ojedinelý raně barokní komplex, postavený v letech 1676-77 Bernardem Minellim je situován do východního rohu náměstí. Prostá a typická kapucínská architektura 17. století byla po požáru v roce 1733 nejen opravena (1733-1735-z této doby pochází i vnitřní zařízení kostela), ale následně doplněna přístavbou křížové chodby a mariánské kaple (1761). Komplex kostela a kapucínského kláštera byl první stavbou nově vznikajícího velkého opočenského náměstí, dnes Kupkova, dříve Kapucínského náměstí.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2025 fungoval klášter Opočno především jako živé centrum kulturního života města i širšího regionu. Činnost pobočky se opírala o kombinaci dlouhodobých výstav, jednorázových akcí, edukačních programů a systematické péče o historický areál.

Rok byl zahájen v zimních měsících především přípravami na novou sezónu, plánováním výstav a podáváním žádostí o dotace. Již v lednu a únoru probíhaly menší komunitní akce, například tvořivá dílna „Na Hromnice o hodinu více“ nebo přípravy na „Masopustní tvoření v klášteře“. V březnu se uskutečnil také workshop „Prořez stromů v klášterní zahradě“, který zahájil sezónu aktivit v komunitní zahradě.

Návštěvnická sezóna byla oficiálně zahájena v dubnu první komentovanou prohlídkou kapucínského konventu. Současně byla otevřena výstava „Opočno očima Aloise Beera“, která patřila k hlavním výstavním projektům roku. V létě pokračoval kulturní program například akcí „Medové dopoledne v klášterní zahradě“, zaměřenou na včelařství

Letecký pohled na klášterní areál v Opočně

a ekologii. Vrchol sezóny představovala „Klášterní slavnost“, která přilákala přibližně tisíc návštěvníků a nabídla pestrý program zahrnující koncerty, divadelní vystoupení, řemeslný jarmark i doprovodné aktivity pro děti. V červenci bylo zahájeno také „Letní kino v klášterní zahradě, v jehož rámci byly promítány filmy jako „Jak se nám to mohlo stát!?“ nebo „Kouzlo derby“. Klášter se zapojil také do festivalu „Renesance Opočno 2025“, který obohatil program o kulturní a vzdělávací aktivity. Součástí programu bylo i „Retrohraní v klášterní zahradě“ připravené společně s Městskou knihovnou Opočno. Zajímavým počinem, který obohatil program na podzim byl například Mezinárodní den archeologie doplněný přednáškami a ukázkami archeologických metod. V tomto období byla zahájena také výstava „Adventní zvyky našich předků“, která předznamenala bohatý vánoční program. Ten

sestával krom výše zmíněné výstavy také z výstavy betlémů a vitráží.

V klášterních zahradách byly rovněž realizovány komunitní aktivity. Mimo pravidelných setkání komunitních zahradníků se jednalo například o úklidové brigády, samosběr ovoce či společné opékání burůt.

Po celý rok probíhala intenzivní péče o areál kláštera. Pokračovaly práce na revitalizaci rajského dvora, který byl kompletně vyčištěn od plevelu, a

Hudebníci z uskupení Collegium Proprium, kteří vystoupili v rámci Klášterní slavnosti

především přerostlých tují, které svým kořenovým systémem ohrožovaly integritu okolních zdí.

Klášter byl rovněž prezentován v médiích, například v pořadu „Toulavá kamera“, což přispělo k jeho zviditelnění. Důležitou roli hrála spolupráce s místními spolky, školami a dobrovolníky.

Rok 2025 potvrdil, že kapucínský klášter v Opočně je dynamicky se rozvíjícím kulturním centrem, které propojuje historické dědictví s moderními formami prezentace a aktivního zapojení veřejnosti.

Komunitní zahrada v areálu kapucínského kláštera v Opočně

Drobné expozice a dlouhodobé zápůjčky

Muzeum a galerie Orlických hor provozuje kromě tří rozsáhlých stálých expozic i několik stálých expozic menšího rozsahu. Jejich provoz je zpravidla zajišťován cizími subjekty či jsou provozovány MGOH v bezobslužném režimu.

Aby se zamezilo poškození, ztrátě či jiné újmě, jsou všechny zapůjčené sbírkové předměty v těchto expozicích pravidelně kontrolovány pracovníky MGOH.

Utzův mechanický betlém

Betlém je dílem rodáka z Olešnice v Orlických horách Josefa Utze, který jej vytvořil v 1. polovině 20. století. Unikátní je zejména svou mechanizací, díky níž se nepohybují pouze figury samé, ale také jejich končetiny.

Betlém je od roku 1967 součástí sbírek MGOH. Svého zpřístupnění se dočkal 30. 4. 2000 u příležitosti konání jednoho z Olešnických majálesů.

V posledních letech prošel betlém sérií restaurátorských zásahů, které mu navrátily původní funkci i vzhled.

Utzův mechanický betlém je jakožto dlouhodobá výpůjčka zpřístupněn v prostorách Obecního úřadu v Olešnici v Orlických horách, přičemž obec zajišťuje i jeho provoz.

Soukenický betlém

Soukenický betlém je souborem figur a kulis vyřezaných z lipového dřeva známou regionální řezbářkou Jarmilou Haldovou. Svůj název dostal podle zobrazení různých fází výroby sukna, čímž odkazuje na významnou soukenickou tradici Rychnova nad Kněžnou. V současné době obsahuje betlém 87 figur a stále je doplňován novými kusy.

Součástí sbírek je tento betlém od devadesátých let dvacátého století, kdy byl zakoupen muzeem.

Od ledna 2012 je betlém dlouhodobě zapůjčen Městu Rychnov nad Kněžnou, které jej zpřístupňuje v prostorách městského úřadu.

Památník Karla Plachetky

Památník Karla Plachetky je výstavním depozitářem ucelené ornitologické sbírky obsahující zástupce 255 ptačích druhů. Sbírkou je výsledkem

celoživotní práce Karla Plachetky (1877-1961), rodáka z Bedřichovky v Orlických horách, spoluzakladatele a činníka Československé ornitologické společnosti a mnoha dalších ornitologických spolků a organizací. Ten v roce 1939 daroval svou cennou ornitologickou sbírku městu Rychnovu nad Kněžnou.

Expozice byla zpřístupněna v prostorách bývalých rychnovských kasáren v roce 1999. I přes to, že se od doby svého vzniku stala vyhledávaným cílem, školních výprav i jednotlivých návštěvníků, po více než dvaceti letech provozu již začala vykazovat jisté zastarání. Na rok 2020 proto byla naplánována její revitalizace. Expozice byla kompletně zrevidována, přičemž byl proveden generální úklid, kontrola stavu a očištění vystavených preparátů. Expozice byla doplněna novými revidovanými a aktualizovanými texty, přičemž byla doplněna o nové edukativní a herní prvky, které doposud postrádala.

Rychnovsko na historických fotografiích

Drobná expozice historických fotografií byla pro návštěvníky připravena v budově bývalých kasáren v Rychnově nad Kněžnou. Jedná se o pozůstatky výstavy, která probíhala v 90. letech na rychnovském zámku. Nedávnou historii města zde připomíná celkem 228 fotografií. Nejstarší z nich pocházejí z 19. století, nejnovější pak z konce 2. světové války. Do muzea se přitom dostaly různou cestou. Větší část tvoří fotografie od rychnovského fotografa Františka Šmiky, který zaznamenával město a jeho okolí na přelomu 19. a 20. století.

Vystavené fotografie zobrazují jak centrum města, tak některé jeho okrajové části. Místním obyvatelům, ale i širšímu okolí připomínají mimo jiné místa, která už v Rychnově dávno nejsou. Jsou na nich například celé ulice, které byly zbourány při stavbě sídliště Na Trávníku.

Snímky v expozici zaznamenávají kromě běžného života lidí, kteří v na Rychnovsku žili před námi, i důležité historické události, jako oslavy osvobození v roce 1945. Mezi nejzajímavější patří fotografie, na které rychnovští obyvatelé 28. října 1918 na Starém náměstí slavnostně zapalují rakouské znaky a portrét císaře. Zachycena je i návštěva prezidenta Masaryka či požár piaristického

gymnázia. Tyto staré snímky si jistě zaslouží pozornost i určitou pietu.

Vzhledem k tomu, že byla tato výstava návštěvníkům přístupná několik desítek let, došlo již k jejím morálnímu, a především technickému zastarání. Z tohoto důvodu byla v závěru roku 2019 expozice pro veřejnost uzavřena a kompletně rekonstruována, přičemž došlo i k výrazné obsahové obměně a doplnění. Výrazně rozšířená výstava byla v roce 2020 doplněna o obsáhlé katalogy fotografií pro zájemce o hlubší studium historických fotografií.

Opočno v zrcadle času

Expozice nazvaná Opočno v zrcadle času byla v roce 2018 vytvořena ve stejnojmenném městě. Expozice vznikla na základě spolupráce města a MGOH v domě č. p. 55, který je nejstarším stojícím měšťanským domem ve městě. U příležitosti připomínky 950. výročí od první písemné zmínky o městě tak návštěvníci dostali možnost seznámit se s jeho dějinami. Expozice se zaměřuje zejména na nejstarší dějiny města, kdy zastávalo v rámci českých zemí pozici významného opěrného bodu kontrolujícího cestu do Kladska a dále do Polska. Zcela samostatnou vrstvou expozice je část věnovaná budově, v níž je expozice instalována. Stavba samotná se díky svému stáří a stavu

dochování stává jedinečným exponátem, který k návštěvníkům promlouvá svým specifickým jazykem. Expozice byla vytvořena pracovníky MGOH a otevřena slavnostní vernisáží dne 13. 7. 2018. Město Opočno se zavázalo k jejímu provozování, přičemž MGOH bude zajišťovat odborný servis.

Ostatní dlouhodobé zápůjčky

Krom výše zmíněných rozsáhlejších souborů sbírkových předmětů zapůjčilo MGOH dlouhodobě i několik méně rozsáhlých kolekcí. Ty tvoří buď samostatné drobné výstavy či slouží jako součást cizích rozsáhlejších expozic. Významnější z nich jsou zmíněny v následujícím textu.

V interiéru zámku v Potštejně jsou dlouhodobě zapůjčeny obrazy rodiny Chamaré a několik kusů historického nábytku a textilu.

V Kostelci nad Orlicí, v prostorách tzv. Nového zámku, jsou dlouhodobě zapůjčeny archeologické nálezy mající vztah k městu.

Poslední významnější dlouhodobá zápůjčka se nalézá v Domku F. L. Věka (Heka) v Dobrušce.

Expozice Opočno v zrcadle času je umístěna v nejstarším stojícím měšťanském domě č.p. 55 v Opočně

Kulturně vzdělávací činnost

Výstavnictví je historicky neoddelitelně spjata s existencí muzejních paměťových institucí, které často vznikaly právě v důsledku touhy vystavovat pamětihodnosti či kuriozity. Tvorba a zpřístupňování expozic a výstav tak patří k základním úkolům drtivé většiny muzejních institucí. Nejinak je tomu i v případě MGOH. Mimo několika stálých expozic v přímé správě a tří provozovaných ve spolupráci s místními municipalitami uspořádalo rychnovské muzeum v uplynulém roce 28 krátkodobých výstav, z toho bylo 18 vlastních a 4 přejaté. V 6 případech se jednalo o instalace putovních výstav a ve 3 případech se jednalo o výstavy mimo prostory muzea. Kromě výstav připravilo MGOH v roce 2025 na devadesát dalších kulturních programů pro veřejnost, z toho bylo 45 programů vzdělávacího charakteru (přednášky, exkurze).

Výstavy

Hlavní výstavní prostory

Hlavní výstavní prostory MGOH určené pro krátkodobé výstavy se nalézají v druhém patře Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou.

Devadesátky, jak je znáte/neznáte?

Termín: 26. 4. – 31. 10. 2025

Autor: Martina Dostálová, Pavla Bláhová

Umístění: II. patro Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou

Výstava návštěvníkům zprostředkovávala atmosféru první porevoluční dekády, která byla obdobím zásadních společenských, politických i kulturních proměn. Expozice začínala rokem 1989 a sametovou revolucí, jež 17. listopadu odstartovala proces hlubokých změn v tehdejší Československu, a sledovala vývoj společnosti v průběhu devadesátých let. Pro tvorbu výstavy byly shromážděny sbírkové i zapůjčené předměty získané mimo jiné na základě veřejné výzvy, která byla vyhlášena prostřednictvím rozhlasu, internetu a tisku; významnou měrou se na realizaci podíleli rovněž kolegové z muzea zapůjčením vlastních předmětů. Součástí expozice byla unikátní sbírka dobové výpočetní techniky pana D. Klímy, osobní vzpomínky pamětníků, dobová videa, reklamy a filmové plakáty, doplněné o promítací sál. Výstava nabízela také interaktivní prvky, v jejichž rámci si návštěvníci mohli vyzkoušet tehdejší počítačové hry. K vidění byly

fotografie a plakáty z listopadu 1989, dobově oblečené figuríny, první učebnice angličtiny, typické hračky daného období – včetně stavebnice Lego, panenek Barbie i knihy Walta Disneyho. Textové panely se kromě každodenního života věnovaly rovněž závažnějším tématům, jako byly restituce majetku, nárůst kriminality, otázky životního prostředí a jeho ochrany či povodně, které významně zasáhly region. Výstava tak komplexně představila proměnu veřejného prostoru i každodennosti v kontextu dynamických změn devadesátých let. K nejvýznamnějším částem výstavy náležela ucelená kolekce bankovek z 90. let. Toto období bylo charakteristické dynamickým vývojem měny, včetně kolkování bankovek a následného oddělení české a slovenské měny po rozpadu Československa. Exkluzivní kolekce bankovek a doprovodné odborné texty byly zajištěny ve spolupráci s Českou národní bankou, konkrétně s PhDr. Janem Kunertem.

Devadesátky v kraje

Termín: 26. 4. – 31. 10. 2025

Autor: Pavla Bláhová

Umístění: II. patro Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou

Výstava připravená etnoložkou MGOH Pavlou Bláhovou mapovala specifické krajkářské umění a design v období devadesátých let dvacátého století. Výstava přinesla unikátní pohled na módu a textilní tvorbu tohoto období v kontextu širšího dění.

Orlická galerie

Umění a design manželů Sedláčkových

Termín: 26. 4. – 31. 10. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš, Kateřina Kuthanová

Sezonní dlouhodobá expozice představila jedinečnou tvorbu Marie a Vojtěcha Sedláčkových, jež je pro region víc než charakteristická. Bylo poukázáno především na umělecký odkaz jednoho z nejvýznamnějších českých malířů 20. století, který je spjat s naším krajem. Od roku 1925 pravidelně od jara do zimy pobýval se svojí ženou na letním bytě v Javornici. Návštěvníci výstavy měli možnost obdivovat Sedláčkovy obrazy, kresby a grafiky i ilustrace, které zachycují venkovské scenérie, zemědělské práce a život na venkově v Orlických horách. Jeho díla jsou charakteristická realistickým ztvárněním a citlivým přístupem k detailu. Umělecký odkaz Vojtěcha Sedláčka přetrvává a formuje umělecké vnímání v našem regionu dodnes. Výstava

také poodhalila designerskou a výtvarnou tvorbu jeho manželky Marie. Kromě krajkářské tvorby byly k vidění i návrhy hraček, tapet a dekoru. Výstava byla rozšířena o další expozici v MVK ve Vamberku, věnované primárně tvorbě jeho manželky. Vystaveny byly realizace jejich prací, které podle podvinků vytvořily vamberecké krajkářky.

Jan Slaviček

Termín: 26. 4. – 24. 8. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš

Výstava představila dílo jednoho z významných českých malířů 20. století. Jan Slaviček, syn slavného malíře Antonína Slavička, pokračoval v rodinné tradici a proslavil se svými krajinami, zátišími a pohledy na Prahu. Absolvoval krajinářskou školu Otakara Nejedlého. V raném období se vyrovnal s podněty francouzského fauvismu, ale brzy si našel vlastní malířský výraz, založený na smyslovém realismu. Krajinářské motivy vybíral s oblibou z Orlických hor, kraje kolem Orlické Rybné nad Zdobnicí, kam zajížděl již v dětství. Návštěvníci výstavy měli možnost obdivovat Slavičkovy obrazy, které zachycují krásu české krajiny, a atmosféru městských scénérií, ale také velké množství kreseb. Na výstavě byla také představena jeho zátiší, která jsou známá svou virtuozitou a citlivým přístupem k detailu.

Kromě Slavičkových mistrovských obrazů mohli návštěvníci spatřit také díla jeho otce Antonína a dalších členů rodiny (Herbert Masaryk, Mikuláš Medek a další), kteří se věnovali umění. Připomenuta byla i nezanedbatelná role Anny Masarykové, která společně s prvním ředitelem Orlické galerie Rudolfem Černým vytvářela koncepci této kulturní instituce. Výstava nabídla jedinečný pohled na umělecký a kulturní odkaz rodiny Slavičků a jejich hluboké propojení s našim regionem.

Antonín Sondej / The Moment

Termín: 26. 4. – 15. 6. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš, Antonín Sondej

Antonín Sondej (*1992, Rychnov nad Kněžnou) absolvoval Ateliér grafiky na pražské AVU u profesora J. Lindovského a profesora D. Smutného. Návštěvníci mohli obdivovat Sondejovu řemeslnou zdatnost a estetickou kvalitu jeho děl, která nabízejí hluboký pohled do intimního světa autorových portrétů. V jedinečném momentu se snaží zachytit osobitý charakter svých modelů, ale současně usiluje odhalit něco ze svého nitra.

Ne ruka, to duše maluje - výstava Nakladatelství tělesně postižených malířů malujících ústy a nohama

Termín: 26. 4. – 24. 8. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš,

Výstava připravená společně s Nakladatelstvím umělců malujících ústy a nohama představila tvorbu hendikepovaných umělců, pro které je umění prostředkem sebe-realizace, ale také životním posláním.

Trofeje

Termín: 28. 6. – 24. 8. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš

Výstava mladých devíti brněnských umělců z ateliéru Dukelská 57 C. Exkurz do současné živé mnohavrstevnaté výtvarné tvorby.

Zlínský okruh

Termín: 6. 9. – 31. 10. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš, Ivan Neumann

Malíři, sochaři, grafici i jeden fotograf, ale zejména přátelé i profesní kolegové, které dal dohromady unikátní životní prostor jménem Zlín a tak trochu i kurátor Ivan Neumann v roce 2006, se překvapivě poprvé na

společné výstavě představili veřejnosti v Orlické galerii. Zdeněk Gajdoš, René Hábl, Radim Hanke, Lubomír Jarcovják, Zdeněk Macháček, Kamil Mikel, Pavel Preisner, Ivo Sedláček, Zdeněk Šmíd, Martin Čada a jejich hosté Martin Čada, Petr Horák z Milotic, Jan Slovák a Libor Stavaník dali nahlédnout nejen do svých ateliérů, ale zejména na to, co v nich vzniklo.

Gabriela Nováková / Umění v kresbě a plastice

Jedna z unikátních kinetických soch vystavená v rámci výstavy Zlínský okruh

Termín: 6. 9. – 31. 10. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš, Gabriela Nováková

Výstava představila dílo významné české akademické malířky a pedagožky. Gabriela Nováková, která se zúčastnila více než 50 skupinových výstav po celém světě, představila v této expozici své nejnovější kresebné a objektové práce. Návštěvníci výstavy měli možnost obdivovat Novákově mistrovské kresby, které jsou známé svou precizností a hlubokým smyslem pro detail. Výstava také představila její objektovou tvorbu, která odráží její jedinečný umělecký styl a schopnost pracovat s různými materiály. Díla Gabriely Novákové jsou zastoupena v mnoha prestižních sbírkách doma i v zahraničí, což svědčí o jejím významném přínosu k současnému umění.

E - ateliér / Z archivu II - David Čermák

Termín: 6 .9. – 31. 10. 2025

Autor: Vlastislav Tokoš

Výstava úspěšných absolventů E- ateliéru navázala na předchozí výstavu, která představila práce dětí od předškolního věku do 15 -ti let. Představeny byly práce mladých tvůrců, kteří si vybrali umění jako svoji profesi nebo se věnují výtvarné tvorbě ve volných chvílích a stala se součástí každodenního života. Výstava konkrétně představila originální díla Davida Čermáka a zároveň poodhalila nesnadnou cestu k umění. Čermákova tvorba je živá, osobitá a dokáže oslovit jak odborníky, tak ty, kdo si k umění hledají cestu poprvé.

Muzeum krajky Vamberk

Mistři svého řemesla

Termín: 13. 9. 2024 – 20. 4. 2025

Autor: MVC, Mgr. Martina Vlčková

Putovní výstava Muzea východních Čech představila oceněné mistry tradiční rukodělné řemeslné výroby.

Krajka jako poklad

Termín: 14. 1. – 30. 9. 2025

Autor: Kateřina Kuthanová

Výstava krajkářských prací českých výtvarnic a krajkářek, které se v posledních letech podařilo zakoupit do sbírek Muzea a galerie Orlických hor.

Krajky pro Marii

Termín: 23. 5. – 30.4. 2026

Autor: Martina Rejzlová

Tato výstava propojená s výstavou Umění a design manželů Sedláčkových, která byla pořádána v prostorách Orlické galerie představila návštěvníkům zejména osobnost Marie Sedláčkové Serbouskové. Návštěvníci mohli zhlédnout práce navržené toto výtvarnicí, jejichž realizace se v rámci

interního projektu MGOH Krajky pro Marii zhostilo několik dobrovolnic z řad krajkářské veřejnosti.

Sýpka - Muzeum Orlických hor

Josef Korejz Blatinský - Renesanční člověk z Javornice

Termín: 1. 8. – 30. 11. 2025

Autor: Vladimír Homolka

Výstava věnovaná Josefu Korejzovi Blatinskému z Javornice. Ten proslul především jako malíř a etnograf, ale také jako známá postavička Orlických hor a jejich podhůří, která byla na jedné straně obdivována pro svůj talent a obrovského tvůrčího ducha, na druhé straně však také často považována za člověka na okraji společnosti. Výstava představila nejen Korejsovo kreslířské nadání ale představila jej také jako kronikáře, fotografa či řezbáře.

Klášter Opočno

Alois Beer

Termín: 12. 4. – 31. 10. 2025

Autor: Petr Kubasa

Panelová výstava věnovaná dílu písmáka a dobrušského rodáka Aloise Beera, který s jedinečnou přesností zachytil podobu života Dobrušky, Opočna a dalších míst v okolí v polovině devatenáctého století.

Jiří Liska Kocián, Sochy

Termín: 30. 8. – 30. 9. 2025

Autor: Jiří Liska Kocián

Výstava prací opočenského sochaře Jiřího Lisky kociána.

Vitraj glass

Termín: 1. 10. – 26. 12. 2025

Autor: Petr Kubasa, Vítězslav Zilvar

Výstava prací výrobců a restaurátorů vitráží Vítězslava Zilvara, Vítězslava Zilvata ml., Miroslava Svitáka a Veroniky Dubnové.

Adventní zvyky našich předků

Termín: 15. 10. – 26. 12. 2025

Autor: Jitka Tláskalová

Výstava připravená ve spolupráci s výtvarnicí Jitkou Tláskalovou z Opočna, představila prostřednictvím figur v životní velikosti folklórní postavy adventního období, jako jsou čert, anděl a Mikuláš, či například tzv. Lucky.

Výstava Betlémů

Termín: 29. 11. – 26. 12. 2025

Autor: Spolek Senioři z Opočenska

V klášterním refektáři a přilehlých místnostech si můžete proběhla výstava rozmanitých druhů

betlémů připravená ve spolupráci se Spolkem Senioři z Opočenska. Betlémy byly orientované nejen na kapucínskou a františkánskou provenienci, ale i lidovou tvořivost obyčejných lidí z podhůří Orlických hor a jejich širšího okolí. Tato výstava byla součástí akce Betlémská cesta 2025. V jejím rámci byly betlémy vystavovány po celém Opočně ve výlohách obchodů a na dalších veřejně přístupných místech.

Výstava adventní zvyky našich předků v klášteře v Opočně

Výstavy mimo prostory MGOH

90's / Otevřené archivy a křivdy minulosti

Termín: 1. 6. – 31.10. 2025

Autor: Pavla Bláhová

Umístění: Sady legií, Rychnov nad Kněžnou

Výstava připomněla devadesátá léta jako období zásadních společenských a politických proměn, kdy se otevřel prostor pro svobodné pojmenování minulosti. Její obsah vycházel z otevřených archivů a svědectví pamětníků, které umožnily zaznamenat dosud potlačované příběhy, rehabilitovat nespravedlivě vězněné a stíhané osoby – včetně roviny mezilidských vztahů – a přispět k vyrovnaní se s minulostí. Pozornost byla věnována také případům z našeho regionu, kde lidé čelili obviněním z kolaborace, vyzvědačství, přechovávání americké vysílačky či hospodářské sabotáže. Příprava výstavy byla založena na studiu odborné literatury, archivních pramenů a osobních materiálů pamětníků.

Zajímavá květena vybraných měst v okrese Rychnov nad Kněžnou

Termín: 1. 6. – 31.10. 2025

Autor: Jan Doležal

Umístění: náměstí, Borohrádek

Tato exteriérová výstava byla zaměřena na zajímavé floristické nálezy učiněné při průzkumu intravilánů vybraných měst na Rychovsku, kde byl zkoumán především výskyt zajímavých druhů původních i nepůvodních rostlin.

Figura v kraje / v konfrontaci

Termín: 16. 5. – 14.9. 2025

Autor: Kateřina Kuthanová

Umístění: Gočárova galerie, Pardubice

Tato komorně pojatá výstava se zaměřila především na kontrast mezi historickou a současnou krajkou s figurálními motivy. Jejich prostřednictvím představila nejen historický příběh krajky, ale současně také krajkou jakožto umělecké dílo a symbol.

Putovní výstavy MGOH

Tradice krajkářství na Vamberecku

Autor: Martina Rejzlová, Mikuláš Heinrich

Počet instalací: 2

Místo: Kravaře Infocentrum, Oblastní muzeum v Chomutově

Tajemství barev

Autor: Karel Jaroš

Počet instalací: 2

Umístění: Městská knihovna Kostelec nad Orlicí, knihovna Mělčany

Rokytnice - příběh města ve vrbách

Autor: Pavla Bláhová

Počet instalací: 1

Umístění: ZŠ Rokytnice v Orlických horách

Dětství na čtyřech kolech

Autor: Martina Dostálová, Pavla Bláhová

Počet instalací: 1

Umístění: Městské muzeum Ústí nad Orlicí

Přednášky a exkurze

Tradice krajkářství na Vamberecku

Termín: 23. 1. 2025

Místo: Trutnov muzeum

Přednášející: Martina Rejzlová

Počátky kapucínů nejen v Opočně

Termín: 24. 1. 2025

Místo: Vinotéka v Zámecké Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Novinky v adventivní flóře ČR

Termín: 15. 2. 2025

Místo: České Budějovice

Přednášející: Jan Doležal

Konec Trčků aneb „valdštejnské spiknutí“

Termín: 25. 2. 2025

Místo: Kodymův národní dům, Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Ze Země (znovu) na Měsíc, a neb nový malý krok pro člověka

Termín: 28. 2. 2025

Místo: Sýpka - MOH

Přednášející: Tomáš Příbýl

Chráněná krajinná oblast Orlické hory - Tajuplná zvířena Orlických hor

Termín: 4. 3. 2025

Místo: Sýpka - MOH

Přednášející: Václav Pavel

Temná strana AI: deepfakes a dezinformace

Termín: 8. 3. 2025

Místo: Sýpka - MOH

Přednášející: Marek Bartoš

Botanická přednáška

Termín: 13. 3. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Komentovaná prohlídka kapucínského konventu

Termín: 5. 4. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Jarní botanická vycházka

Termín: 25. 4. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Alois Beer očima Jiřího Macha

Termín: 26. 4. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Jiří Mach

Botanická exkurze pro ZŠ

Termín: 29. 4. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Vědecké čtvrtky v Synagoze

Termín: 15.5.2025

Místo: Synagoga Rychnov

Přednášející: Vladimír Dzuro

Terénní botanický seminář

Termín: 2. 6. – 6. 6. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Komentovaná prohlídka kapucínského konventu

Termín: 7. 6. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Tradice krajkářství na Vamberecku

Termín: 12. 6. 2025

Místo: Oblastní muzeum v Chomutově

Přednášející: Martina Rejzlová

Vědecké čtvrtky v Synagoze

Termín: 19.6.2025

Místo: Synagoga Rychnov

Přednášející: Pavel Gruber

Archeologické léto

Termín: 25.6.2025

Místo: Třebešov

Přednášející: Martina Beková

Letní botanická vycházka

Termín: 27. 6. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Archeologické léto

Termín: 28.6.2025

Místo: Třebešov

Přednášející: Martina Beková

Komentovaná prohlídka kapucínského konventu

Termín: 5. 7. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Archeologické léto

Termín: 11.7.2025

Místo: Černá voda

Přednášející: Bohumír Dragoun

Setkání spolupracovníků (detektor)

Termín: 16. 8. 2025

Místo: Boršov

Přednášející: Martina Beková

Hradozámecká noc v klášteře

Termín: 23. 8. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Archeologické léto

Termín: 27.8.2025

Místo: Klášter nad Dědinou

Přednášející: Martina Beková

Archeologické léto

Termín: 30.8.2025

Místo: Klášter nad Dědinou

Přednášející: Martina Beková

Akce K

Termín: 6. 9. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Komentovaná prohlídka kapucínského konventu

Termín: 6. 9. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Botanická exkurze do Hradce Králové

Termín: 6. 9. 2025

Místo: Hradec Králové

Přednášející: Jan Doležal

Vědecké čtvrtky v Synagoze

Termín: 18.9.2025

Místo: Synagoga Rychnov

Přednášející: Martina Beková

Bohatství, ztracené šperky a nálezy (archeologická přednáška v rámci Noci vědců)

Termín: 26.9.2025

Místo: Gymnázium Rychnov nad Kněžnou

Přednášející: Martina Beková

Podzimní botanická vycházka

Termín: 26. 9. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Komentovaná prohlídka kapucínského konventu

Termín: 4. 10. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Botanická terénní exkurze a přednáška

Termín: 21. 10. - 22. 10. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Komentovaná prohlídka Orlické galerie

Termín: 11. 10. 2025

Místo: Orlická galerie, Rychnov nad Kněžnou

Přednášející: Vlastislav Tokoš

Vědecké čtvrtky v Synagoze

Termín: 17.10.2025

Místo: Synagoga Rychnov

Přednášející: Jiří Mach

Archeologie Opočna

Termín: 18. 10. 2025

Místo: Klášter Opočno

Přednášející: Martina Beková

Setkání detektorářů

Termín: 22. 10. 2025

Místo: Opočno

Přednášející: Martina Beková

Botanická přednáška

Termín: 7. 11. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

250 let od uzavření rodové smlouvy mezi Colloredy a Mansfeldy

Termín: 13. 11. 2025

Místo: Ateliér Renata, Opočno

Přednášející: Petr Kubasa

Ukončení botanických vycházek

Termín: 13. 11. 2025

Místo: Týniště nad Orlicí

Přednášející: Jan Doležal

Metresy francouzských králů

Termín: 19. 11. 2025

Místo: Knihovna u Mokřinky, Mokré

Přednášející: Petr Kubasa

Uloupená minulost

Termín: 25. 11. 2025

Místo: Kodymův národní dům, Opočno

Přednášející: Jiří Mach

Ostatní kulturní a vzdělávací akce

K činnosti muzea patří také pořádání nej-různějších popularizačních a kulturních akcí jako jsou například tvořivé dílny, přehlídky či koncerty. V roce 2025 byly v této kategorii uspořádány tyto akce:

Horalský bard

Termín: 25. 1. 2025

Místo: Sýpka MOH

Popis: Setkání seniorů spojené s besedou na téma čokoláda. Tato akce byla uspořádána ve spolupráci se Spolkem seniorů z Opočenska

Na hromnice o hodinu více

Termín: 2. 2. 2025

Místo: Zahrada kapucínského kláštera, Opočno

Popis: Tvořivá dílna připravená pracovištěm muzejního pedagoga MGOH v klášterních prostorách.

Masopustní masky

Termín: 2. 3. 2025

Místo: Zahrada kapucínského kláštera, Opočno

Popis: Tvořivá dílna připravená pracovištěm muzejního pedagoga MGOH v klášterních prostorách.

Zahradnický workshop

Termín: 22. 3. 2025

Místo: Zahrada kapucínského kláštera, Opočno

Popis: V rámci workshopu s profesionálem Jiřím Máslem se návštěvníci mohli naučit jak správně stříhat a prořezávat ovocné stromy. Získané znalosti si mohli okamžitě prakticky otestovat v rámci klášterního sadu.

Život s vášní a čokoládou

Termín: 24. 3. 2025

Místo: refektář kapucínského kláštera, Opočno

Popis: Akce byla spojením tvořivé dílny Hmyzí hotýlky v jejímž rámci si návštěvníci mohli vyrobit jednoduchý domeček pro hmyz a přednášky pracovníka Povodí Labe Michala Vávry na téma Revitalizace vodních toků a říčních ramen v Poorličí.

Husitský den v Opočně

Termín: 18. 4. 2025

Místo: Státní zámek Opočno, Opočno

Popis: Akce uspořádaná ve spolupráci Národním památkovým ústavem u příležitosti připomínka výročí 600 let od dobytí opočenského hradu vojskem sirotků. V rámci akce proběhla přednáška historika Martina Šandery, prohlídka gotických pozůstatků původního opočenského hradu a další doprovodný program.

Velikonoce v Sýpce

Termín: 19. 4. 2025

Místo: Rokytnice v O. h., Sýpka - MOH

Popis: Velikonoce v Sýpce je již tradičním programem pro širokou veřejnost popularizujícím velikonoční lidové tradice a podporující rozvoj vztahů v rámci místní komunity.

Odhalení kamenů zmizelých

Termín: 24. 4. 2026

Místo: Potštejn

Popis: Součástí poslání MGOH je i péče o zachování lokální historické paměti. V roce 2025 bylo proto jako památka na oběti Rychnovské oběti holocaustu položeny další kameny zmizelých. Tentokrát byly věnovány obětem holocaustu z Potštejna. Pietního setkání se zúčastnili desítky míst-

Recitační soutěž Horalský bard v Sýpce

ních obyvatel a několik pamětníků, kteří vzpomínali na zavražděné sousedy.

Zahájení výstavní sezóny

Termín: 25. 4. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Slavnostní zahájení výstavní sezóny v Orlické galerii a Hlavních výstavních prostorách MGOH. Součástí zahájení byla také společná vernisáž letních výstav v Orlické galerii a výstavy Devadesátky.

Den přírody v Opočně

Termín: 10. 5. 2025

Místo: Zahrada kapucínského kláštera, Opočno

Popis: Akce byla spojením tvořivé dílny Hmyzí hotýlky v jejímž rámci si návštěvníci mohli vyrobit jednoduchý domeček pro hmyz a přednášky pracovníka Povodí Labe Michala Vávry na téma Revitalizace vodních toků a říčních ramen v Poorličí.

Osvobození Opočna

Termín: 17. 5. 2025

Místo: Opočno, klášter

Popis: Vzpomínková akce u příležitosti oslav 80. výročí konce druhé světové války uspořádaná ve spolupráci s městem Opočno. Součástí byl dobový vojenský stanový tábor s ukázkami výzbroje a bojové techniky a přednášky historiků Ivana Fuksy a Pavla Anděla.

Rokytnická muzejní noc

Termín: 31. 5. 2025

Místo: Rokytnice v O.h., Sýpka - MOH

Popis: Muzejní noc patří k tradičním kulturním programům pořádaným v expozici Sýpka. Návštěvníci měli jako tradičně možnost prohlédnout si expozici Sýpka v netradičních večerních hodinách. Tématem Muzejní noci byla v roce 2025 „kouzlo fotografie“. Pro návštěvníky byl mimo jiné připraven především workshop fotografa Ivana Nehery s jehož pomocí si nejenom pořídili vlastní portrétní snímek, ale následně jej také vyvolali pomocí historické fotografické techniky Van dika.

Rokytnická muzejní noc

IX. muzejní noc

Termín: 30. 5. 2025

Místo: Muzeum krajky Vamberka, muzejní zahrada

Popis: Již podesáté se Muzeum krajky Vamberk otevřelo návštěvníkům v rámci festivalu Muzejních nocí. Pro návštěvníky byl připraven program v podobě přednášky Martiny Bekové – Pekelné nálezy –

Peklo nad Zdobnicí, hrnčířský okrsek. Následovala jóga s Veronikou Židíkovou a hudba Honzy Kaplana a hostí.

Medové dopoledne v Opočně

Termín: 14. 6. 2025

Místo: Opočno, klášter

Popis: Akce uspořádaná ve spolupráci s Českým svazem včelařů, z.s., Základní organizace Opočno představila návštěvníkům strasti i radosti chovu včel. Připraveny byly ukázky nástrojů i práce včelařů, ochutnávky medu i možnost nahlédnout do živého úlu. Součástí byla také prohlídka nepřístupných částí klášterního areálu.

Krajkářské slavnosti

Termín: 28. 6. 2025

Místo: Vamberk

Popis: Tradiční akce pořádaná městem Vamberk ve spolupráci s MGOH, při které město ožívá výstavami paličkováné krajky a prezentacemi krajkářek a spolků.

Dny otevřených ateliérů

Termín: 14. 6. - 15. 6. 2025

Místo: Rychnov nad Kněžnou, Orlická galerie, Muzeum krajky Vamberk

Popis: Dny otevřených ateliérů jsou již tradičně pořádány královéhradeckým Centrem uměleckých aktivit IMPULS. Každoročně se do nich zapojují i expozice MGOH, které v tyto dny umožňují návštěvníkům vstup zdarma a připravují pro ně speciální program.

Klášterní slavnost

Termín: 6. 7. 2025

Místo: Zahrada kapucínského kláštera, Opočno

Popis: Vrchol sezóny v klášteře Opočno. Pro návštěvníky byl připraven bohatý program v podobě historického jarmarku, přednášek, autogramiády knihy Miloně Čepelky, divadelního představení František blázen i koncertu barokní hudby v podání Collegium Proprium. Nechyběl ani doprovodný program v podobě tvořivých dílen pro děti a bohaté občerstvení.

Letní kino

Termín: 16. 7. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Promítání letního kina v zahradě kapucínského kláštera v Opočně. Představení: Jak se nám to mohlo stát!? Letní kino bylo připraveno ve spolupráci s městem Opočno.

Filmový večer I

Termín: 20. 7. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Netradiční program s filmovým zážitkem – promítání filmu Evropa tančila Valčík Otakar Vlášila (1989).

Letní kino

Termín: 23. 7. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Promítání letního kina v zahradě kapucínského kláštera v Opočně. Představení: Kouzlo derby. Letní kino bylo připraveno ve spolupráci s městem Opočno.

Den židovských památek

Termín: 11. 8. 2025

Místo: Rychnov nad Kněžnou, Synagoga

Popis: Cílem Dne židovských památek je zpřístupnit a zviditelnit několik desítek synagog, hřbitovů a dalších židovských památek. MGOH se do této akce zapojuje již tradičně zpřístupnění Rychnovské synagogy mimo běžnou otevírací dobu a zajištěním odborného výkladu.

Letní kino

Termín: 13. 8. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Promítání letního kina v zahradě kapucínského kláštera v Opočně. Představení: Džob. Letní kino bylo připraveno ve spolupráci s městem Opočno.

Letní kino

Termín: 20. 8. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Promítání letního kina v zahradě kapucínského kláštera v Opočně. Představení: Já padouch 4. Letní kino bylo připraveno ve spolupráci s městem Opočno.

Filmový večer II

Termín: 22. 8. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Netradiční program s filmovým zážitkem – promítání filmu Koncert na konci léta Otakar Vlášila (1979).

Retrohraní

Termín: 24. 8. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Zábavné dopoledne zejména pro rodiny s dětmi, pro které zde byly připraveny retro hry a tvořivý koutek. Tato akce byla připravena ve spolupráci s Městskou knihovnou Opočno.

Setkání v klášteře

Termín: 30. 8. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Vernisáž výstavy Jiřího Lisky Kociána.

Odpoledne s Kalkulátorem

Termín: 4. 9. 2025

Místo: Klášter Opočno

Klášterní slavnost v Opočně

Popis: Setkání a beseda s lovcem Jakubem Kvášovským ze známé televizní soutěže Na Lovu v refektáři kapucínského kláštera v Opočně připravené ve spolupráci se Spolkem seniorů z Opočenska.

Slávek Klecandr - Recitál

Termín: 10. 9. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Koncert známého písničkáře a bývalého člena skupiny Oboroh.

Den otevřených dveří v MKV

Termín: 20. 9. 2025

Místo: Muzeum krajky Vamberk

Popis: Akce uspořádaná zejména pro obyvatele města Vamberk a širšího okolí přinesla komentované prohlídky expozice, workshop na výrobu mýdla a bylinných solí a koncert Slávka Klecandra.

Svatý Václav mýty a legendy

Termín: 21. 9. 2025

Místo: Mariánský kostelík, Opočno

Popis: Komponovaný program v podání koncertu flétnového souboru Magistri a přednášky Petra Kubasy a Pavla Anděla na téma Svatý Václav - Mýty a legendy. Tato akce byla připravena ve spolupráci s městem Opočno.

Filmový večer III

Termín: 25. 9. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Netradiční program s filmovým zážitkem - promítání filmu Modrý Tygr Petra Oukropce (2012).

Rozloučení s výstavní sezónou v Orlické galerii

Termín: 25. 9. 2025

Místo: Orlický galerie, Rychnov nad Kněžnou

Popis: Slavnostní rozloučení s výstavní sezónou spojené se speciálními komentovanými prohlídkami a dornisáží výstavy Gabriely Novákové a Kryštofa V. Nováka. Na tuto akci plynule navázal poslední filmový večer v Orlické galerii roku 2025

Slavnostní otevření včelí stezky v klášteře Opočno

Termín: 4. 10. 2025

Místo: Klášter Opočno

Popis: Slavnostní otevření včelí stezky, která byla připravena ve spolupráci s Českým svazem včelařů, z.s., základní Organizace Opočno a za podpory Ministerstva kultury ČR.

Podzimní koncert v Synagoze

Termín: 19. 10. 2025

Místo: Synagoga RK

Popis: Koncert světově uznávané sopranistky Tany Magram, absolventky Rubinovy hudební akademie a Hebrejské univerzity v Jeruzalémě. Klavírní

hudební doprovod zajistil Peter Shevtsov - talentovaný dirigent a IT konzultant, který spojuje klasickou hudbu s moderními technologiemi.

Vyrob si svého draka!

Termín: 27. 9. 2025

Místo: Rokytnice v O. h., Sýpka - MOH

Popis: Pouštění draků je tradiční podzimní zábavou, jejíž kořeny lze vystopovat ve staré Číně již před třemi tisíci lety. V Evropě se s nimi poprvé setkáváme počátkem sedmnáctého století v Anglii, Itálii a Nizozemí. Od osmnáctého století jsou tyto jednoduché létající stroje využívány zejména jako pomůcky při studiu atmosférických jevů (známé jsou např. pokusy s blesky Benjamína Franklina). Pouštění draků postupně zlidovělo a stalo se oblíbeným podzimním rozptýlením napříč generacemi.

Sýpka na tuto prastarou kratochvíli navázala zorganizováním tvořivé dílny, jejímž účelem bylo nejen pobavit návštěvníky, ale především pomoci udržet povědomí o této staré tradici. Návštěvníci měli za pomoci pracovníků Sýpky možnost vyrobit si z připraveného materiálu funkčního papírového draka.

Den seniorů

Termín: 6. 10. 2025

Místo: Opočno, klášter

Popis: Neformální setkání seniorů spojené s besedou s moderátorem ČRO HK Karlem sladkým, drobnou výstavou Ze života seniorů a hudebním doprovodem Vojty Štěpánka. Tato akce byla uspořádána ve spolupráci se Spolkem seniorů z Opočenska.

Horalská Krafárna

Termín: 11. 10. 2025

Místo: Rokytnice v O. h., Sýpka - MOH

Popis: Horalská krafárna je v rámci programu MGOH zcela nový formát. Jedná se o talkshow Ladislava Hemrlíka, emeritního náčelníka Clanu Orlických horalů, který tento pořad připravil ve spolupráci se Sýpkou - MOH. První téma „Magické Skotsko - Tajemství a legendy s Janem Hrdinou“ seznámilo návštěvníky se skotskou kulturou, podhalilo některé skotské legendy, seznámilo s historií skotské whisky nebo třeba dalo nahlédnout do tajů prastarého gaelského jazyka. To vše především prostřednictvím moderovaného rozhovoru s historikem specializujícím se na tuto tematiku a spisovatelem Janem Hrdinou.

Mezinárodní den Archeologie

Termín: 18. 10. 2025

Místo: Opočno, klášter

Popis: Akce uspořádaná u příležitosti mezinárodního dne archeologie představila návštěvníkům archeologické nálezy z Opočna, které byly učiněny v posledních letech. Pro návštěvníky byl připraven bohatý doprovodný program v podobě ukázek

soustružení dřeva na středověkém soustruhu, dětský „archeokoutek“ a další.

Strašidelný večer v klášteře

Termín: 31. 10. 2025

Místo: Opočno, klášter

Popis: Strašidelná stezka s úkoly pro menší děti a dýňový háj. Akce byla připravena ve spolupráci s Městskou knihovnou Opočno

Dušičky v Sýpce

Termín: 1. 11. 2025

Místo: Rokytnice v O. h., Sýpka - MOH

Popis: Svátek všech zemřelých, lidově nazývaný dušičky, se v našich zemích slaví již tradičně. V současné době je na vzestupu také slavení původně irského svátku Všechny svatých, obvykle nazývaného halloween. Oba svátky připadají na stejné období, rozdíl mezi nimi se začínají pomalu stírat a kdysi tradiční dušičky ustupují do pozadí.

Akce Dušičky v muzeu měla nenásilnou formou připomenout Svátek všech zemřelých a zároveň ukázat, jak rozdílné, tak společné rysy obou svátků a jejich původ. Nejzajímavější a nejvýraznější aspekty obou svátků byly představeny formou prezentace. Zároveň měli návštěvníci možnost si v průběhu akce vyřezat svou vlastní lucernu z řepy. I když je tento zvyk v dnešní době spojován zejména s halloweenem, jeho původ sahá až ke keltskému etniku, které obývalo i střeoevropský prostor.

Koncert skupiny Duo tuk

Termín: 15. 11. 2025

Místo: Sýpka MOH

Popis: Koncert oblíbeného folkového uskupení Duo tuk ze Žamberku, vítěze známého festivalu Porta v roce 1989. Tento koncert byl připraven ve spolupráci s Městským informačním a kulturním střediskem Rokytnice v O. h.

Předvánoční jarmark

Termín: 22. 11. 2025

Místo: Vamberk, Muzeum krajky Vamberk

Popis: Tradiční jarmark v Muzeu krajky Vamberk plný výrobků lidových řemeslníků z Orlických hor a Podorlicka. Součástí byl bohatý program jak pro děti, tak pro dospělé.

Vánoční koncert - Patryk a Hynek Hradečtí

Termín: 13. 12. 2025

Místo: Sýpka MOH

Popis: Adventní koncert v podání populárního pěveckého dua z Domažlic. Patryk a Hynek zpívají nejrozličnější žánry od populární hudby, přes operu až po folklor. Pravidelně vystupují v pořadech Českého rozhlasu a spolupracují s osobnostmi jako je například Felix Slováček, Eva Pilarová či Leona Machálková.

Vítání adventu v Sýpce

Termín: 29. 11. 2025

Místo: Sýpka - MOH

Vánoční koncert v Sýpce

Popis: Vánoce jsou bezesporu světově nejoblíbenějším svátkem. Období přípravy na tento svátek je obvykle nazýváno advent a pojí se s řadou zvyků a obyčejů. Jedním z nejznámějších je zapalování svíček na adventních věncích, z nichž každá symbolizuje jeden týden před Vánoci. V současné době se pomalu začíná vytrácet původní význam podobných zvyků. Původně symbolické předměty se tak stávají pouhou dekorací a obchodním artiklem. Připomínáním původního významu starých tradic a zvyklostí můžeme napomoci k jejich zachování.

Program této akce byl postaven především na vlastní rukodělné tvorbě návštěvníků. Z připraveného materiálu si příchozí mohli uplést adventní věnec, který následně zdobili nejružnějšími přírodními materiály.

Původně symbolické předměty se tak stávají pouhou dekorací a obchodním artiklem. Připomínáním původního významu starých tradic a zvyklostí můžeme napomoci k jejich zachování.

Program této akce byl postaven především na vlastní rukodělné tvorbě návštěvníků. Z připraveného materiálu si příchozí mohli uplést adventní věnec, který následně zdobili nejružnějšími přírodními materiály.

Vánoce v Sýpce

Termín: 6. 12. 2025

Místo: Rokytnice v O. h., Sýpka - MOH

Popis: Oblíbený vánoční jarmark pořádaný tradičně ve spolupráci s Městským informačním a kulturním střediskem Rokytnice v O. h. byl v roce 2025 uspořádán ve zcela jiném formátu než předchozích letech. Vzhledem k tomu, že Město Rokytnice v O. h. začalo pravidelně pořádat velmi oblíbené farmářské trhy na náměstí, ztratil původní formát prodejního jarmarku na atraktivitě a to jak z pohledu prodejců, tak návštěvníků. Pro pořadatele tak spadaly v úvahu dvě možnosti, buď tuto tradiční akci zrušit, nebo ji transformovat do jiné podoby, která si s trhy nekonkurovala. Nakonec bylo rozhodnuto o druhé variantě. Obsahová náplň jarmarku se tak v roce 2025 zásadně proměnila. Prostor pro prodejce byl výrazně zredukován a na místo toho byla akce zaměřena na interaktivitu a sousedské setkávání. Pro návštěvníky tak bylo připraveno množství workshopů a tvořivých dílen. Příjemnou atmosféru doplnilo také společné zpívání se Sborem z hor a Sborečkem či kavárna.

Návštěvnost

Návštěvnost většiny poboček Muzea a galerie Orlických hor v roce 2025 vykazovala v meziročním srovnání mírný pokles. Celková návštěvnost organizace se zvýšila, a to především díky Klášteru v Opočně. Mírný meziroční nárůst návštěvnosti zaznamenalo i Muzeum krajky ve Vamberku. Muzeum Sýpka si i přes drobný pokles oproti roku 2024 udrželo mírně nadstandardní návštěvnost, což potvrzuje jeho stabilní pozici mezi atraktivními cíli regionu.

Pokles návštěvnosti byl nejvýraznější v jarních měsících, což odpovídá i obecným trendům v cestovním ruchu v oblasti Orlických hor a okresu Rychnov nad Kněžnou. Podle dostupných statistik návštěvnosti regionu byl začátek sezóny v roce 2025 slabší, a to zejména v důsledku proměnlivého charakteru počasí a změn v turistickém chování návštěvníků. Kratší pobyty, vyšší orientace na jednodenní výlety a rostoucí vliv aktuálních klimatických podmínek se promítly i do návštěvnosti kulturních institucí.

Významným faktorem ovlivňujícím návštěvnost bylo počasí, které dlouhodobě patří mezi klíčové determinanty návštěvnického chování. V praxi se opakovaně potvrzuje, že extrémně příznivé počasí vede k odlivu návštěvníků do venkovního prostředí, zatímco velmi nepříznivé podmínky naopak omezují mobilitu návštěvníků obecně. Nejvyšší návštěvnost muzea je tak typicky spojena s obdobím

„běžného“ nepříznivého počasí, kdy návštěvníci vyhledávají indoorové aktivity.

Specificky se tento trend projevuje u Muzea Sýpka, kde je návštěvnost úzce navázána na zimní turistickou sezónu. V případě nedostatku sněhu, který byl v roce 2025 v regionu patrný, dochází k přesunu části návštěvníků z lyžařských aktivit právě do muzejních expozic. Tento jev se výrazně projevil zejména v období jarních prázdnin, kdy muzeum zaznamenalo ve srovnání s předchozími lety výrazně nižší zájem návštěvníků. Tuto skutečnost lze jednoznačně vztáhnout na velmi kladné hodnocení lyžařských podmínek v Orlických horách v tomto období.

V letních měsících byla návštěvnost stabilnější, a bez výraznějších výkyvů. Oproti předchozím letům se potvrdil trend rovnoměrnějšího rozložení návštěvnosti bez výrazných špiček, což souvisí s proměnou turistického chování i širší nabídkou volnočasových aktivit v regionu.

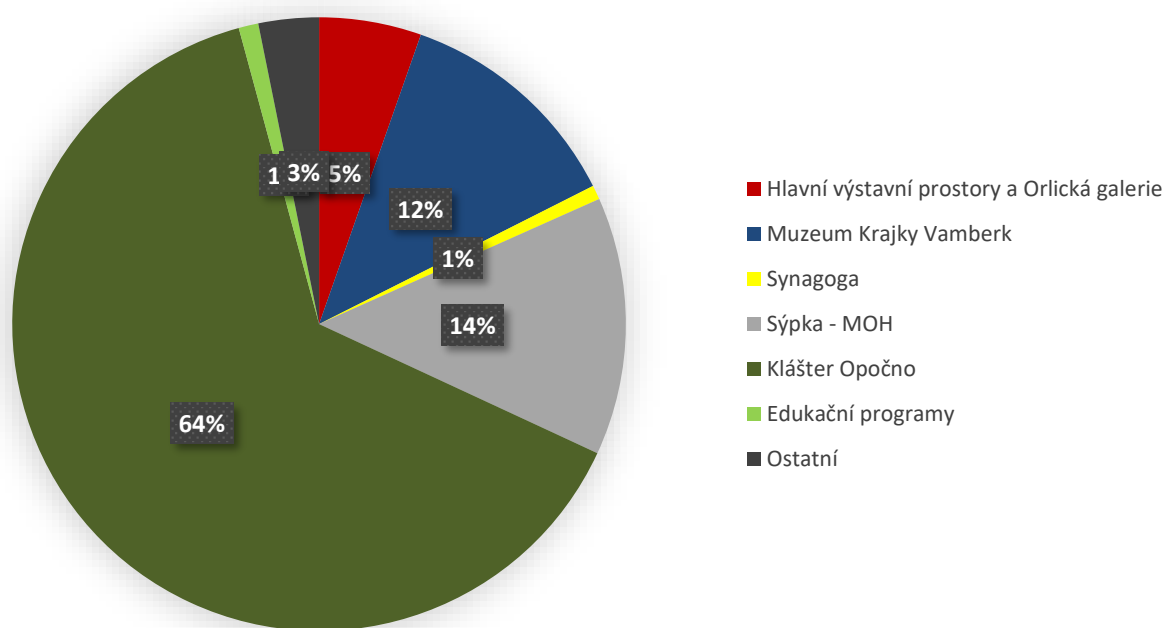
Celkově lze rok 2025 z hlediska návštěvnosti hodnotit jako mírně podprůměrný, avšak v kontextu dlouhodobého vývoje i vnějších vlivů, zejména klimatických a turistických trendů, zůstává návštěvnost muzea stabilní a odpovídající současným podmínkám regionálního cestovního ruchu.

Pracoviště	Otevřeno	Plné vstupné	Snížené vstupné	Rodinné vstupné	Neplatící	Celkem
Hlavní výstavní prostory a Orlická galerie	květen - říjen	806	448	0	1590	2 844
Město Rychnov na historických fotografiích	leden - prosinec (mimo víkendy)	*	*	*	*	*
Muzeum krajky Vamberk	leden - prosinec	2 343	2 008	8	2 074	6 433
Památník Karla Plachetky	leden - prosinec (mimo víkendy)	*	*	*	*	*
Památník Karla Poláčka (Synagoga)	květen - říjen	71	28	0	296	397
Sýpka - Muzeum Orlických hor	leden - prosinec	1 184	1 242	0	4754	7180
Klášter Opočno**	Květe - říjen	0	0	0	33 730	33 730
Edukační programy	-	-	-	-	-	548
Ostatní + akce mimo prostory MGOH	-	-	-	-	1 680	1680
Celkem		3818	2721	358	43534	52 415

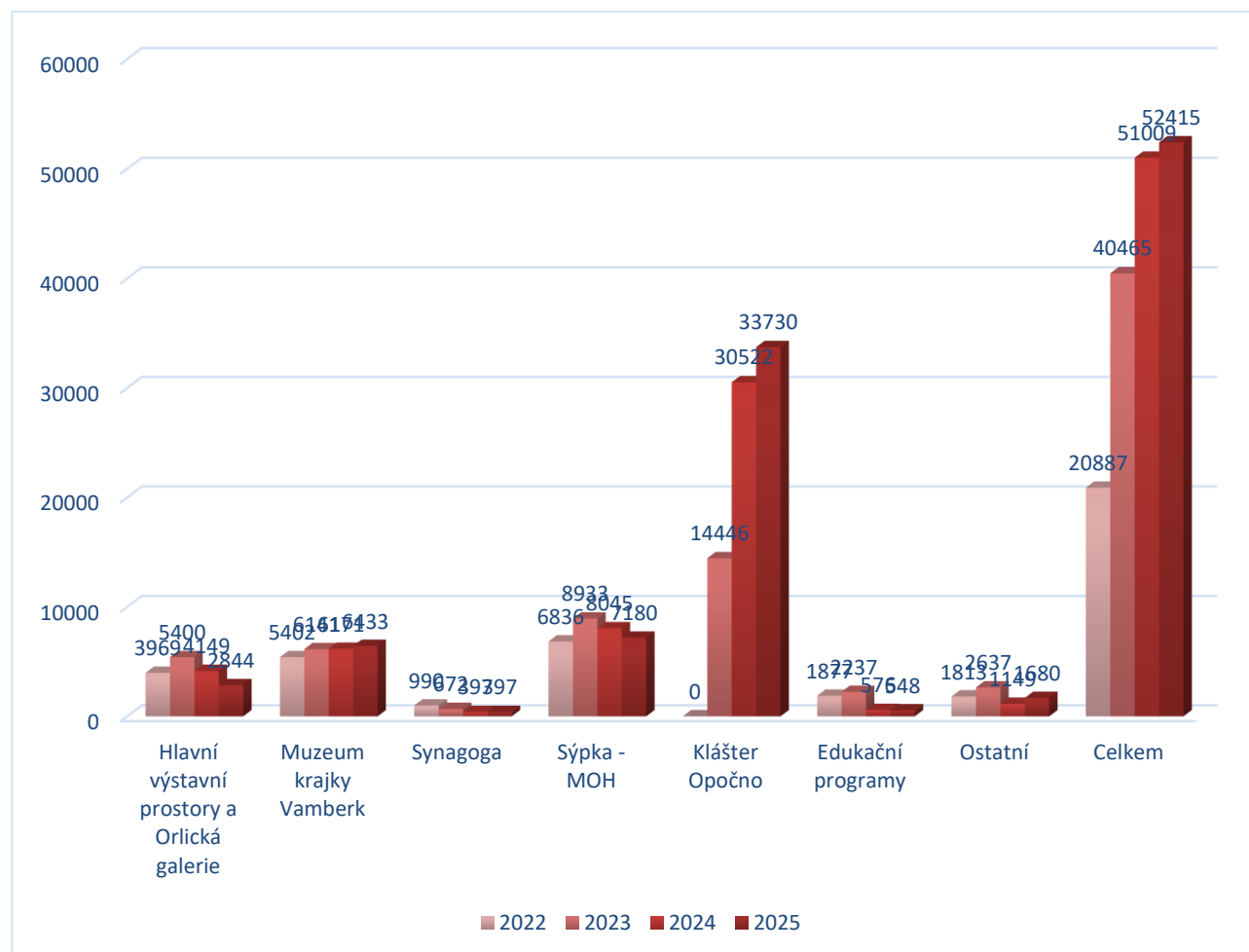
* Prostory bez obsluhy - návštěvnost není evidována

** návštěvnost klášteru Opočno je evidována pomocí automatického čítače - vzhledem k nepřesnosti tohoto měření a možnosti opakovaných průchodů je návštěvnost vykazována v poměru 1 ku 3 oproti naměřeným hodnotám

Graf rozložení návštěvnosti MGOH v roce 2025

Graf meziročního vývoje návštěvnosti MGOH

Propagace

Propagaci své činnosti zajišťuje MGOH hlavně cestou bezplatných inzercí na nejrozličnějších internetových portálech. Z všeobecně známých zmiňme například turistický portál "Kudyznudy.cz", "Kamdnesvyrazime.cz" či "Orlicky.net". K základní propagaci a komunikaci s veřejností jsou využívány i dnes již samozřejmé prostředky jako vlastní webové stránky.

Jako velmi progresivní se jeví prezentace muzea na sociálních sítích. V roce 2025 pokračo-

nedostávají duplikující se informace. Instagramový účet má vždy zvolené téma měsíce, během kterého jsou sledujícím představovány sbírkové předměty, ale také fotografie z bohatého muzejního fotoarchivu. Nechybí však ani prostor pro aktuální události.

V roce 2025 pokračovala spolupráce s médii, která začala být intenzivně budována v roce 2017. V rámci této činnosti byly pravidelně vydávány tiskové zprávy. Kromě toho probíhala intenzivní spolupráce s regionálními rozhlasovými stanicemi a televizemi, zejména Českým rozhlasem Hra-

Vysílání pořadu literární toulky Orlickými horami ze zahrady kláštera v Opočně s Milošem Čepelkou na Country Rádio

vala systematická kampaň na facebooku díky které je možné sledovat trvale stoupající tendenci zájmu. Přírůstek sledujících činil v roce 2025 zhruba 100 registrovaných účtů, díky čemuž se MGOH na facebooku přesáhlo hranici 5 400 fanoušků. Práce s veřejností a propagace muzea pokračovala i na Instagramu a Twitteru. Všechny jmenované účty mají rozdílný obsah, takže sledující všech účtů

dec králové, který posluchačům přináší pravidelně informace o dění v muzeu. Z významnějších spoluprací s médii lze zmínit například natáčení oblíbeného pořadu ČT Toulavá kamera či pořadu Cesty víry, který věnoval celý jeden díl Kapucínskému klášteru v Opočně a prezentaci jeho oživení v posledních letech.

Hospodaření v roce 2025

Mzdová a personální oblast

Přehled o pracovnících a platech za rok 2025

Ukazatel	Rok 2025	Rok 2024
Přepočtený počet pracovníků / plán	26,00	26,00
Průměrný přepočtený počet pracovníků / skutečnost	21,37	20,87
Průměrný fyzický počet pracovníků /skutečnost	26,00	25,10
Vynaložené finanční prostředky na platy v Kč	9 430 246,00	8 998 815,00
Vynaložené prostředky na ostatní osobní náklady (dohody) v Kč	551 862,00	458 166,00
Průměrný měsíční plat v Kč z mzdové inventury	35 036,00	32 667,00

Personální obsazení v roce 2025:

Ředitel, vedoucí Muzea krajky ve Vamberku, vedoucí Orlické galerie, archeolog (2), dokumentátor (2), botanik (1), správce sbírek (1), muzejní pedagog (1), digitalizátor (1), historik (2), etnolog (2), knihovník (1), průvodce a výstavář (7), konzervátor (1), uklízeč (2), ekonom (1), domovník (1) a správce Kláštera Opočno (1).

Zařazení v platových třídách, stav k 12/2025: do 12 třídy byli zařazení 3 pracovníci, v 11 platové třídě bylo zařazeno 11 pracovníků, v 10 třídě byli zařazení 3 pracovníci, v 9 platové třídě byli zařazení 2 pracovníci, v 6 platové třídě 1 pracovník. V 5 platové třídě byli zařazení 4 pracovníci, ve 4 platové třídě 1 pracovník, v 2 platové třídě byl zařazen 1 pracovník.

V roce 2025 došlo k následujícím změnám v personálním obsazení: Ukončení pracovního poměru dohodou či výpovědí ze strany zaměstnance – konzervátor, edukátor, botanik, dokumentátor MKV, výstavář, správce sbírek. Odchod na mateřskou dovolenou – historik. Nové nástupy: edukátor, konzervátor, výstavář, historik. Návrat z rodičovské dovolené: správce sbírek. Byla vypsána 3 výběrová řízení na nové zaměstnance, kdy byly úspěšné obsazeny pozice: historik, edukátor a konzervátor.

Pro financování pozice domovník je i v roce 2025 nadále využíván dotační program Společensky účelné pracovní místo Úřadu práce.

Ke konci sledovaného období pracovalo v muzeu a galerii 26 zaměstnanců v pracovním poměru.

Pracovníci na dohody o provedení práce a pracovní činnosti jsou využíváni zejména na pomocné práce technického rázu (průvodcovství, úklid, stěhování, údržba, montáž, topení, archeologické výzkumy a digitalizace dat, administrativní výpomoc, provádění inventarizací, pomoc ve správě sbírek, dokumentační činnost, pomoc při instalaci výstav a sozů). Celkem se v roce 2025 jednalo o 8 zaměstnanců, z toho jeden pracovník na dohodu o pracovní činnosti je na pozici archeolog a jeden pracovník na dohodu o provedení práce systematicky zpracovává a digitalizuje fotoarchiv.

Povinné školení zaměstnanců (školení BOZP a PO, zdravotní – školení první pomoci, školení řidičů atd.) probíhá v pravidelných intervalech dle platné legislativy. Všichni zaměstnanci jsou vysíláni na externí školení a on-line semináře za účelem zvýšení jejich odborné kvalifikace pořádané odbornými institucemi (např. kurzy dovedností – workshopy, konference k digitalizaci dat, textilní semináře, konzervátorská školení, tvorba a hodnocení výstav, trendy v muzejní prezentaci a edukaci, VRAK – archeologický seminář atd.) Také dochází ke školením při změnách v legislativě v oblasti ekonomické, mzdové, personální a daňové vč. používání příslušných programů. Dále se Muzeum podílí na spolupořádání seminářů (např. Mezinárodní setkání Rekonstrukce a prezentace archeologických objektů – Deštné v OH., Setkání regionálních historiků, Olympiáda znalostí žáků atd.).

Za zaměstnanecký benefit je považováno čerpání fondu kulturních a sociálních potřeb, zejména na stravenky, tak jak stanovuje legislativa a Vnitřní předpis zaměstnavatele upravující

pracovně právní a mzdové nároky. Od roku 2024 přispívá zaměstnavatel z fondu kulturních a sociálních potřeb také na tzv. produkty na stáří (penzijní či životní pojištění, dlouhodobý investiční produkt).

Zaměstnavatel může také zaměstnanci poskytnout odměnu z mzdových prostředků za úspěšné splnění pracovního úkolu, při dovršení 50 let věku a při nabytí nároku na starobní důchod.

Rozvaha

Účet	Název účtu	Počáteční stav	Konečný stav	Účet	Název účtu	Počáteční stav	Konečný stav
013	Software	3 417 377,69	3 603 717,69	342	Ostatní daně, poplatky a jiná obd. peněžitá plnění	-60 773,00	-64 636,00
018	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	612 961,40	420 704,35	343	Daň z přidané hodnoty	-50 689,00	-46 789,00
021	Stavby	26 507 324,28	42 363 824,28	346	Pohl. za vybranými ústředními vládními institucemi	11 250,00	0,00
022	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmot. MV	17 802 534,82	18 724 535,05	348	Pohledávky za vybranými místními vládními instituc	0,00	250 000,00
028	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	10 271 997,81	11 217 466,54	349	Závazky k vybraným místním vládním institucím	0,00	0,00
031	Pozemky	1 657 420,00	2 300 920,00	374	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	-90 511,20	0,00
032	Kulturní předměty	3 547 567,00	3 810 417,00	377	Ostatní krátkodobé pohledávky	0,00	0,00
041	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	378	Ostatní krátkodobé závazky	-9 699,00	-2 429,00
042	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,00	0,00	381	Náklady příštích období	1 171,69	69 423,00
073	Oprávky k software	-3 310 761,99	-3 326 937,99	383	Výdaje příštích období	-251 391,94	-299 805,42
078	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-612 961,40	-420 704,35	384	Výnosy příštích období	-124 700,00	-295 520,00
081	Oprávky ke stavbám	-6 187 868,00	-6 551 712,00	388	Dohadné účty aktivní	114 403,69	82,71
082	Oprávky k samost. HM věcem a souborům HM věcí	-10 121 281,25	-10 863 721,25	389	Dohadné účty pasivní	-220 710,00	-192 433,00
088	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-10 271 997,81	-11 217 466,54	395	Vnitřní zúčtování	0,00	0,00
123	Výrobky	658 730,79	720 940,81	401	Jmění účetní jednotky	-14 984 331,38	-32 288 524,80
241	Běžný účet	3 146 709,07	5 897 792,68	403	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	-18 775 216,21	-18 219 753,02
243	Běžný účet FKSP	111 148,16	123 294,48	411	Fond odměn	-120 000,00	-120 000,00
261	Pokladna	32 311,00	39 275,00	412	Fond kulturních a sociálních potřeb	-113 751,03	-127 748,49
262	Peníze na cestě	0,00	117,26	413	Rezervní fond tvořený ze zlepš.výsledku hospodařen	-536 896,46	-572 422,11
263	Ceniny	0,00	837,00	416	Fond reprodukce majetku, fond investic	-1 703 726,86	-2 740 414,67
311	Odběratelé	836 039,82	219 197,32	431	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-35 525,65	0,00
314	Krátkodobé poskytnuté zálohy	213 128,00	228 912,00	472	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	-303 872,32
321	Dodavatelé	-247 720,04	-358 219,49	491	Počáteční účet rozvažný	0,00	0,00
331	Zaměstnanci	-744 010,00	-826 007,00	734	Pomocný SU pro vypočítání daňového přiznání DPH	0,00	0,00
335	Pohledávky za zaměstnanci	0,00	0,00	901	Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek	112 242,57	79 775,11
336	Sociální zabezpečení	-287 767,00	-297 249,00	902	Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 420 659,05	1 468 416,34
337	Zdravotní pojištění	-121 786,00	-131 169,00	999	Vyrovňovací účet k podrozvahovým účtům	-1 532 901,62	-1 548 191,45
341	Daň z příjmů	42 000,00	-61 200,00				
Celkový součet							662 722,72

Výnosy a náklady

Výnosy

Účet SU	Účet AU	Název výnosového účtu	Název výnosového účtu - detail	Skutečnost 2024 v CZK	Skutečnost 2023 v CZK	Rozpočet 2023 (v tis. CZK)
601	0301	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	Prodej publikací	21 387,00	14 093,00	2 250,00
602	0300	Výnosy z prodeje služeb	Výnosy z prodeje služeb HLČ	40 903,02	12 101,02	
	0301	Výnosy z prodeje služeb	Vstupné	497 436,80	423 096,20	
	0302	Výnosy z prodeje služeb	Záchranné archeologické práce	3 840 244,00	3 150 555,00	
	0438	Výnosy z prodeje služeb	Výnosy z propagace HLČ	0,00	20 000,00	
603	0321	Výnosy z pronájmu	Stavby (celé i části) kromě bytů - dlouhodobý pron	68 194,07	40 483,00	
604	0301	Výnosy z prodaného zboží	Výnosy z prodaného zboží - vlastní HLČ	0,00	0,00	
648	0301	Čerpání fondů	Zúčtování rezervního fondu / Další rozvoj činnosti	0,00	20 000,00	
	0801	Čerpání fondů	Zúčtování investičního fondu / Použití na opravy a	0,00	1 030 620,00	
649	0311	Ostatní výnosy z činnosti	Přijaté náhrady - pojišťovny (pojistná plnění) HLČ	11 013,00	33 243,00	
	0370	Ostatní výnosy z činnosti	Zaokrouhlování	0,80	0,01	
	0300	Ostatní výnosy z činnosti	Ostatní výnosy z činnosti HLČ	0,00	0,00	
662	0301	Úroky	Běžný účet HLČ	46 819,60	77 939,27	
663	0300	Kurzové zisky	Kurzové zisky HLČ	8,86	0,00	
672	0501	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy územních rozpočtů z transferů - zřizovatel	18 927 750,00	17 696 260,00	17 073,62
	0503	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy územních rozpočtů z transferů - zřizovatel	78 800,00	144 000,00	575, 00
	0601	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy územních rozpočtů z transferů / Ostatní ÚSC	80 925,00	97 842,00	
	0603	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy územních rozpočtů z transferů / RVKPP, MPSV	90 000,00	45 000,00	
	0604	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy územních rozpočtů z transferů / Státní rozp	334 650,00	128 000,00	
	0810	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Výnosy z transferu EU - Projekty	0,00	58 503,45	
	0820	Výnosy vybran.místních vládních insti- tucí z transf	Rozpouštění účtu 403 HLČ	555 463,19	524 581,68	
Výnosy celkem				24 593 595,34	23 516 317,63	19 898,62

Náklady

Účet SU	Účet AU	Název nákladového účtu	Název nákladového účtu - detail	Skutečnost 2025 v CZK	Skutečnost 2024 v CZK	Rozpočet 2025 (v tis.CZK)
501	0300	Spotřeba materiálu	Spotřeba materiálu HLČ	134 346,08	794 445,52	700,00
	0311	Spotřeba materiálu	Pohonné hmoty - Benzín HLČ	35 945,35		
	0312	Spotřeba materiálu	Pohonné hmoty - Nafta HLČ	30 237,00		
	0314	Spotřeba materiálu	Ostatní pevná paliva	47 056,00		
	0320	Spotřeba materiálu	Úklidové prostředky	16 303,62		
	0329	Spotřeba materiálu	Obaly - velké	42 227,00		
	0330	Spotřeba materiálu	Obaly - malé	16 809,92		
	0331	Spotřeba materiálu	Obaly - ostatní	91 152,30		
	0332	Spotřeba materiálu	Papírové ručníky, ubrousky, toaletní papír	72,00		
	0341	Spotřeba materiálu	Kancelářský materiál - kancelářský papír HLČ	8 366,15		
	0342	Spotřeba materiálu	Kancelářský materiál - kancelářské potřeby HLČ	13 695,08		
	0343	Spotřeba materiálu	Nákup tonerů	3 432,00		
	0370	Spotřeba materiálu	Knihy, tisk, předplatné -ostatní HLČ	62 942,00		
	0372	Spotřeba materiálu	Knihy, tisk, předplatné/Knihovna HLČ	7 868,00		
	0380	Spotřeba materiálu	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly HLČ	40 834,00		
	0381	Spotřeba materiálu	Materiál pro opravu, údržbu, náhradní díly - ICT	675,59		
	0452	Spotřeba materiálu	Materiál pro propagaci, na výstavy HLČ	17 653,90		
	0461	Spotřeba materiálu	JDDHM podrozvahová evidence (majetek v operativní	49 896,44		
502	0310	Spotřeba energie	Voda a stočné HLČ	46 572,48	51 354,08	1 490,00
	0311	Spotřeba energie	Srážková voda HLČ	160 062,31	159 822,89	
	0340	Spotřeba energie	Elektrická energie HLČ	1 448 615,64	1 423 945,65	
504	0301	Prodané zboží	Prodané zboží vlastní HLČ	0,00	0,00	20,00
508	0300	Změna stavu zásob vlastní výroby	Změna stavu zásob vlastní výroby HLČ	-62 210,02	16 005,30	500,00
511	0320	Opravy a udržování	Motorová vozidla (SPZ) HLČ	114 754,73	97 434,35	
	0331	Opravy a udržování	Ostatní movitý majtek - stoje, přístroje a zařízen	790,62	6 368,00	
	0334	Opravy a udržování	Ostatní movitý majtek - inventář HLČ	38 899,80	3 509,00	
	0344	Opravy a udržování	Nemovitosti / Velké opravy a údržba HLČ	444 171,64	1 252 564,17	
	0345	Opravy a udržování	Nemovitosti / Opravy a údržba spojená s běžným uží	150 640,81	132 963,99	
	0346	Opravy a udržování	Nemovitosti / Mimořádné opravy, havárie HLČ	0,00	76 230,00	
512	0310	Cestovné	tuzemské HLČ	57 965,00	41 710,00	30,00
	0320	Cestovné	zahraniční HLČ	0,00	5 183,85	
513	0300	Náklady na reprezentaci	Náklady na reprezentaci HLČ	51 203,64	43 631,00	20,00

Účet	Název nákladového účtu		Název nákladového účtu - detail	Skutečnost 2025 v CZK	Skutečnost 2024 v CZK	Rozpočet 2025 (v tis.CZK)
518	0300	Ostatní služby	Ostatní služby HLČ	401 303,71	303 226,16	1 546,63
	0301	Ostatní služby	Certifikace, akreditace, ověřování listin	1 496,00	836,00	
	0302	Ostatní služby	Služby spojené s výstavní činností	15 120,00	264 423,08	
	0304	Ostatní služby	Služby spojené s archeologií	1 859 190,00	1 527 483,50	
	0305	Ostatní služby	Služby spojené s restaurováním	188 238,00	183 000,00	
	0311	Ostatní služby	Telefonní poplatky - pevná síť HLČ	23 918,40	27 351,08	
	0312	Ostatní služby	Telefonní poplatky - mobilní síť HLČ	16 713,20	15 833,64	
	0313	Ostatní služby	Internet a datové spoje HLČ	34 825,23	34 625,40	
	0323	Ostatní služby	Revize, odborné prohlídky / Elektrické zařízení, h	13 349,40	115 827,00	
	0324	Ostatní služby	Revize, odborné prohlídky / Hasící přístroje, hydr	27 450,22	5 315,00	
	0325	Ostatní služby	Revize, odborné prohlídky / Výtahy HLČ	46 090,93	28 229,30	
	0326	Ostatní služby	Revize, odborné prohlídky / Tlakové nádoby, kotle	1 310,00	740,00	
	0327	Ostatní služby	Revize, odborné prohlídky / EPS, EZS, CCTV HLČ	75 819,39	46 201,43	
	0330	Ostatní služby	Vedení účetnictví HLČ	193 751,50	189 202,00	
	0344	Ostatní služby	Služby digitalizace dokumentů	0,00	19 268,00	
	0350	Ostatní služby	Právní služby HLČ	3 025,00	16 698,00	
	0361	Ostatní služby	Projektové práce, inženýrské činnosti HLČ	0,00	14 000,00	
	0370	Ostatní služby	Úklid HLČ	44 961,85	59 569,12	
	0390	Ostatní služby	Ostraha, vrátnice, bezpečnostní služba HLČ	128 936,20	119 787,52	
	0400	Ostatní služby	Služby v oblasti PO a BOZP HLČ	21 780,00	46 869,95	
	0411	Ostatní služby	Nájemné/Movité věci HLČ	38 526,00	0,00	
	0414	Ostatní služby	Nájemné / Nemovitosti HLČ	1 198 992,61	1 336 729,60	
	0417	Ostatní služby	Nájemné kopírky, tiskárny	33 177,70	33 178,20	
	0418	Ostatní služby	Fakturace za výtisky a kopie	22 758,23	21 336,54	
	0420	Ostatní služby	Svoz odpadu HLČ	8 224,85	0,00	
	0421	Ostatní služby	Svoz a likvidace odpadu - komunální odpad HLČ	34 901,36	27 764,79	
	0450	Ostatní služby	Poplatky HLČ	8 050,00	8 050,00	
	0451	Ostatní služby	Poplatky bance HLČ	10 042,71	9 515,28	
	0460	Ostatní služby	Software - údržba, podpora HLČ	404 715,65	393 022,88	
	0490	Ostatní služby	Poštovné, doručovatelské služby HLČ	7 451,70	10 744,60	
	0570	Ostatní služby	Poplatky za rozhlas a TV HLČ	2 160,00	4 320,00	
	0581	Ostatní služby	Náklady na služby spojené s propagací HLČ	61 224,00	180 870,00	
	0583	Ostatní služby	Údržba areálu HLČ	24 540,00	29 007,97	
	0585	Ostatní služby	JDDNM - podrozvahová evidence HLČ	0,00	3 980,90	

Účet	Název nákladového účtu		Název nákladového účtu - detail	Skutečnost 2025 v CZK	Skutečnost 2024 v CZK	Rozpočet 2025 (v tis.CZK)
521	0300	Mzdové náklady	Mzdové náklady HLČ	78 800,00	0,00	11 890,00
	0301	Mzdové náklady	Mzdové náklady (vyjma OON) HLČ	9 131 466,00	8 980 192,00	
	0330	Mzdové náklady	Ostatní osobní náklady (DPČ, DPP) HLČ	551 862,00	458 166,00	
	0341	Mzdové náklady	Náhrada mezd za DPN - zaměstnanci HLČ	219 980,00	18 623,00	
524	0310	Zákonné sociální pojištění	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění HLČ	863 225,00	833 726,00	3 872,60
	0320	Zákonné sociální pojištění	Pojistné na sociální pojištění HLČ	2 378 705,00	2 297 695,00	
525	0310	Jiné sociální pojištění	povinné úrazové pojištění zaměstnanců (zákon č. 26	0,00	25 524,00	
527	0310	Zákonné sociální náklady	Povinný, základní příděl do FKSP HLČ	94 302,46	89 988,15	
	0320	Zákonné sociální náklady	Vzdělávání, školení, konference HLČ	38 891,50	82 294,70	
	0330	Zákonné sociální náklady	Stravenky, náklady na stravování zaměstnanců HLČ	200 464,00	160 208,00	
	0340	Zákonné sociální náklady	Zdravotní prohlídky, prevence HLČ	1 700,00	4 450,00	
	0350	Zákonné sociální náklady	Náklady na OOPP HLČ	1 702,00	1 802,00	
	0355	Zákonné sociální náklady	Rukavice - ostatní	87,00	0,00	
538	0320	Jiné daně a poplatky	Poplatky za využívání dálnic a vysokorychlostních	4 880,00	0,00	
	0330	Jiné daně a poplatky	Správní poplatky HLČ	300,00	800,00	20,00
541	0300	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	Smluvní pokuty a úroky z prodlení HLČ	0,00	0,00	20,00
549	0302	Ostatní náklady z činnosti	Zaokrouhlování	0,99	1,87	
	0310	Ostatní náklady z činnosti	Technické zhodnocení DHM do 40 tis. Kč HLČ	649,00	0,00	
	0320	Ostatní náklady z činnosti	Neuplatněné DPH	417,92	644,57	
	0373	Ostatní náklady z činnosti	Pojištění - ostatní (cestovní poj., odpovědnost, a	26 706,00	468,00	20,00
551	0300	Odpisy dlouhodobého majetku	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku - movitý HLČ	854 181,00	757 702,00	1 129,39
	0303	Odpisy dlouhodobého majetku	Odpisy dlouhodobého hmotného majetku -nemovitý HLČ	363 844,00	288 214,00	
	0310	Odpisy dlouhodobého majetku	Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku HLČ	16 176,00	11 981,00	
558	0310	Náklady z drobného dlouhodobého ma- jetku	Drobný DHM HLČ	643 357,16	144 993,16	210,00
	0312	Náklady z drobného dlouhodobého ma- jetku	Drobný DHM - ICT HLČ	324 579,84	108 124,00	
	0318	Náklady z drobného dlouhodobého ma- jetku	Drobný DHM - mobily	8 762,25	0,00	
563	0300	Kurzové ztráty	Kurzové ztráty HLČ	20 610,58	5 279,79	30,00
591	0300	Daň z příjmů	Daň z příjmů HLČ	82 200,00	27 740,00	
Náklady celkem				23 930 872,62	23 480 791,98	21 478,62

Celkový přehled

Celkový přehled	Skutečnost 2025 v CZK	Skutečnost 2024 v CZK	Rozpočet 2025 (v tis. CZK)
Odvod do rozpočtu zřizovatele - odpisy	526 500,00	410 100,00	419,50
Celkové náklady	23 930 872,62	23 480 791,98	21 478,62
Celkové výnosy	24 593 595,34	23 516 317,63	19 898,62
Hospodářský výsledek	662 722,72	35 525,65	-1 580,00

Všeobecný komentář

Hospodaření Muzea a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou (MGOH) skončilo v roce 2025 kladným hospodářským výsledkem ve výši 662 722,72 Kč. Byly dodrženy závazné a specifické ukazatele rozpočtu dle usnesení Rady Královéhradeckého kraje, při dodržení zásad efektivnosti a účelnosti během vynakládání prostředků na provoz organizace. Kladného hospodářského výsledku bylo dosaženo zejména vlivem příjmů z archeologie, příjmů ze vstupného, průběžnou analýzou nákladů v předchozích letech, efektivní úpravě stávajících smluv a optimalizací výdajů vznikajících v průběhu roku.

Dosahování zlepšeného hospodářského výsledku je dlouhodobým záměrem MGOH. Důvodem je jednak snaha o efektivní hospodaření s veřejnými prostředky ale také zároveň potřeba investovat do obnovy a modernizace vybavení muzea, na které se v minulých desetiletích nedostávalo prostředků. Vyšší hospodářský výsledek je pak pro organizaci (prostřednictvím převodu prostředků z rezervního do investičního fondu) zásadním zdrojem financí pro nákup dlouhodobého hmotného majetku a plnění dlouhodobých cílů organizace. Se zlepšeným hospodářským výsledkem bylo počítáno, což se projevuje v plánu investic na rok 2026.

Výnosy roku 2025

Celkové výnosy za činnost muzea byly za rok 2025 ve výši 24 593 595,34 Kč. Muzeum hospodařilo s příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 19 006 550,00 Kč. V příspěvku na provoz od zřizovatele je zahrnuta hodnota určená na odvod do

investičního fondu Královéhradeckého kraje plynoucí z provozu přidělené expozice Sýpka, provozu muzea krajky a provozu Kláštera v Opočně. Dále byl příspěvek oproti rozpočtu jednorázově navýšen o zvýšené výdaje na energie, navýšení platů vlivem změny platových tabulek vč. změny zaručených platů a na pokrytí neplacených archeologických výzkumů. Neinvestiční příspěvky z dotací a grantů Měst, Ministerstva kultury a KHK dosáhly částky 415 575,00 Kč (Město Rychnov n/KN 20 000,00 Kč, Město Vamberk 10 925,00 Kč, Město Rokytnice v OH 50 000,00 Kč, Ministerstvo kultury – neinvestiční dotace určená na restaurování podmaleb a obalový materiál pro uložení sbírek 150 000,00 Kč, Ministerstvo kultury – edukační aktivity 184 650,00 Kč). Investiční příspěvky z dotací KHK dosáhly částky 1 344 210,00 Kč (Obnova AV techniky v Sýpce 1 011 560,00 Kč, kreativní voucher 148 000,00 Kč). Z Programu Společensky účelné místo, kdy je poskytovatelem dotace Úřad práce obdrželo MGOH dotaci ve výši 90 000,00 Kč.

Příspěvek v roce 2025 na základě Smlouvy o partnerství uzavřené se zřizovatelem k programu Erasmus+ byl ve výši 15 088,00 EUR.

Byly prováděny archeologické dozory, menší archeologické výzkumy a několik obsáhlejších např. obchvat města Častolovic, rozšíření firmy Pewag v Doudlebach n/O, zvýšení kapacity trati Lipovka, zeď Rybná n/Z, dům občanské vybavenosti v Rychnově n/KN, atd. Tržby z těchto akcí dosáhly částky 3 840 244,00 Kč, z toho cca 1 859 190,00 Kč tvořily náklady na služby spojené s archeologií, které si MGOH zajišťovalo formou subdodávek (terénní a dokumentační práce, geodetická zaměření, digitalizace, analýzy vzorků, snímkování dronem, plavení vzorků, konzervace atd.).

Výnosy ze vstupného

Pobočka	Skutečnost 2025 v CZK	Skutečnost 2024 v CZK	Skutečnost 2023 v CZK	Skutečnost 2022 v CZK	Skutečnost 2021 v CZK	Skutečnost 2020 v CZK	Skutečnost 2019 v CZK
Muzeum Krajky Vam- berk	194 95,60	153 380,00	138 710,00	210 050,00	169 640,00	186 965,00	243 115,00
Sýpka Rokytnice v OH	152 413,20	156 030,20	175 938,00	169 680,00	101 361,20	139 250,00	199 914,00
Muzeum a Orlická ga- lerie v Ko- lowratském zámku	67 685,00	61 580,00	104 590,00	89 545,00	71 085,00	39 515,00	51 030,00
Synagoga	18 494,00	7 670,00	14 460,00	13 890,00	5 775,00	5 550,00	17 850,00
Klášter Opočno	58 874,00	36 341,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní	5 275,00	8 095,00	37 805,00	20 385,00	15 860,00	25 380,00	27 495,00
Celkem	497 436,80	423 096,20	471 503,00	503 550,00	363 721,20	396 660,00	539 404,00

Největší návštěvnický zájem analyzováno dle výnosů ze vstupného je již tradičně o celoročně otevřenou expozici Sýpka v Rokytnici v Orlických horách a expozici Muzea krajek ve Vamberku. Obvyklý zájem jsme také v letošní sezóně zaznamenali o výstavy představené v Orlické galerii a muzeu umístěném ve II. patře Kolowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou, která je otevřena 6 měsíců v roce. Osobnost spisovatele Karla Poláčka zajišťuje stabilní počet návštěvníků v Synagoze, která je jeho památníkem. Do nově provozovaného Kláštera v Opočně, kde jsou celoročně otevřeny pouze zahrady, je vstup zdarma. Vstupné je vybíráno za komentované prohlídky interiéru Kláštera spojeného s prohlídkou přilehlého Klášterního kostela Narození Páně a za mimořádné akce uspořádané pro návštěvníky.

Pro všechny krajem zřizované příspěvkové organizace v kultuře mělo vliv na výši vstupného rozhodnutí zřizovatele o volných vstupech určené pro návštěvníky. Dny s volným vstupem. Dále volný vstup pro děti do 10-ti let věku, studenty do 26 let věku a seniory 65+.

Pozitivní vliv na tržby ze vstupného měla i nadále celková úprava systému vybírání vstupného, která byla v předchozích letech zavedena. Došlo k sjednocení ceníku na jednotlivých pobočkách, zavedení rodinného vstupného, muzejních pasů a permanentek. Vliv na vstupné mělo také zařazení edukačních programů k probíhajícím výstavám vč. prodeje permanentek pro školní instituce. Návštěvníci také mohli využívat službu platby vstupného kartou

na 3 pobočkách (Sýpka, Muzeum krajky a Orlická galerie), vstupné zaplacené kartou bylo ve výši 100 302,00 Kč, kdy z toho poplatky bance tvořily náklad ve výši 2 347,71 Kč. Celkové tržby ze vstupného dosáhly částky 497 436,80 Kč což představuje navýšení o 74 340 v porovnání s rokem 2024.

Příjem za prodej vlastních publikací dosáhl částky 21 387,00 Kč. Hlavní vliv na prodej mají nově vydávané publikace. Nadále dochází spíše k poklesu zájmu o starší publikace, které se vzhledem ke svému roku vydání stávají neprodejné. Likvidační komise se dlouhodobě usnesla na rozhodnutí o účelném využití neprodejných publikací, a to formou jejich poskytování návštěvníkům jako jedna z podob propagace MGOH a dále o vyřazení neprodejných publikací.

Významnou položku 555 463,19 Kč tvořily výnosy z časového rozpouštění transferů související s pořízením majetkem v expozici krajek ve Vamberku a převzatého majetku z projektu komunitní zahrady v Klášteře v Opočně. Ve výnosech se též každoročně promítá pronájem prostor v Muzeu Krajky ve Vamberku ve výši 68 194,07 Kč. Ve výnosech jsou zahrnuty také příjmy z realizace putovních výstav, provádění přednášek, zajištění akcí na pobočkách, úroky, pojistné náhrady od pojišťovny.

Organizace je i nadále plátcem DPH, neboť za rok 2015 přesáhly tržby za archeologickou činnost 1 mil. Kč., tudíž se v roce 2016 stala plátcem DPH.

Granty, dotace a dary roku 2025

Granty - účel	Poskytovatel	Žádost v CZK	Schválený příspěvek v CZK	Spoluúčast MGOH v CZK	Celkem výdaje za projekt v CZK
ISO/D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí (13452 - Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví). Restaurování 6 ks podmaleb na skle, obalový materiál na uložení sbírkových předmětů krajkové povahy.	Ministerstvo kultury (neinvestiční dotace)	213 000,00	150 000,00	80 803,30	230 803,30
Národní program ochrany knihovních fondů. Restaurování starých tisků - herbář a bible.	Ministerstvo kultury (neinvestiční dotace)	419 000,00	0,00	0,00	0,00
Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví, tematický okruh 1: Edukační aktivity v rámci muzejních expozic se sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy. Program "Včelí stezka klášter Opočno"	Ministerstvo kultury (neinvestiční dotace)	102 900,00	80 000,00	71 363,82	151 363,82
Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví, tematický okruh 1: Edukační aktivity v rámci muzejních expozic se sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy. Program „Krajkový svět“.	Ministerstvo kultury (neinvestiční dotace)	104 650,00	104 650,00	44 850,00	149 500,00
Havarijní program - obnova nemovité kulturní památky 2025. Oprava studny v rajském dvoře Kapucínského klášter a v Opočně.	Ministerstvo kultury (neinvestiční dotace)	812 800,00	0,00	0,00	0,00
Creative Europe Programme (CREA) for the EuroLace projekt . Propojení evropské krajky.	Evropská komise (European Commission) a Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA).	960 000,00	0,00	0,00	0,00
Podpora poskytnutá na mzdy z projektu Společensky účelné místo , spolufinancované ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu. Domovník v klášteře.	Úřad práce ČR	90 000,00	90 000,00	53 041,00	143 041,00
Projekt Podpora a rozvoj veřejné a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu v KHK. Obnova AV techniky pro expozici Sýpka . Finální realizace a vyúčtování proběhne v roce 2026.	Královéhradecký kraj (neinvestiční/investiční příspěvek)	1 035 760,00	1 011 560,00	0,00	0,00
Institucionální Podpora vědy, výzkumu a inovací v MGOH. RIV - hlášení vědecko-výzkumné činnosti.	Královéhradecký kraj (neinvestiční příspěvek)	78 800,00	78 800,00	0,00	78 800,00
Kreativní voucher pro kulturní dědictví pro rok 2025. Grafický manuál všech značek MGOH.	Královéhradecký kraj (investiční příspěvek)	186 340,00	148 000,00	38 340,00	186 340,00

Granty - účel	Poskytovatel	Žádost v EUR	Schválený příspěvek v EUR	Spoluúčast MGOH v EUR	Celkem výdaje za projekt v EUR
Program Erasmus+. Mobilita. Smlouva o partnerství. Rok 2025-2027	Královéhradecký kraj (neinvestiční příspěvek)	15 088,00	15 088,00	0,00	0,00

Dotace - účel	Poskytovatel	Žádost v CZK	Schválený příspěvek v CZK	Spoluúčast MGOH v CZK	Celkem výdaje za projekt v CZK
Program na podporu volnočasových aktivit. Zajištění výstavní sezóny . Pořádání výstav a akcí v roce 2025 v Rychnově nad Kněžnou vč. edukačních aktivit.	Město Rychnov nad Kněžnou	150 000,00	20 000,00	157,40	20 157,40
Program na podporu kultury a neziskových aktivit. Rokytnický muzejní rok 2025	Město Rokytnice v Orlických horách	71 000,00	50 000,00	6 034,22	56 034,22
Dotační program "akce a reprezentace" vyhlášený městem Vamberk na rok 2025. Zažít město jinak/Dejte šanci kraje.	Město Vamberk	11 500,00	10 925,00	1 132,00	12 057,00

Formou grantů, dotací a finančních darů obdrželo Muzeum a galerie Orlických hor v roce 2025 celkem 1 743 935,00 Kč a 12 070,40 EUR. Příspěvky určené na financování projektů v roce 2025 byly použity na poskytnutý účel.

Náklady roku 2025

Mzdové náklady vč. odvodů tvořily nejvyšší položku nákladů. Mzdový fond nebyl čerpán v plné výši, neboť ukazatel přepočtený počet zaměstnanců nebyl naplněn (zaměstnanci na mateřské dovolené a v dlouhodobé neschopnosti). V roce 2025 došlo k zákonnému navýšení platových tabulek a úpravě záručených platů. Během roku bylo ukončeno šest pracovních poměrů. Průběžně byla vypsána tři výběrová řízení na nové zaměstnance, kdy se všechny podařilo úspěšně uzavřít. Do zaměstnání se také vrátila jedna pracovnice z rodičovské dovolené. Vliv na čerpání mzdového fondu má také dlouhodobá pracovní neschopnost zaměstnanců. Mzdové náklady byly ve výši 9 982 108,00 Kč. Odvody za zaměstnance na sociálním a zdravotním pojištění vč. ostatních zákonných nákladů byly ve výši 3 579 076,96 Kč.

Významnou položkou nákladů jsou nájem, neboť většina organizace vč. expozic sídlí v pronajatých prostorách. Výjimku tvoří Muzeum krajky Vamberk a Klášter Opočno. V polovině roku 2025 došlo také k nákupu budovy Sýpky v Rokytnici v Orlických horách, tedy k ukončení placení nájmu. Platby za nájem jsou každoročně valorizovány o inflaci. Výdaje v roce 2025 byly ve výši 1 198 992,61 což představovalo snížení o 138 tis. Kč ve srovnání s rokem 2024 způsobné vlivem nákupu budovy Sýpky.

Další velkou položkou (1. 655 tis. CZK) v rozpočtu MGOH jsou výdaje za energie, u kterých bylo ve srovnání s rokem 2024 zaznamenáno navýšení výdajů o 25 tisíc Kč v položce elektrická energie. Položky vodné, stočné a srážková voda zaznamenaly snížení o 4,7 tis. CZK, do této částky se promítl provoz komunitní zahrady v Klášteře v Opočně s možností využívat dešťovou vodu na zalévání zahrady. Vliv na navýšení výdajů za elektrickou energii má jejich cena. Dále došlo k navýšení spotřeby v Klášteře v Opočně, kde se více využívá interiér objektu. Dodávky elektrické energie jsou zajišťovány centrálními nákupy zřizovatele. Na vytápění budovy Sýpka v Rokytnici v OH se využívají pelety, náklady na jejich nákup činily 105 tis. CZK.

Odvody do fondu FKSP je zákonem určen na jedno procento z hrubých mezd, což představovalo částku 94 tis. CZK.

Na dohody o provedení práce dohodu o pracovní činnosti bylo vyplaceno 551 862,00 Kč z plánovaných 500 tis. Kč. Pracovníci na dohody o provedení práce a pracovní činnosti jsou využíváni zejména na pomocné práce technického rázu (úklid, stěhování, údržba, montáž, topení, zahradnické práce), administrativní práce, práce pro sbírkotvorné pracoviště, dokumentační činnost a digitalizaci archivu, popř. průvodcovství).

Náklady na reprezentaci byly limitovány celkovou částkou 150.000,00 Kč. Tento limit byl dodržen, neboť se čerpalo 51 203,00 Kč. Náklady na reprezentaci byly využívány převážně na občerstvení při konání vernisáží na všech pobočkách (Sýpka, Muzeum krajky ve Vamberku, Orlická galerie + expozice muzea v Kolowratském zámku, Klášter Opočno), na pořádání konferencí, přednášek a muzejních nocí, jarmarků. Dále na prohlubování mezinárodní spolupráce a spolupráce zaměstnanců Muzea.

K úspoře nákladů za bankovní poplatky dochází při využívání internetového bankovníctví a používáním bankovní karty k výběrům i vkladům.

Náklady na restaurování a konzervování sbírkových předmětů byly ve výši 188 tis. Kč. Částka 99 tis. Kč byla určena na restaurování podmaleb z toho částku 60 tis. Kč., pokryla dotace z Ministerstva kultury určená na restaurování podmaleb. Dále bylo vynaloženo cca 97 tis. Kč. na konzervování archeologických nálezů železných a bronzových. Vlastní konzervátorská dílna spotřebovala materiál v hodnotě cca 20 tis. Kč, zejména na konzervování předmětů určených na aktuální výstavy, rámy obrazů, obrazy a archeologické nálezy.

Při tvorbě edukačních programů byly zaznamenány náklady na spotřebu materiálu (zejména výtvarné, kreativní potřeby a názorné prvky), které byly z části kryty dotacemi z Ministerstva kultury určené na programy.

Významné položky ve spotřebě materiálu a službách představovaly zejména náklady vynaložené při pořádání výstav (skládačky, dibondové desky, role do plotru, tonery, fólie na tisk výstav, instalační materiál všeho druhu, grafický papír, plakáty, výzdoba, rámy, plexisklo, lampy, plastové koule vánoční, atd.), dále materiál určený na běžný provoz MGOH (kancelářské potřeby vč. papírů, čisticí a úklidové prostředky, hasičské přístroje, atd.), náklady na péči o sbírkové předměty (bublinkové fólie, krabice na uskladnění, obalový materiál) a náklady na propagaci Muzea a stěhování či dopravu výstav. Náklady na služby za propagaci dosáhly částky 61 tis. Kč. a na materiál 18 tis. Nové publikace do knihovny byly nakoupeny ve výši cca 8 tis. Kč.

Náklady na opravy a udržování byly vynaloženy zejména na odstranění fyzického opotřebení nebo poškození vybavení MGOH. Dále se hradí pravidelné revize, kontroly a servisy (např. električky, el. spotřebičů, EZS, výtahů, EPS, kompresorů, klimatizací, hasičských přístrojů, serverů, zahradního traktoru atd.) V roce 2025 byly provedeny opravy v Klášteře v Opočně směřované k zpřístupnění tohoto prostoru: oprava podlahy a výměna bojleru, montáž zábradlí a oprava hromosvodu, oprava el. Instalace., atd. ve výši 41 tis. Kč. Dále došlo k opravám

v Muzeu krajky ve Vamberku ve výši cca 480 tis. Kč.: oprava osobního výtahu pro odstranění provozních rizik a výměna hydraulického oleje, oprava elektroinstalace, odvětrávání sklepa, světel, zámků, polic, klik, dveří atd. V Muzeu Sýpky byly opraveny akumulátory u audio průvodců, provedeny komínkové práce a opraveny sádkokartonové konstrukce. V ostatních budovách byly provedeny výmalby místností, opravy podlah, podkladů v depozitářích, opravy dveří, zámků a drobné opravy elektroinstalací.

V Synagoze bylo opraveno WC. V Orlické galerii byly odstraněny dveře. V budově bývalých kasáren (správní budově MGOH) se i nadále dle finančních možností pokračuje ve výměně oken, kdy investorem akce je pronajímatel Město Rychnov nad Kněžnou. V roce 2025 se pronajímateli podařilo vyměnit dvě okna a zavést novou elektroinstalaci do podkroví.

Náklady na služby spojené s archeologií – geodetické zaměření, digitalizace, kopáčské práce, geofyzikální průzkumy, detektorové průzkumy, analýzy, které si MGOH zajišťovalo formou subdodávek, byly ve výši cca 1 859 tis. Kč.

Náklady za ekonomické služby prováděné externí účetní kanceláří byly ve výši 193 tis. Kč. Výdaje za cestovné, vyúčtování služebních cest zaměstnanců dosáhlo částky 58 tis. Kč.

Odpisy 2025

Odpisy jsou tvořeny ze svěřeného i vlastního majetku a jsou v souladu se zákonem a směrnicí rady KHK. Odpisy majetku činily 1 234 201,00 Kč. Odvedená částka z odpisů ze svěřeného majetku na účet Krajského úřadu činila 526 500,00 Kč.

Finanční majetek

Název bankovního účtu	Kód bankovního účtu	Kód banky	Počáteční stav k. 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období
Komerční banka RK	1932571	100	1 113 846,63	1 818 842,64
Komerční banka RK	123-9145010227	100	2 032 862,44	4 078 950,04
Komerční banka RK-FKSP	107-1932571	100	111 148,16	123 294,48
Hlavní pokladna			32 311,00	39 275,00

Ceniny	Počáteční stav k. 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období
Ceniny - stravenky	0,00	0,00
Ceniny - poštovní známky	0,00	837,00

Ceniny

Ke konci vykazovaného období stavy cenin činily:

poštovní známky: 837,00 Kč
stravenky: 0,00 Kč

Peněžní krytí

Zůstatky fondů a hospodářský výsledek organizace jsou kryty peněžními prostředky na účtu.

Pohledávky po splatnosti

K 31.12.2025 bylo evidováno 31 pohledávek (30 archeologie, 1 ostatní), z toho 2 po splatnosti. Obě pohledávky po splatnosti byly následně zaplacen v průběhu 1. čtvrtletí roku 2026 (leden, březen).

Dotace ze státního rozpočtu

V roce 2025 obdrželo MGOH ze státního rozpočtu z programu ISO/D Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí (13451 -

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) Ministerstva kultury dotaci ve výši 150 000,00 Kč určenou na restaurování 6 ks podmaleb na skle a obalový materiál pro sbírku krajek, kdy MGOH mělo, dle podmínek programu 80.803,30 Kč spoluúčast tzn.: celkový náklad činil 230 803,30 Kč. Pro restaurátorský záměr byly vybrány podmalby, nejvíce ohrožené, zároveň patřící k nejhodnotnějším dokladům tohoto výjimečného lidového řemesla. Správný obalový materiál byl vyhledán ve spolupráci s VŠCHT (Vysoká škola chemicko-technologická v Praze). Realizací záměru došlo k uchování výjimečné sbírky podmaleb, které budou moci být vystavovány a prezentovány též pro badatelskou činnost. V případě pořízení obalového materiálu se jedná o dlouhodobé zajištění dobrého uchování sbírek.

MGOH obdrželo z dotačního programu Královéhradeckého kraje mimořádný účelový příspěvek s názvem Kreativní voucher pro kulturní dědictví investiční dotaci ve výši 148 000,00 Kč, určenou

na tvorbu Grafického manuálu značek MGOH, kdy MGOH mělo, dle podmínek programu spoluúčast 38 340,00 tzn.: celkový náklad činil 186 340 Kč. Realizací tohoto projektu získalo MGOH další nástroj pro efektivnější, a především přehlednější komunikaci s veřejností. Nadefinovaný systém vizuální identity zjednoduší práci především grafikům a pracovníkům PR MGOH a umožní jim snazší orientaci. Systém zároveň slouží jako prevence vizuálního smogu ve výstupech MGOH.

MGOH obdrželo ze státního rozpočtu z programu Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví, tematický okruh 1: Edukační aktivity v rámci muzejních expozic se sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy Ministerstva kultury dvě dotace. První dotace byla ve výši 80 000,00 Kč, určena na program „Včelí stezka Klášter Opočno“ kdy MGOH mělo, dle podmínek programu spoluúčast ve výši 71 363,82 CZK tzn.: celkový náklad na program činil 151 363,82 Kč. Druhá dotace ve výši 104 650,00 byla na Program „Krajkový svět“, celková cena za realizaci programu dosáhla částky 149 500,00 tzn.: spoluúčast 44 850,00 Kč. Obě dotace byly úspěšně zrealizovány a jejich výstupy v podobě informačních panelů a interaktivních prvků jsou návštěvníky kladně přijímány.

MGOH má přislíbeno prostřednictvím Královéhradeckého kraje z dotačního programu Erasmus+ částku 15 088 EUR na roky 2025-2027. Erasmus+ je program, který umožňuje mezinárodní výjezdy a podporuje mezinárodní spolupráci, přináší inovace do vzdělávání a v účastnících podporuje všeobecný rozvoj dovedností, zpřístupňuje českým organizacím nenahraditelné zkušenosti ze zahraničí a pomáhá jim navázat cenné mezinárodní spolupráce. V roce 2025 nebyl uskutečněn žádný výjezd, čerpání je naplánováno na roky 2026-2027.

Investice z FRR KHK

Na rok 2025 byla organizaci schválena investiční dotace od Královéhradeckého kraje z fondu rozvoje a reprodukce v celkové výši 250 000,00 Kč určených na akci: Investiční akce „Obnova vybavení depozitářů – další etapa“. Na základě schválení dotace došlo k výběru dodavatele a zadání zakázky s termínem dodání 12/2025. Přípravné práce na realizaci této akce byly naplánovány na přelom jara a léta 2025. Oproti původnímu plánu však došlo ke zpoždění z důvodu personální změny na pozici správce sbírek, který měl tuto akci zajišťovat. V průběhu letních měsíců 2025 byly s ohledem na potřeby sbírky rozpracovány požadavky na nové vybavení depozitáře. Následně byla provedena poptávka na jejímž základě byl vybrán dodavatel Bláha ÚS, s.r.o. s nímž byla dne 16. 9. 2025 uzavřena smlouva o dílo. Následně proběhla výroba u dodavatele a montáž vybavení v prostorách MGOH. Akce byla

zakončena protokolárním předáním díla dne 16. 12. 2025. Celková investice vč. spoluúčasti MGOH stála 390 830,00 Kč.

Autoprovoz

Muzeum a galerie Orlických hor vlastní jeden automobil značky ŠKODA OCTAVIA, který byl zakoupen v autobazaru koncem roku 2010. Tento automobil je převážně používán archeology na archeologické výzkumy.

Druhý automobil ŠKODA ROOMSTER byl zakoupen za investiční dotaci Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v polovině roku 2007. ŠKODA ROOMSTER je využit na stěhování sbírkových předmětů převážně z depozitářů do expozic při instalaci proměnných výstav, na služební cesty z důvodu školení a terénní výzkumy odborných pracovníků.

V roce 2020 byl zakoupen třetí automobil značky FIAT TALENTO. Královéhradecký kraj přispěl formou investiční dotace ve výši 300.000,00 na jeho nákup. FIAT TALENTO jako devítimístný užitkový vůz je převážně využíván na stěhování sbírkových předmětů převážně z depozitářů do expozic při instalaci proměnných výstav, stěhování vybavení Muzea mezi pobočkami a na služební cesty zaměstnanců.

Dvě vozidla jsou v době mimo provoz umístěna v pronajaté garáži v Rychnově nad Kněžnou v ulici Jiráskova 899, třetí parkuje před hlavní budovou Muzea. Zákonné pojištění odpovědnosti a majetková pojištění jsou sjednávána centrálně Krajským úřadem. Vozidla jsou řádně pojištěna, pravidelná údržba a STK jsou prováděny v pravidelných intervalech, STK u dvou starších vozidel proběhlo v roce 2025, u vozidla Fiat je naplánována na rok 2026. Školení řidičů je taktéž prováděno v pravidelných intervalech. Na udržení dobrého technického stavu vozidel jsou dle potřeby prováděny opravy odborným autoservisem.

Celkové náklady na opravy, servis a služby vozidel byly vynaloženy v 114 tis. Kč a 17 tis. Kč (pravidelný servis vozů, příprava na STK, provedení STK, oprava vozů, výměna pneumatik a baterií, mytí vozů, dálniční známky, GPS kniha jízd, odtah vozu, ad blue, chladicí kapalina). Z toho 11 tis. Kč uhradila pojišťovna, jako pojistnou náhradu z havarijního pojištění u vozidla Fiat.

Autem Škoda Roomster bylo ujetu 4 875 km kilometrů se spotřebou 310 litrů benzínu, průměrná roční spotřeba je 7,27 litrů na 100 km.

Autem Fiat Talento bylo ujetu 12 122 kilometrů se spotřebou 912 litrů nafty+ad blue, průměrná roční spotřeba je 7,52 litrů na 100 km.

Autem Škoda Octavia bylo ujetu 8043 kilometrů se spotřebou 644 litrů benzínu, průměrná roční spotřeba je 8 litrů na 100 km.

Celková spotřeba pohonných hmot byla ve výši 66 182 Kč.

Nakládání s majetkem

Přehled majetkových kont

Účet	Název majetkového účtu	Stav k 1.1.2025	přírůstek +	úbytek -	Stav k 31.12.2025
013	Software	3 417 377,69	186 340,00	0,00	3 603 717,69
018	Drobný dlouhodobý ne- hmotný majetek	612 961,40	0,00	192 257,05	420 704,35
021	Stavby	26 507 324,28	15 856 500,00	0,00	42 363 824,28
022	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmot. MV	17 802 534,82	1 033 741,23	111 741,00	18 724 535,05
028	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	10 271 997,81	1 396 856,44	451 387,71	11 217 466,54
031	Pozemky	1 657 420,00	643 500,00	0,00	2 300 920,00
032	Kulturní předměty	3 547 567,00	262 850,00	0,00	3 810 417,00
041	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	186 340,00	186 340,00	0,00
042	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0,00	653 680,00	653 680,00	0,00
901	Jiný drobný dlouhodobý ne- hmotný majetek	112 242,57	0,00	32 467,46	79 775,11
902	Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	1 420 659,05	83 333,21	35 575,92	1 468 416,34

Pohyby dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vč. drobného majetku:

V roce 2025 převzalo MGOH do užívání majetek nakoupený zřizovatelem, jednalo se o budovu muzea Sýpka a jeho vnitřní vybavení. Celkem o 68 ks majetků v celkové pořizovací ceně 17 596 505,19

Účet 013 Software. Nárůst: 186 340,00 představuje Grafický manuál značek MGOH. Úbytek: 0.

Účet 018 Drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Nárůst: 0,00. Úbytek: 192 257,05 – nepoužívané drobné licence a sw v not a PC: win, clavius, office, demus, SQL.

Účet 021 Stavby. Nárůst: 15 856 500,00. Budova muzea Sýpka v Rokytnici v Orlických horách. Úbytek: 0,00.

Účet 022 Samostatné hmotné movité věci. Nárůst: 1 033 741,23 představuje pořízení 7 ks modelů v Sýpce, 3D projekci v Sýpce, regály . Úbytek: 111 741,00 kopírka multifunkční.

Účet 028 Drobný dlouhodobý hmotný majetek. Nárůst: 1 396 856,44 – jednotlivé policové regály, interaktivní prvky do MKV, Notebooky, závěsné systémy, počítač, chytrý záložní zdroj, záložní zdroje, kartotéka, výstavní panely, včelí úl, vitríny v Sýpce, projektory v Sýpce, kiosky v

Sýpce, stoly, záložní zdroje, ph metr, makro blesk, topná tělesa, rolety, skříně, mobilní telefon. Úbytek: 451 387,71 - jedná se o 75 ks majetků: topná tělesa, skříně, židle, kancelářské židle, žaluzie, záložní zdroje, vařič, konvice, fotoaparáty, ústředna, not, pc, monitory, kopírky, ohřívače, kávovar, mobilní telefony, telefony, nábytek.

Účet 031 Pozemky. Nárůst: 643 500,00 - pozemky Sýpka. Úbytek: 0 .

Účet 032 Kulturní předměty. Nárůst: 262 850,00 Pořízení sbírkových předmětů – krajky, obrazy. Úbytek: 0 .

Účet 901 Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Nárůst: 0,00. Úbytek: 32 467,46. Nepoužívané drobné licence a sw v not a PC: winpro, office, Photoshop, pdf master.

Účet 902 Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek. Nárůst: 83 333,21. Nárůst představuje pořízení externí disky 2x, exponáty do Sýpky 2x, herbáře v Sýpce 3x, 20x AL panel, záložní zdroje, mobilní panel závěsný 6x, myš, vozík, lampa, židle 3x, skřín 2x, 6x stůl, vysavač, zesilovač. Úbytek: 35 575,92. Jedná se o 74 ks majetků: aku kamna,

topná tělesa, lístkovnice, lampy, lékárnička, mobilní telefony, myši, záložní zdroje, pračka, skříň, police, stoiny, žebříky dřevěné, židle atd.

Přehled oprávkových kont

Účet	Název účtu	Stav k 1.1.2025	Stav k 31.12.2025
073	Oprávky k software	3 310 762,99	3 326 937,99
078	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	612 961,40	420 704,35
081	Oprávky ke stavbám	6 187 868,00	6 551 712,00
082	Oprávky k samost. HM věcem a souborům HM věcí	10 121 281,25	10 863 721,25
088	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	10 271 997,81	11 217 466,54

Tvorba a čerpání peněžních fondů

Stav a krytí fondů příspěvkové organizace

Název fondu	Stav fondu k 1.1.2025	Tvorba fondu r. 2025			Čerpání fondu r. 2025	Stav fondu k 31.12. 2025
		z fin. vypořádání	z odpisů	z inv. dotací		
Fond odměn	120 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120 000,00
FKSP	113 751,03	94 302,46	0,00	0,00	80 305,00	127 748,49
Rezervní fond	536 896,46	35 525,65	0,00	0,00	0,00	572 422,11
Fond investic	1 703 726,86	350 000,00	678 737,81	1 374 470,00	1 366 520,00	2 740 414,67
Celkem	2 474 374,35	479 828,11	678 737,81	1 374 470,00	1 446 825,00	3 560 585,27

Z kladného hospodářského výsledku z roku 2024 byl usnesením rady KHK posílen rezervní fond ve výši 35 525,65 Kč.

Fond odměn nebyl v roce 2025 dotován z kladného hospodářského výsledku roku 2024 a čerpán také nebyl. Stav fondu k 31.12.2025 je 120 000,00 Kč.

Příděl fondu kulturních a sociálních potřeb je tvořen ze zákonného přídělu výši 1 % z vyplacených hrubých mezd za rok 2025, kdy se jednalo o částku ve výši 94 302,46 Kč. Čerpání fondu probíhalo v souladu s vydaným vnitřním předpisem zaměstnavatele upravujícím pracovně právní a mzdové nároky. Příspěvek na stravování byl ve výši 50 116,00 Kč a příspěvek na produkty na stáří (penzijní připojištění, dlouhodobý investiční produkt) byl ve výši 30 189,00. Stav fondu k 31.12.2025 je 127 748,49 Kč.

Rezervní fond organizace je vytvářen s vědomím, že jeho čerpání bude ovlivněno případnou vzniklou ztrátou z provozní činnosti. Dále je zamýšleno rezervní fond čerpat na obnovu vybavení expozic a zázemí muzea, převedením prostředků do

investičního fondu organizace. Stav fondu k 31.12.2025 je 572 422,11 Kč.

Tvorbu fondu tvořil příděl z odpisů ve výši 678 737,81 Kč (Odpis majetku 1 234 201,00 Kč po odpočtu transferů ve výši 555 463,19 Kč.). Fond navýšila částka 250 000,00 Kč z FRR na pořízení depozitárních regálů, která byla v roce 2025 také vyčerpána. Další příděl do fondu tvořila částka 350 000,00 Kč určená na nákup sbírkových předmětů. Do fondu byla též zaúčtována částka 148 000,00 určená na financování nákupu majetku Grafický manuál, dále byla do fondu zaúčtována investiční dotace v výši 976 470,00 určená na obnovu AV techniky v Sýpce (realizace v roce 2026).

Čerpání fondu investic bylo celkem ve výši 1 366 520,00 Kč., na nákup majetku bylo použito 390 830,00 Kč – depozitární regálový systém, sbírkové předměty ve výši 262 850,00 Kč, grafický manuál ve výši 186 340,00. Odvod z odpisů do rozpočtu zřizovatele činil celkem 526 500,00 Kč. Stav fondu k 31.12.2025 je 1 703 726,86 Kč.

Inventarizace majetku

Na základě příkazu pane ředitele byl stanoven plán k provedení řádné inventarizace majetku, pohledávek a závazku k datu 31.12.2025 v předepsaném rozsahu a členění. Byly jmenovány inventarizační komise. Porovnáním fyzického stavu s účetním nebyly zjištěny inventarizační rozdíly. Inventarizační zpráva byla sestavena k 27. 2. 2026 a následně předložena k podpisu.

Kontrolní činnost

Souhrnná zpráva o kontrolách za rok 2025

Vnitřní kontrolní systém organizace se řídil platným plánem kontrol pro rok 2025. Výkon finanční kontroly byl prováděn v souladu se zněním zákona č. 320/2001 sb., o finanční kontrole vč. prováděcích vyhlášek. S veřejnými finančními prostředky a svěřeným majetkem bylo nakládáno v souladu s hledisky hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Vnitřní kontrolní systém zahrnuje pravidelnou inventarizaci pokladny, kontrolu plnění rozpočtu, čerpání mzdového fondu, kontrolu cenin, pracovní doby, autoprovozu a vedení evidence spotřeby elektrické energie. Dále kontrola BOZP, PO, hasičských přístrojů, zabezpečení objektu a povinných revizí zařízení a objektů. Kontrola darovacích a kupních smluv, zápůjček a výpůjček sbírkových předmětů. Kontrola evidence archeologické agendy, inventarizace sbírek.

V roce 2025 byly v naší organizaci provedeny následující kontroly:

V říjnu 2025 byla provedena kontrola zastupci Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu. Předmětem kontroly byla: Metodická dohlídka a prověření stavu uložení sbírek, sbírkové evidence, inventarizace a dalších souvisejících úkonů vyplývajících ze zákona 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Metodická dohlídka v organizaci proběhla ve dnech 22.10.2025 a 23.10.2025. Metodická dohlídka byla vykonána referentkami oddělení kultury a památkové péče a zástupcem zřizovatele, který byl v určenou dobu pověřený vedením odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Kontrolní skupina konstatovala, že při kontrole nezjistila žádné zásadní porušení platných předpisů, které by vedlo k udělení opatření k nápravě. Shrnutí: Metodickou dohlídkou bylo zjištěno, že příspěvková organizace až na drobné výjimky dodržuje ustanovení zákona 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Disponuje režimem zacházení se sbírkou a dalšími dokumenty upravujícími manipulaci a pravidla vztahující se ke sbírkám. Z důvodu ochrany sbírek nejsou v tomto bodě uváděny další detaily shrnutí, všechny body jsou pak uvedeny v doporučení.

Kontrolní skupina dala tato doporučení k řešení zjištěných nedostatků: - aktualizovat Režim zacházení se sbírkou dle údajů novely vyhlášky 275/2000 Sb., včetně doplnění chybějících částí, - pokračovat v optimalizaci podmínek pro uložení sbírkových předmětů (revitalizaci depozitářů), - využít sbírkový evidenční systém pro tisk výstupů chronologické evidence (přírůstkové knihy) a upustit od ručního vedení těchto knih, - provést autentizaci přírůstkových knih a doplnit autentizaci u karet systematické evidence, - doplnit záznamy o provedení inventarizace do karet systematické evidence, posílat pravidelná hlášení o proběhlé inventarizaci včetně jejich výsledků ministerstvu kultury, - doplnit do elektronické evidence záznamy systematické evidence přírodovědné podsbírky, případně další chybějící záznamy, - provést vyřazení opakovaně nedohledaných sbírkových předmětů z evidence a z CES, - opravit v CES chybně zadaná inventární čísla, doplnit čísla chybějící, - doplnit všechny odpovídající doklady k akviziční činnosti, aktualizovat složení sbírkotvorné komise, místo kurátorů MGOH jmenovat odborníky z jednotlivých oborů z jiných muzeí nebo obdobných institucí. Protokol o kontrole č. KUKHK-KP-2025-33823, ze dne 25.11.2025, dílčí doplnění dne 14.1.2026.

V prosinci 2025 byla provedena kontrola zastupci Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru: analýz, podpory řízení a kontroly – oddělení metodiky a kontroly. Předmětem kontroly byla: následná finanční kontrola hospodaření příspěvkové organizace zřízené Královéhradeckým krajem, v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Druh kontroly: následná namátková finanční kontrola dokladová i fyzická. Kontrolované období: rok 2024 a období následně související. Kontrolní skupina provedla dohled podle stanovené osnovy a konstatovala, že při kontrole nezjistila žádné porušení platných předpisů, které by vedlo k udělení dlouhodobého opatření k nápravě, ani nezjistila porušení rozpočtové kázně. Kontrolní zjištění č.1: Kontrolovaná organizace na Portálu příspěvkových organizací v době kontroly na místě neměla uveřejněny tyto dokumenty, tj. Organizační řád; Organizační struktura; Směrnice o vnitřním kontrolním systému - Příloha č. 1 zodpovědné funkce; Organizační směrnice na úseku informační soustavy Oběh dokladů, které vyžaduje Směrnice č. 7 v Pokynu o komunikaci mezi krajem a příspěvkovými organizacemi zřizovanými Královéhradeckým krajem prostřednictvím portálu PO (dále jen Pokyn). V době kontroly na místě byly požadované dokumenty uvedené viz výše dodatečně zveřejněny na Portálu PO dne 03.12.2025. Účetní závěrka kontrolovanou osobou byla zveřejněna v souladu s Pokynem. Vzhledem k tomu, že

kontrolovaná osoba přijala opatření k nápravě v průběhu kontroly na místě, tudíž není kontrolované osobě stanovena lhůta pro odstranění zjištěných nedostatků dle 5 18 odst. 1 zákona o finanční kontrole, ani není stanovena lhůta pro zaslání písemné 1 1425/2026/KHK zprávy dle 5 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších prostředků. Protokol o kontrole č. KU-KHK-AK-2025-32794-4 ze dne 4.2.2026.

V listopadu 2025 byla zahájena kontrola zástupci Oblastního inspektorátu práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj. Předmětem kontroly je: dodržování povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů a pracovních podmínek. Kontrolované období: od 1.1.2024 – dosud. Vzhledem k tomu, že k datu vyhotovení této souhrnné zprávy o kontrolách za rok 2025 není kontrolní činnost ze strany inspektorátu ukončena, nejsou zde uvedeny žádná zjištění a závěry.

Další kontroly od kontrolních institucí nebyly v roce 2025 provedeny.

Výroční zpráva 2025

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

© 2026 Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

Jiráskova 2, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Zprávu na základě podkladů jednotlivých oddělení sestavil: Mgr. Tomáš Zelenka

Grafická úprava a sazba: Mgr. Tomáš Zelenka

Fotografie: archiv MGOH

e-mail: moh@moh.cz

WWW.MOH.CZ

